

REGOLAMENT (UE) 2021/696 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tat-28 ta' April 2021****li jistabbilixxi l-Programm Spazjali tal-Unjoni u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 912/2010, (UE) Nru 1285/2013 u, (UE) Nru 377/2014 u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 189(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja ⁽¹⁾

Billi:

- (1) It-teknoloġija, id-data u s-servizzi spazjali saru indispensabbli fil-hajja ta' kuljum taċ-ċittadini Ewropej u jaqdu rwol essenzjali biex jiġu mharsa hafna interessi strateġiċi. L-industrija spazjali tal-Unjoni diġà hija wahda mill-iktar kompetittivi fid-dinja. Madankollu, il-fatt li qegħdin jiffaċċaw atturi godda u l-fatt li qegħdin jiġu żviluppanti teknoloġiċi godda qegħdin jirrivoluzzjonaw il-mudelli industrijali tradizzjonali. Għalhekk, sabiex l-Unjoni tibqa' attur internazzjonali ewlieni b'libertà estensiva ta' azzjoni fil-qasam tal-ispazju, huwa kruċjali li hija tkegġeg il-progress xjentifiku u tekniku, u toffri sostenn għall-kompetittività u għall-kapaċità ta' innovazzjoni tal-industriji tas-settur spazjali fl-Unjoni, b'mod partikolari l-imprizi żgħar u ta' daqs medju (SMEs), in-negozji godda u n-negozji innovattivi.
- (2) Il-possibbiltajiet li joffri l-ispazju għas-sigurtà tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jenhtieg li jiġu sfruttati kif imsemmi b'mod partikolari fl-Istrateġija Globali għall-Politika Estera u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea ta' Ġunju 2016, filwaqt li tinzamm in-natura ċivili tal-Programm Spazjali tal-Unjoni ("il-Programm") u tiġi rispettata n-newtralità possibbli jew id-dispożizzjonijiet mhux ta' allinjament stipulati fil-liġi konstituzzjonali tal-Istati Membri. Storikament, l-iżvilupp tas-settur spazjali kien marbut mas-sigurtà. F'hafna każijiet, it-tagħmir, il-komponenti u l-istrumenti użati fis-settur spazjali kif ukoll id-data u s-servizzi dwar l-ispazju huma oġġetti b'użu doppju. Madankollu, il-politika ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni hija determinata fi hdan il-qafas tal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni, b'konformità mat-Titolu V tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE).
- (3) L-Unjoni ilha tiżviluppa l-inizjattivi u l-programmi spazjali tagħha stess sa minn tmiem id-Disgħinijiet, b'mod partikolari s-Sistema Ewropea ta' Navigazzjoni b'Kopertura Geostazzjonarja (EGNOS) u mbagħad Galileo u Copernicus, li jirrispondu għall-htigijiet taċ-ċittadini tal-Unjoni u għar-reqwiziti tal-politiki pubbliċi. Il-kontinwità ta' dawk l-inizjattivi u tal-programmi jenhtieg li tiġi żgurata u s-servizzi li dawn jipprovdu jenhtieg li jiġu mtejba sabiex jissodisfaw il-htigijiet il-godda tal-utenti, jibqgħu minn ta' quddiem fid-dawl tal-iżviluppi godda fit-teknoloġija u tat-trasformazzjonijiet fl-oqsma diġitali u tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, u sabiex ikunu jistgħu jissodisfaw il-prijoritajiet politiċi bħat-tibdil fil-klima, inkluż il-monitoraġġ tat-tibdil fir-reġjun polari, it-trasport, is-sigurtà u d-difiża.
- (4) Huwa neċessarju li jkunu sfruttati s-sinerġiji bejn il-htigijiet tas-setturi tat-trasport, tal-ispazju u dawk diġitali sabiex jitrawwem l-użu usa' ta' teknoloġiji godda, bħall-e-call, it-takografija diġitali, is-supervizjoni u l-ġestjoni tat-traffiku, is-sewqan awtonomu u l-inġenji minghajr bdot u d-droni, u biex jiġu trattat il-bżonn ta' konnettività sigura u bla xkiel, il-pożizzjonament b'sahntu, l-intermodalità u l-interoperabbiltà. Tali sfruttament ta' sinerġiji jsahha il-kompetittività tas-servizzi u tal-industrija tat-trasport.

⁽¹⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari tad-19 ta' April 2021 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-28 ta' April (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

- (5) Sabiex ikunu sfruttati l-aktar benefiċċji possibbli tal-Programm, fl-Istati Membri kollha u miċ-ċittadini kollha tagħhom, huwa wkoll essenzjali li jiġu promossi l-użu u l-applikazzjoni tad-data, l-informazzjoni u s-servizzi pprovduti, kif ukoll l-appoġġ għall-iżvilupp ta' applikazzjonijiet downstream ibbażati fuq dik id-data, l-informazzjoni u s-servizzi. Għal dak il-ghan, l-Istati Membri, il-Kummissjoni u l-entitajiet responsabbli jistgħu, b'mod partikolari, imexxu perjodikament kampanji ta' informazzjoni dwar il-benefiċċji tal-Programm.
- (6) Biex jinkisbu l-għanijiet tal-libertà ta' azzjoni, l-indipendenza u s-sigurtà, huwa essenzjali li l-Unjoni tibbenefika minn aċċess awtonomu għall-ispazju u tista' tużah mingħajr periklu. Għalhekk, huwa essenzjali li l-Unjoni tappoġġa aċċess spazjali awtonomu, affidabbli u kosteffettiv, speċjalment fir-rigward tal-infrastruttura u t-teknoloġija kritiċi, is-sigurtà pubblika u s-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Għalhekk, jenhtieg li l-Kummissjoni jkollha l-possibbiltà li taggrega s-servizzi tal-illanċjar fil-livell Ewropew, kemm għall-htiġijiet tagħha stess u kemm għal dawk ta' entitajiet oħra, fuq talba tagħhom, inklużi l-Istati Membri, f'konformità mal-Artikolu 189(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). Biex tibqa' kompetittiva f'suq li jevolvi malajr, huwa kruċjali wkoll li l-Unjoni tkompli jkollha aċċess għal faċilitajiet infrastrutturali ta' llanċjar moderni, effiċjenti u flessibbli u tibbenefika minn sistemi ta' llanċjar xierqa. Għalhekk, mingħajr preġudizzju għall-miżuri meħuda mill-Istati Membri jew mill-Aġenzija Spazjali Ewropea (ESA), jenhtieg li jkun possibbli li l-Programm ikun jista' jappoġġa adattamenti għall-infrastruttura tal-art tal-ispazju, inkluż żviluppi godda, li huma meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-Programm u l-adattamenti, inkluż l-iżvilupp tat-teknoloġija, għas-sistemi ta' llanċjar fl-ispazju li huma meħtieġa għall-illanċjar ta' satelliti, inklużi teknoloġiji alternattivi u sistemi innovattivi, għall-implimentazzjoni tal-komponenti tal-Programm. Dawk l-attivitajiet jenhtieg li jiġu implimentati f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ (ir-'Regolament Finanzjarju') u bil-ghan li tinkiseb kosteffiċjenza aħjar għall-Programm. Minhabba li ser ikun hemm l-ebda baġit dedikat, l-azzjonijiet ta' appoġġ għall-aċċess għall-ispazju jenhtieg li jkunu mingħajr preġudizzju għall-implimentazzjoni tal-komponenti tal-Programm.
- (7) Sabiex issaħħah il-kompetittività tal-industrija spazjali tal-Unjoni u żżid il-kapaċità fid-disinn, fil-bini u fit-thaddim tas-sistemi tagħha stess, jenhtieg li l-Unjoni tagħti sostenn għall-holqien, għat-tkabbir u għall-iżvilupp tal-industrija spazjali kollha. Jenhtieg li l-holqien ta' mudell li jiffavorixxi n-negozju u l-innovazzjoni jingħata sostenn fil-livelli Ewropej, reġjonali u nazzjonali permezz ta' inizjattivi bħal ċentri spazjali li jgħibu flimkien is-setturi spazjali, diġitali u setturi oħra, kif ukoll l-utenti. Dawk iċ-ċentri spazjali jenhtieg li jkollhom l-ghan li jrawmu l-intraprenditorija u l-hiliet filwaqt li jfittxu sinerġiji maċ-ċentri tal-innovazzjoni diġitali. Jenhtieg li l-Unjoni trawwem il-holqien u l-espansjoni ta' kumpaniji spazjali bbażati fl-Unjoni biex tgħinohom jirnexxu, inkluż billi tagħtihom sostenn fl-aċċess għall-finanzjament tar-riskju fid-dawl tan-nuqqas ta' aċċess xieraq, fi hdan l-Unjoni, għall-ekwità privata għan-negozji godda tal-qasam spazjali u billi thegġeg id-domanda, magħruf bhala l-approċċ tal-ewwel kuntratt.
- (8) Il-katina tal-valur spazjali generalment hi mqasma bejn attivitajiet upstream u attivitajiet downstream. L-attivitajiet upstream jinkludu li jwasslu għal sistema spazjali operazzjonali, inklużi l-attivitajiet ta' żvilupp, manifattura u llanċjar u l-operazzjonijiet ta' tali sistema. L-attivitajiet downstream jinkludu dawk li jkopru l-provvista ta' servizzi relatati mal-ispazju, u prodotti għall-utenti. Il-pjattaformi diġitali huma wkoll element importanti li jappoġġa l-iżvilupp tas-settur spazjali. Huma jippermettu aċċess għal data u prodotti kif ukoll settijiet ta' għodod, hżin u faċilitajiet ta' kompjuters.
- (9) Fil-qasam tal-ispazju, l-Unjoni teżercita l-kompetenzi tagħha b'konformità mal-Artikolu 4(3) TFUE. Il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura l-koerenza tal-attivitajiet imwettqa fil-kuntest tal-Programm.
- (10) Billi għadd ta' Stati Membri għandhom tradizzjoni ta' industriji attivi relatati mal-ispazju, jenhtieg li tiġi rikonossuta l-htiġa li l-industriji spazjali jiġu żviluppata u maturati fl-Istati Membri b'kapaċitajiet emergenti kif ukoll il-htiġa li jiġu indirizzati l-isfidi li qed jiffaċċjaw l-industriji spazjali tradizzjonali maħluqa mill-"iSpazju Ġdid". Jenhtieg li jiġu promossi azzjonijiet biex tiġi żviluppata l-kapaċità tal-industrija spazjali madwar l-Unjoni u tiġi ffaċilitata l-kollaborazzjoni attiva fost l-industrija spazjali fl-Istati Membri kollha.

⁽²⁾ Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċizzjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1

- (11) L-azzjonijiet taht il-Programm jenhtieg li jibnu fuq u jibbenefikaw minn kapacitajiet nazzjonali u Ewropej li jkunu jeżistu fiż-żmien meta l-azzjoni tkun qed titwettaq.
- (12) Minhabba l-kopertura tal-Programm u l-potenzjal tiegħu li jgħinu biex jissolvew l-isfidi globali, attivitajiet spazjali tal-Unjoni għandhom dimensjoni internazzjonali qawwija. F'koordinazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, u bi qbil magħhom, il-korpi rilevanti tal-Programm jistgħu jipparteċipaw fi kwistjonijiet relatati mal-Programm, f'kooperazzjoni internazzjonali u jikkollaboraw f'korpi settorjali rilevanti tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) . Għal kwistjonijiet relatati mal-Programm , il-Kummissjoni tista' tikkordina, f'isem l-Unjoni, u fil-qasam tal-kompetenza tagħha, l-attivitajiet fix-xena internazzjonali, b'mod partikolari biex tiddefendi l-interessi tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha f'fora internazzjonali, inkluż fil-qasam tal-frekwenzi fir-rigward tal-Programm, mingħajr preġudizzju għall-kompetenza tal-Istati Membri f'dan il-qasam. Huwa partikolarment importanti għall-Unjoni, irrapprezentata mill-Kummissjoni, li tikkollabora fil-korpi tal-Programm Internazzjonali Cospas-Sarsat.
- (13) Il-kooperazzjoni internazzjonali hija ta' importanza kbira għall-promozzjoni tar-rwol tal-Unjoni bħala attur globali fis-settur spazjali u fit-teknoloġija u l-industrija tal-Unjoni, filwaqt li trawwem kompetizzjoni ġusta fil-livell internazzjonali, u żżomm f'moħħha l-htieġa li tiġi żgurata r-riċiproċità tad-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet, u li thegġeg il-kooperazzjoni fil-qasam tat-tahriġ. Il-kooperazzjoni internazzjonali hija element ewlieni tal-Istrateġija Spazjali għall-Ewropa, kif stabbilita mill-Kummissjoni fil-Kommuniukazzjoni tagħha tas-26 ta' Ottubru 2016. Jenhtieg li l-Kummissjoni tuża l-Programm biex tikkontribwixxi għal u tibbenefika minn sforzi internazzjonali permezz ta' inizzjattivi, biex tippromwovi t-teknoloġija u l-industrija Ewropea fuq livell internazzjonali (pereżempju djalogi bilaterali, workshops tal-industrija, sostenn għall-internazzjonalizzazzjoni tal-SMEs), u biex tiffacilita l-aċċess għal swieq internazzjonali u thegġeg kompetizzjoni ġusta, kif ukoll tistimola l-inizzjattivi ta' diplomazija ekonomika. L-inizzjattivi diplomatiċi spazjali Ewropej jenhtieg li jkunu koerenti u komplementari bis-shiħ mal-politiki, il-prijoritajiet u l-istrumenti eżistenti tal-Unjoni, filwaqt li l-Unjoni għandha rwol ewlieni x'taqdi flimkien mal-Istati Membri biex tibqa' fuq quddiem nett fix-xena internazzjonali.
- (14) Mingħajr preġudizzju għall-kompetenza tal-Istati Membri, jenhtieg li l-Kummissjoni tippromwovi, flimkien mar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà ("ir-Rappreżentant Għoli") u f'koordinazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, imġiba responsabbli fl-isparju meta timplimenta l-Programm, inkluż tnaqqis fil-proliferazzjoni tar-residwi spazjali. Jenhtieg li l-Kummissjoni tesplora wkoll il-possibiltà li l-Unjoni taċċetta d-drittijiet u l-obbligi previsti fit-Trattati u l-Konvenzjonijiet rilevanti tan-NU u, jekk mehtieg, tressaq proposti xierqa.
- (15) Il-Programm għandu għanjiet simili bħal ta' programmi oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari Orizzont Ewropa stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/695 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, il-Programm InvestEU stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/523 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾, il-Fond Ewropew għad-Difiża stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/697 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾ u l-Fondi skont Regolament li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond għall-Koeżjoni, il-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta, il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjari għal dawk u għall-Fond għall-Asil, il-Migrazzjoni u l-Integrizzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika tal-Viżi (ir-"Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni"). Għalhekk, jenhtieg li jiġi previst il-finanzjament kumulattiv minn dawk il-programmi, dment li ma jkoprox l-istess elementi tal-kostijiet, b'mod partikolari permezz ta' arrangamenti għal finanzjament kumplementari mill-programmi tal-Unjoni fejn il-modalitajiet ta' ġestjoni jippermettu fsekwenza, b'mod alternanti, jew permezz ta' kombinazzjoni tal-fondi, inkluż għall-finanzjament kongunt tal-azzjonijiet, li jippermettu, fejn ikun possibbli, li jkun hemm shubijiet għall-innovazzjoni u operazzjonijiet ta' tahlit. Għaldaqstant, matul l-implimentazzjoni tal-Programm, jenhtieg li l-Kummissjoni tippromwovi sinerġiji ma' programmi u strumenti finanzjarji oħra relatati tal-Unjoni li jippermettu, fejn ikun possibbli, l-użu ta' aċċess għall-finanzjament tar-riskju, għas-shubijiet għall-innovazzjoni, u għall-finanzjament kumulattiv jew imhallat. Jenhtieg li l-Kummissjoni tiżgura wkoll sinerġiji u koerenza bejn is-soluzzjonijiet żviluppatti taht dawk il-programmi, b'mod partikolari Orizzont Ewropa, u s-soluzzjonijiet żviluppatti skont il-Programm

(3) Regolament (UE) 2021/695. tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' April 2021 li jistabbilixxi Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, li jistabbilixxi r-regoli tiegħu għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni (ara paġna 1 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

(4) Regolament (UE) 2021/523 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Marzu 2021 li jistabbilixxi l-Programm InvestEU u li jemenda r-Regolament (UE) 2015/1017 (ĠU L 107, 26.3.21 p.30).

(5) Regolament (UE) 2021/697. tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2021 li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża u li jhassar ir-Regolament (UE) 2018/1092 (ara paġna 149 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

- (16) F'konformità mal-Artikolu 191(3) tar-Regolament Finanzjarju, fl-ebda ċirkostanza ma għandhom jiġu ffinanzjati darbtejn l-istess kostijiet mill-baġit tal-Unjoni.
- (17) L-għanijiet ta' politika ta' dan il-Programm jiġu indirizzati wkoll bhala oqsma eliġibbli għall-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment permezz tal-istrumenti finanzjarji u l-garanzija baġitarja tal-Programm InvestEU, b'mod partikolari fil-qafas tal-aspetti ta' politika tiegħu dwar l-infrastruttura sostenibbli u dwar ir-riċerka, l-innovazzjoni u diġitalizzazzjoni. Is-sostenn finanzjarju jenhtieg li jintuza biex jiġu indirizzati b'mod proporzjonat il-fallimenti tas-suq jew is-sitwazzjonijiet ta' investiment subottimali, u jenhtieg li l-azzjonijiet ma jidduplikawx jew ma jeskludux il-finanzjament privat jew johlqu distorsjoni fil-kompetizzjoni tas-suq intern. Jenhtieg li l-azzjonijiet ikollhom valur miżjud Ewropew ċar.
- (18) Il-koerenza u s-sinerġiji bejn Orizzont Ewropa u l-Programm jenhtieg li jrawmu settur spazjali Ewropew kompetittiv u innovattiv; se jsaħhu l-awtonomija tal-Ewropa fl-aċċess u fl-użu tal-ispazju f'ambjent sigur u sikur; u se jsaħhu r-rwol tal-Ewropa bhala attur globali. Soluzzjonijiet rivoluzzjonarji f'Orizzont Ewropa jingħataw sostenn permezz tad-data u tas-servizzi disponibbli bis-saħha tal-Programm għall-komunità tar-riċerka u tal-innovazzjoni.
- (19) Biex jiġi massimizzat ir-ritorn soċjoekonomiku mill-Programm, huwa essenzjali li jinżammu sistemi tal-ogħla livell, li jiġu aġġornati biex jissodisfaw il-htigijiet li qed jevolvu tal-utenti u li jseħhu żviluppi godda fis-settur tal-applikazzjonijiet downstream li jkunu jistgħu jsiru fl-ispazju. Jenhtieg li l-Unjoni ssostni attivitajiet relatati mar-riċerka u l-iżvilupp teknologiku, jew il-fażijiet bikrija tal-evoluzzjoni marbuta mal-infrastrutturi stabbiliti taht il-Programm, kif ukoll l-aktivitajiet ta' riċerka u żvilupp relatati mal-applikazzjonijiet u s-servizzi bbażati fuq is-sistemi stabbiliti taht il-programm, biex b'hekk tistimola l-aktivitajiet ekonomiċi upstream u downstream. L-istrument xieraq fil-livell tal-Unjoni għall-finanzjament ta' dawk l-aktivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni huwa Orizzont Ewropa. Madankollu, parti speċifika hafna tal-aktivitajiet ta' żvilupp jenhtieg li tkun iffinanzjata mill-baġit allokati lill-programmi Galileo u EGNOS taht dan ir-Regolament, l-aktar fejn tali attivitajiet jikkonċernaw elementi fundamentali bhal chipsets u riċevituri kompatibbli ma' Galileo, li jiffacilitaw l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet fost is-setturi differenti tal-ekonomija. Minkejja dan, tali finanzjament jenhtieg li ma jpoġġix f'riskju l-iskjerament jew l-esplojtazzjoni tal-infrastrutturi stabbiliti skont il-Programmi.
- (20) Sabiex tiġi żgurata l-kompetittività tal-industrija spazjali Ewropea fil-futur, il-Programm jenhtieg li jagħti sostenn lill-iżvilupp ta' hilit avvanzati foqsmata relatati mal-ispazju u jagħti sostenn lill-aktivitajiet ta' edukazzjoni u taħriġ, jippromwovi opportunitajiet ugwali, inkluż l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, sabiex jintlaħaq il-potenzjal shih taċ-ċittadini tal-Unjoni f'dak il-qasam.
- (21) L-infrastruttura ddedikata għall-Programm tista' tirrikjedi riċerka u innovazzjoni addizzjonali, li jistgħu jingħataw sostenn fil-qafas ta' Orizzont Ewropa, bil-għan li jkun hemm koerenza mal-aktivitajiet f'dan il-qasam mill-ESA. Jenhtieg li s-sinerġiji ma' Orizzont Ewropa jiżguraw li l-htigijiet ta' riċerka u ta' innovazzjoni tas-settur spazjali jiġu identifikati u stabbiliti bhala parti mill-proċess ta' ppjanar strategiku għar-riċerka u għall-innovazzjoni. Id-data u s-servizzi spazjali li jkunu disponibbli mingħajr hlas bis-saħha tal-Programm jintużaw biex jiġu żviluppati soluzzjoni rivoluzzjonarji permezz tar-riċerka u tal-innovazzjoni, inkluż f'Orizzont Ewropa, b'sostenn għall-prijoritajiet tal-politiki tal-Unjoni. Il-proċess tal-ippjanar strategiku fil-qafas ta' Orizzont Ewropa jidentifika l-aktivitajiet tar-riċerka u tal-innovazzjoni li jenhtieg li jużaw infrastrutturi bi sjieda tal-Unjoni bhal Galileo, EGNOS u Copernicus. L-infrastrutturi tar-riċerka, b'mod partikolari n-networks tal-osservazzjoni fil-post jikkostitwixxu elementi essenzjali tal-infrastruttura tal-osservazzjoni fil-post li tippermetti t-twassil tas-Servizzi ta' Copernicus.
- (22) Huwa importanti li l-Unjoni jkollha s-sjieda tal-assi tangibbli u intangibbli kollha li jinholqu jew li jiġu żviluppati permezz tal-akkwist pubbliku li tiffinanzja bhala parti mill-Programm. Sabiex tiġi żgurata konformità shiha ma' kwalunkwe dritt fundamentali marbut mas-sjieda, jenhtieg li jsiru l-arranġamenti mehtiega mas-sidien ezistenti. Jenhtieg li tali sjieda tal-Unjoni tkun mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-Unjoni, skont dan ir-Regolament u fejn jitqies li jkun xieraq abbażi ta' valutazzjoni każ b'każ, dawk l-assi tagħmilhom disponibbli għal partijiet terzi jew tiddisponi minnhom.
- (23) Sabiex jithegġeg l-iżjed użu wiesa' possibbli tas-servizzi offruti mill-Programm, ikun utli li jiġi enfasizzat li d-data, l-informazzjoni u s-servizzi jiġu pprovduti mingħajr garanzija u mingħajr preġudizzju għall-obbligi imposti minn dispożizzjonijiet legalment vinkolanti.

- (24) Il-Kummissjoni, meta twettaq uħud mill-kompiti tagħha ta' natura mhux regolatorja, jenħtieġ li tkun tista' tirrikorri, kif ikun meħtieġ u kemm ikun hemm bżonn, għall-assistenza teknika ta' ċerti partijiet esterni. Entitajiet oħra involuti fil-governanza pubblika tal-Programm jistgħu ukoll jużaw l-istess assistenza teknika fit-twettiq tal-kompiti iddelegati lilhom skont dan ir-Regolament.
- (25) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għat-tul kollu tal-Programm li jrid jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza primarja, skont it-tifsira tal-punt 18 tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprja ġodda, inkluż pjan direzzjonali għall-introduzzjoni ta' riżorsi proprja ġodda ⁽⁶⁾, għall-Parlament Ewropew u għall-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali.
- (26) Filwaqt li jirrifletti l-importanza tal-indirizzar tat-tibdil fil-klima f'konformità mal-impenji tal-Unjoni rigward l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi adottat skont il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima ⁽⁷⁾ u l-impenji għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU, l-azzjonijiet skont dan il-Programm jenħtieġ li jikkontribwixxu lejn l-integrazzjoni ta' azzjonijiet klimatiċi u lejn il-kisba ta' mira ġenerali fejn mill-inqas 30 % tal-infiq tal-baġit tal-Unjoni jsostni l-għanijiet relatati mal-klima. Matul it-tnejn u l-implimentazzjoni tal-Programm jenħtieġ li jiġu identifikati azzjonijiet rilevanti, li se jiġu vvalutati mill-ġdid fil-kuntest tal-proċessi rilevanti ta' evalwazzjoni u ta' rieżami. Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni ser jikkooperaw fuq metodoloġija effettiva, trasparenti u komprensiva, li għandha tiġi stabbilita mill-Kummissjoni, sabiex jiġi vvalutat l-infiq taħt il-programmi kollha tal-qafas finanzjarju pluriennali għall-oġġettivi tal-bijodiversità, filwaqt li jitqiesu d-duplikazzjonijiet eżistenti bejn l-oġġettivi tal-klima u tal-bijodiversità.
- (27) Jenħtieġ li d-dħul iġġenerat mill-komponenti tal-Programm imur għall-Unjoni sabiex jikkumpensa parzjalment l-investimenti li diġà tkun għamlet, u jenħtieġ li dak id-dħul jintuża biex jingħata sostenn lill-kisba tal-għanijiet tal-Programm. Għall-istess raġuni, jenħtieġ li jkun possibbli li jkun previst mekkanizmu ta' kondivizjoni tad-dħul fil-kuntratti konklużi ma' entitajiet tas-settur privat.
- (28) Ir-Regolament Finanzjarju japplika għall-Programm. Ir-Regolament Finanzjarju jistabbilixxi regoli dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, inkluż ir-regoli dwar għotjiet, premjijiet, akkwist pubbliku, ġestjoni indiretta, strumenti finanzjarji, garanziji baġitarji, assistenza finanzjarja u r-rimborż ta' esperti esterni.
- (29) Peress li l-Programm huwa, fil-prinċipju, iffinanzjat mill-Unjoni, jenħtieġ li l-kuntratti tal-akkwist konklużi fil-qafas tal-Programm għal attivitajiet finanzjati mill-Programm jikkonformaw mar-regoli tal-Unjoni. F'dak il-kuntest, jenħtieġ li l-Unjoni tkun responsabbli wkoll għad-definizzjoni tal-għanijiet li jridu jintlahqu fir-rigward tal-akkwist pubbliku. Ir-Regolament Finanzjarju jipprevedi li, abbażi tar-riżultati ta' valutazzjoni ex ante, il-Kummissjoni tista' tiddependi fuq is-sistemi u l-proċeduri tal-persuni jew l-entitajiet li jimplementaw il-fondi tal-Unjoni. L-aġġustamenti speċifiċi meħtieġa għal dawn is-sistemi u proċeduri, kif ukoll l-arranġamenti biex jittawlu l-kuntratti eżistenti, jenħtieġ li jkunu definiti fil-ftehim qafas ta' shubija finanzjarja (FFPA) jew fil-ftehim ta' kontribuzzjoni korrispondenti.
- (30) Il-Programm jiddependi fuq teknoloġiji kumplessi u li jinbidlu b'mod kostanti. Id-dipendenza fuq tali teknoloġiji tirriżulta f'incertezza u friskji għall-kuntratti pubbliċi konklużi fil-qafas ta' dan il-programm, peress li daww il-kuntratti jinvolvu impenji fit-tul għat-tagħmir jew għas-servizzi. Għalhekk, minbarra r-regoli stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju, huma meħtieġa miżuri speċifiċi li jikkonċernaw il-kuntratti pubbliċi. Għaldaqstant, jenħtieġ li jkun possibbli li jingħata kuntratt fil-forma ta' kuntratt kondizzjonali b'pagamenti fi stadji, tiddaħhal emenda, taħt ċerti kondizzjonijiet, fil-kuntest tal-prestazzjoni tiegħu, jew jiġi impost livell minimu ta' sottokuntrattar, b'mod partikolari sabiex l-SME's u n-negozji ġodda jkunu jistgħu jippartecipaw. Fl-aħħar nett, minhabba l-incertezzi teknoloġiċi li jikkarakterizzaw il-komponenti tal-Programm, il-prezzijiet tal-kuntratti mhux dejjem jistgħu jibassru b'mod preċiż u għalhekk jenħtieġ li jkun possibbli li jiġu konklużi kuntratti mingħajr ma jiġi stipulat prezz fiss rigidu u li jiġu inklużi klawżoli li jissalvagwardjaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

⁽⁶⁾ ĠU L 433I, 22.12.2020, p. 28.

⁽⁷⁾ ĠU L 282, 19.10.2016, p. 4.

- (31) Sabiex tithegġe id-domanda pubblika u l-innovazzjoni fis-settur pubbliku, il-Programm jenhtieg li jipromwovi l-użu ta' data, informazzjoni u servizzi biex jiġi sostnut l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet personalizzati mill-industrija u l-SMEs fil-livelli reġjonali u lokali permezz ta' shubiji għall-innovazzjoni marbuta mal-ispazju, kif imsemmi fil-punt 7 tal-Anness 1 għar-Regolament Finanzjarju, li jippermetti li l-istadji kollha mill-iżvilupp sal-introduzzjoni u l-akkwist ta' soluzzjonijiet spazjali interoperabbli personalizzati għas-servizzi pubbliċi jiġu koperti.
- (32) Sabiex jintlahqu l-għanijiet tal-Programm, huwa importanti li, fejn ikun xieraq, wiehed ikun jista' jserrah fuq il-kapaċitajiet offruti mill-entitajiet pubbliċi u privati tal-Unjoni li huma attivi fil-qasam spazjali u li jkun jista' jaħdem ukoll fil-livell internazzjonali ma' pajjiżi terzi jew ma' organizzazzjonijiet internazzjonali. Għal dik ir-raġuni, jenhtieg li jkun hemm lok għall-possibbiltà li jintużaw l-ghodod u l-metodi ta' gestjoni rilevanti kollha li huma previsti mit-TFUE u mir-Regolament Finanzjarju u proceduri kongunti tal-akkwist.
- (33) Fir-rigward tal-ghotjiet b'mod iktar speċifiku, l-esperjenza wriet li l-adozzjoni mill-utenti u d-dhul fis-suq u s-sensibilizzazzjoni ġenerali jaħdmu aħjar b'mod deċentralizzat milli b'approċċ minn fuq għal isfel mill-Kummissjoni. Il-vawċers, li huma forma ta' sostenn finanzjarju minn benefiċjarju ta' ghotja lil partijiet terzi, kienu fost l-azzjonijiet bl-oghla rata ta' suċċess għall-entranti ġodda u għall-SMEs. Madankollu, dawn ġew imxekkla mill-limitu massimu fuq is-sostenn finanzjarju impost bir-Regolament Finanzjarju. Għalhekk, jenhtieg li dak il-limitu massimu joghla għall-Programm sabiex iżomm mal-andament tal-potenzjal dejjem jikber tal-applikazzjonijiet tas-suq fis-settur spazjali.
- (34) Jenhtieg li l-forom ta' finanzjament u l-metodi ta' implimentazzjoni skont dan ir-Regolament jintgħazlu abbażi ta' kemm ikunu jistgħu jilhqgħu l-għanijiet speċifiċi tal-azzjonijiet u jwasslu r-riżultati, filwaqt li jitqiesu, b'mod partikolari, il-kostijiet tal-kontrolli, il-piż amministrattiv, u r-riskju mistenni tan-nuqqas ta' konformità. Jenhtieg li dan jinkludi l-kunsiderazzjoni tal-użu ta' somma f'daqqa, ta' rati fissi u ta' kostijiet unitarji, kif ukoll il-finanzjament mhux marbut mal-kostijiet imsemmija fl-Artikolu 125(1) tar-Regolament Finanzjarju.
- (35) Skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE⁽⁸⁾ persuni u entitajiet stabbiliti f'pajjiżi jew territorji extra-Ewropej huma eliġibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u għall-għanijiet tal-Programm u għall-arranġamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li miegħu il-pajjiż jew territorju extra-Ewropew rilevanti huwa marbut.
- (36) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill fuq il-bażi tal-Artikolu 322 TFUE japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawk ir-regoli huma stipulati fir-Regolament Finanzjarju u b'mod partikolari jiddeterminaw il-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' ghotjiet, akkwist, premijiet u implimentazzjoni indiretta, u jipprevedu kontrolli dwar ir-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji. Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 TFUE jinkludu wkoll reġim ġenerali ta' kondizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni.
- (37) F'konformità mar-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁹⁾ u r-Regolamenti tal-Kunsill (KE/Euratom), Nru 2988/95⁽¹⁰⁾, (Euratom, KE) Nru 2185/96⁽¹¹⁾ u (UE) 2017/1939⁽¹²⁾ l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jridu jiġu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inkluż miżuri relatati mal-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet inkluż frodi, mal-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod skorrett u fejn xieraq, mal-impożizzjoni ta' penali amministrattivi. B'mod partikolari, skont ir-Regolamenti (UE, Euratom) Nru 2185/96 u (UE/Euratom) Nru 883/2013 l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) għandu s-setgħa li jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jstabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") huwa mogħti s-setgħa, f'konformità mar-

⁽⁸⁾ Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE tal-25 ta' Novembru 2013 dwar l-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji barranin mal-Unjoni Ewropea (Deċiżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea) (ĠU L 344, 19.12.2013, p. 1).

⁽⁹⁾ Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽¹¹⁾ Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettaq mill-Kummissjoni sabiex tiproteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (GU L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁽¹²⁾ Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplementa kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (l-UPPE) (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

Regolament (UE) 2017/1939, li jinvestiga u jressaq każijiet u reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹³⁾. Skont ir-Regolament Finanzjarju, kull persuna jew entità li tirċievi fondi mill-Unjoni trid tikkopera bis-sħiħ fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-Qorti tal-Awdituri u, fir-rigward ta' dawk l-Istati Membri li jipparteċipaw f'kooperazzjoni msahħa skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, lill-UPPE u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi mill-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

- (38) Il-membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE), pajjiżi aderenti, pajjiżi kandidati u kandidati potenzjali kif ukoll il-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat jistgħu jipparteċipaw fil-Programm, bl-eċċezzjoni ta' Galileo, EGNOS, GOVSATCOM u s-subkomponent tal-SST f'konformità mal-ftehimiet rispettivi tagħhom. Pajjiżi terzi oħra jistgħu jipparteċipaw ukoll fil-Programm bl-eċċezzjoni ta' Galileo, EGNOS, GOVSATCOM u s-subkomponent tal-SST, abbażi ta' ftehim li għandu jiġi konkluż f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE. Galileo u EGNOS jenħtieġ li jkunu miftuħa għall-parteċipazzjoni tal-membri tal-EFTA li huma membri taż- ŻEE, f'konformità mal-kondizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim taż-Żona Ekonomika Ewropea ⁽¹⁴⁾. Pajjiżi terzi oħra jistgħu jipparteċipaw f'Galileo u EGNOS abbażi ta' ftehim li għandu jiġi konkluż skont l-Artikolu 218 TFUE. Jenħtieġ li GOVSATCOM tkun miftuħa għal kwalunkwe pajjiż terz biss abbażi ta' ftehim li għandu jiġi konkluż f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE.
- (39) Jenħtieġ li tiġi introdotta dispożizzjoni speċifika f'dan ir-Regolament li teżiġi li pajjiżi terz jagħtu d-drittijiet neċessarji u l-aċċess meħtieġ biex l-uffiċjal awtorizzanti responsabbli, l-OLAF u il-Qorti tal-Awdituri jeżerċitaw b'mod komprensiv il-kompetenzi rispettivi tagħhom.
- (40) L-organizzazzjonijiet internazzjonali li ma għandhomx il-kwartieri generali tagħhom fl-Unjoni u li jkunu jixtiequ jaċċessaw is-servizzi tal-SST li mhumiex disponibbli għall-pubbliku jenħtieġ li jkunu meħtieġa jikkonkludu ftehim f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE. L-organizzazzjonijiet internazzjonali li għandhom il-kwartieri generali tagħhom fl-Unjoni u li huma sidien u operaturi pubbliċi tal-inġenji spazjali jenħtieġ li jitqiesu bħala utenti ewlenin tal-SST.
- (41) L-informazzjoni disponibbli pubblikament għas-servizzi tal-SST jenħtieġ li tintfiehmed li tfisser kwalunkwe informazzjoni li għaliha utent ikollu bażi raġonevoli biex isib aċċess b'mod legali. Is-servizzi tal-SST għall-evitar tal-kollizzjonijiet, id-dhul mill-ġdid u l-frammentazzjoni huma bbażati fuq informazzjoni esterna tal-SST aċċessibbli għall-pubbliku li tkun disponibbli wara talba għal aċċess. Konsegwentement, is-servizzi tal-SST għall-evitar tal-kollizzjonijiet, id-dhul mill-ġdid u l-frammentazzjoni jenħtieġ li jinftiehem li huma servizzi disponibbli għall-pubbliku u jenħtieġ li ma jirrikjedux il-konklużjoni ta' ftehim f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE. L-aċċess għal dawk is-servizzi jenħtieġ li jkun disponibbli fuq talba mill-utent potenzjali.
- (42) Governanza pubblika tajba tal-Programm tirrikjedi d-distribuzzjoni ċara tar-responsabbiltajiet u tal-kompiti fost id-diversi entitajiet involuti sabiex tiġi evitata duplikazzjoni bla hteġa u sabiex jitnaqqsu l-kostijiet lipermezz tagħhom jinqabeż il-baġit u d-dewmien. L-atturi kollha tal-governanza jenħtieġ li jsostnu, fil-qasam ta' kompetenza tagħhom u skont ir-responsabbiltajiet tagħhom, il-kisba tal-għanijiet tal-Programm.
- (43) L-Istati Membri ilhom ħafna attivi fil-qasam tal-ispazju. Għandhom sistemi, infrastruttura, aġenziji u korpi nazzjonali marbuta mal-ispazju. Għalhekk, jistgħu jagħtu kontribut kbir għall-Programm, speċjalment għall-implimentazzjoni tiegħu. Huma jistgħu jikkoperaw mal-Unjoni biex jippromwovw s-servizzi u l-applikazzjonijiet tal-Programm. Il-Kummissjoni tista' timmobilizza l-mezzi għad-dispożizzjoni tal-Istati Membri, tibbenefika mill-assistenza tagħhom u, soġġett għal kondizzjonijiet maqbula reċiprokament, tiddelega lill-Istati Membri b'kompiti mhux regolatorji fl-implimentazzjoni tal-Programm. Barra minn hekk, l-Istati Membri kkonċernati jenħtieġ li jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw il-protezzjoni tal-istazzjonijiet fuq l-art stabbiliti fit-territorji tagħhom.

⁽¹³⁾ Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali (GU L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁽¹⁴⁾ ĠU L 1, 3.1.1994, p. 3.

Minbarra dan, jenhtieg li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jahdmu flimkien u ma' korpi internazzjonali u ma' awtoritajiet regolatorji xierqa biex jiżguraw li l-frekwenzi mehtieġa għall-Programm ikunu disponibbli u protetti fil-livell adegwat sabiex ikun hemm lok għall-iżvilupp u għall-implimentazzjoni bis-shiħ tal-applikazzjonijiet abbażi tas-servizzi offruti, b'konformità mad-Deċiżjoni Nru 243/2012/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁵⁾.

- (44) Bħala promotur tal-interess generali tal-Unjoni, hija r-responsabbiltà tal-Kummissjoni li timplimenta l-Programm, tassumi responsabbiltà generali u tippromwovi l-użu tiegħu. Sabiex tottimizza r-riżorsi u l-kompetenzi tad-diversi partijiet ikkonċernati, jenhtieg li l-Kummissjoni tkun tista' tiddelega ċerti kompiti lil entitajiet oħra f'ċirkostanzi ġustifikabbli. Ladarba għandha r-responsabbiltà shiħa tal-Programm, il-Kummissjoni jehtieg li tistabbilixxi r-rekwiżiti tekniċi u operazzjonali prinċipali mehtieġa biex tiġi implimentata l-evoluzzjoni tas-sistemi u tas-servizzi. Għandha tagħmel dan wara li tkun ikkonsultat lill-esperti tal-Istati Membri, lill-utenti u lil partijiet ikkonċernati rilevanti oħra. Fl-aħħar nett, filwaqt li tinnota li fil-qasam tal-ispazju, f'konformità mal-Artikolu 4(3) TFUE, l-eżercizzju ta' kompetenza mill-Unjoni ma jwassalx biex l-Istati Membri jiġu mcaħħda milli jeżercitaw il-kompetenza tagħhom, il-Kummissjoni jehtieg li tiżgura l-koerenza tal-attivitajiet imwettqa fil-kuntest tal-programm.
- (45) Il-missjoni tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali ("l-Aġenzija"), li tissostitwixxi u tissuccedi lill-Aġenzija tal-GNSS Ewropea stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 912/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁶⁾, hija li tagħti kontribut lill-Programm, b'mod partikolari fir-rigward tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà[...] kif ukoll l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet tas-suq u downstream. Għalhekk, jenhtieg li ċerti kompiti marbuta ma' dawk l-oqsma jiġu assenjati lill-Aġenzija. Fir-rigward tas-sigurtà b'mod partikolari, u minhabba l-esperjenza tagħha f'dan il-qasam, jenhtieg li l-Aġenzija tkun responsabbli għall-kompiti ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-azzjonijiet kollha tal-Unjoni fis-settur spazjali. Filwaqt li tibni fuq ir-rekord pożittiv tagħha fil-promozzjoni tal-adozzjoni mill-utent u mis-suq ta' Galileo u ta' EGNOS, jenhtieg li l-Aġenzija tiġi inkarigata wkoll b'attivitajiet ta' adoxxjoni mill-utenti relatati mal-komponenti tal-Programm minbarra Galileo u EGNOS, kif ukoll attivitajiet ta' żvilupp tal-applikazzjoni downstream għall-komponenti kollha tal-Programm. Dan jippermetti li l-Aġenzija tiehu benefiċċju mill-ekonomiji ta' skala u tiġi pprovduta opportunità għall-iżvilupp ta' applikazzjonijiet ibbażati fuq diversi komponenti tal-Programm (applikazzjonijiet integrati). Madankollu, dawk l-attivitajiet jenhtieg li ma jippreġudikawx is-servizz u l-attivitajiet ta' adoxxjoni mill-utenti inkarigati mill-Kummissjoni lill-entitajiet inkarigati ta' Copernicus. Jenhtieg li l-inkarigu tal-iżvilupp ta' applikazzjonijiet downstream lill-Aġenzija ma jipprevjenix lil entitajiet inkarigati oħrajn milli jiżviluppaw applikazzjonijiet downstream. Barra minn hekk, jenhtieg li l-Aġenzija ttwettaq il-kompiti li l-Kummissjoni tikkonferilha permezz ta' ftehim ta' FPPA li jkopri kompiti speċifiċi oħra assoċjati mal-Programm. Meta tinkariga kompiti lill-Aġenzija, jenhtieg li jkunu disponibbli riżorsi umani, amministrattivi u finanzjarji adegwati.
- (46) F'ċerti ċirkostanzi debitament ġustifikati, jenhtieg li l-Aġenzija tkun tista' tiddelega kompiti speċifiċi lil Stati Membri jew grupp ta' Stati Membri. Din id-delega jenhtieg li jkun limitata għall-attivitajiet li l-Aġenzija ma għandhiex il-kapaċità li teżegwixxi hi stess u jenhtieg li ma tippreġudikax il-governanza tal-Programm u l-allokazzjoni tal-kompiti kif definit f'dan ir-Regolament.
- (47) Galileo u EGNOS huma sistemi kumplessi li jirrikjedu koordinazzjoni intensiva. Peress li huma komponenti tal-Programm, dik il-koordinazzjoni jenhtieg li titwettaq minn istituzzjoni jew korp tal-Unjoni. Filwaqt li tibni fuq l-għarfien espert li ġie żviluppaw fis-snin li għaddew, l-Aġenzija hija l-aktar entità xierqa biex tikkoordina l-kompiti operazzjonali kollha relatati mal-esplojtazzjoni ta' dawk is-sistemi, hliel għall-kooperazzjoni internazzjonali. L-Aġenzija jenhtieg li għalhekk tiġi inkarigata bil-ġestjoni tal-esplojtazzjoni ta' EGNOS u Galileo. Madankollu, dan ma jfissirx li jenhtieg li l-Aġenzija ttwettaq wehidha l-kompiti kollha relatati mal-esplojtazzjoni ta' dawk is-sistemi.

⁽¹⁵⁾ Id-Deċiżjoni Nru 243/2012/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2012 li tistabbilixxi programm pluriennali tal-politika tal-ispettru tar-radju (ĠU L 81, 21.3.2012, p. 7).

⁽¹⁶⁾ Regolament (UE) Nru 912/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Settembru 2010 li jstabbilixxi l-Aġenzija Ewropea GNSS, u jhassar ir-Regolament (KE) Nru 1321/2004 dwar l-istabbiliment ta' strutturi għat-tmexxja tal-programmi Ewropej ta' radjunavigazzjoni bis-satellita u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 683/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 276, 20.10.2010, p. 11).

Hija tista' sserrah fuq l-għarfien espert ta' entitajiet oħra, b'mod partikolari l-ESA. Dan jenhtieg li jinkludi l-attivitajiet dwar l-evoluzzjoni tas-sistemi, it-tfassil u l-iżvilupp ta' partijiet mis-segment fuq l-art u s-satelliti li jenhtieg li jiġu inkarigati lill-ESA. L-allokkazzjoni ta' kompiti lil entitajiet oħra tibni fuq il-kompetenza ta' entitajiet bħal dawn u jenhtieg li tevita x-xogħol doppju.

- (48) L-ESA hija organizzazzjoni internazzjonali b'għarfien espert estensiv fil-qasam spazjali u kkonkludiet Ftehim Qafas mal-Komunità Ewropea fl-2004 ("Ftehim Qafas tal-2004")⁽¹⁷⁾. Għalhekk, hija siehba importanti fl-implimentazzjoni tal-Programm, li magħha jenhtieg li tiġi stabbilita kwalunkwe relazzjoni xierqa. F'dak ir-rigward, u f'konformità mar-Regolament Finanzjarju, jenhtieg li l-Kummissjoni tikkonkludi FFPA mal-ESA u l-Aġenzija li tirregola r-relazzjonijiet finanzjarji kollha bejn il-Kummissjoni, l-Aġenzija u l-ESA, jiżgura l-konsistenza tagħhom u jikkonforma mal-Ftehim Qafas tal-2004, b'mod partikolari mal-Artikoli 2 u 5 tiegħu. Madankollu, peress li l-ESA mhijiex korp tal-Unjoni u mhijiex soġġetta għal-liġi tal-Unjoni, huwa essenzjali li tali ftehim jipprevedi li l-ESA tiehu miżuri xierqa biex tiżgura l-protezzjoni tal-interessi tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha u, fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-baġit, li ll-kompiti mogħtija lilha jikkonformaw mad-deċizzjonijiet mehuda mill-Kummissjoni. Jenhtieg li l-ftehim ikun fih ukoll il-klawżoli kollha meħtieġa biex jiġu ssalvagwardjati l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
- (49) Il-funzjonament taċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea (SATCEN) bħala kapaċità awtonoma Ewropea li tipprovdi aċċess għal informazzjoni u servizzi li jirriżultaw mill-isfruttar ta' assi spazjali rilevanti u ta' data kollaterali kienet diġà rikonoxxuta fl-implimentazzjoni tad-Deċizzjoni 541/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁸⁾.
- (50) Sabiex ir-rappreżentazzjoni tal-utenti tiġi inkorporata b'mod strutturali fil-governanza ta' GOVSATCOM u sabiex il-htigijiet u r-rekwiżiti tal-utenti jiġu aggregati tul il-konfini nazzjonali u ċivili-militari, l-entitajiet rilevanti tal-Unjoni b'rabtiet iktar mill-qrib mal-utenti, bħall-Aġenzija Ewropea għad-Difiża, l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex), l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima, l-Aġenzija Ewropea għall-Kontroll tas-Sajd, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi, il-Kapaċità Militari ta' Ppjanar u ta' Kondotta/il-Kapaċità Ċivili ta' Ppjanar u ta' Kondotta u ċ-Ċentru ta' Koordinazzjoni għal Rispons ta' Emergenza jista' jkollhom rwoli ta' koordinazzjoni għal gruppi speċifiċi ta' utenti. F'livell aggregat, jenhtieg li l-Aġenzija tikkordina l-aspetti relatati mal-utenti għall-komunitajiet tal-utenti ċivili u tista' timmonitorja l-użu operazzjonali, id-domanda, il-konformità mar-rekwiżiti u l-htigijiet u r-rekwiżiti li qed jevolvu.
- (51) Minhabba l-importanza tal-attivitajiet marbuta mal-ispazju għall-ekonomija tal-Unjoni u għall-hajja taċ-ċittadini tal-Unjoni u n-natura tal-użu doppju tas-sistemi u tal-applikazzjonijiet ibbażati fuq dawk is-sistemi, jenhtieg li l-ksib u z-żamma ta' livell għoli ta' sigurtà jkunu prijorità ewlenija għall-Programm, b'mod partikolari sabiex jiġu ssalvagwardjati l-interessi tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, inkluż fir-rigward ta' informazzjoni klassifikata u fir-rigward ta' informazzjoni sensitiva oħra mhux klassifikata.
- (52) Mingħajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli, it-tnejn li huma fil-qasam rispettiv ta' kompetenza tagħhom, jenhtieg li jiżguraw is-sigurtà tal-Programm, b'konformità ma' dan ir-Regolament u, fejn ikun rilevanti, mad-Deċizzjoni tal-Kunsill (PESK) 2021/698⁽¹⁹⁾.
- (53) Minhabba l-għarfien espert speċifiku tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) u l-kuntatt regolari tiegħu mal-awtoritajiet ta' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali, is-SEAE jista' jgħin lill-Kummissjoni fit-tweqqif ta' whud mill-kompiti tagħha marbuta mas-sigurtà tas-sistemi tal-Programm fil-qasam tar-relazzjonijiet esterni, b'konformità mad-Deċizzjoni tal-Kunsill 2010/427/UE⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ ĠU L 261, 6.8.2004, p. 64.

⁽¹⁸⁾ Deċizzjoni Nru 541/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 li tistabbilixxi Qafas għall-Appoġġ tas-Sorveljanza u l-Insewiment fl-Ispazju (ĠU L 158, 27.5.2014, p. 227)

⁽¹⁹⁾ Deċizzjoni tal-Kunsill (PESK) 2021/698 tad-30 ta' April 2021 dwar is-sigurtà tas-sistemi u s-servizzi skjerati, operati u użati taht il-Programm Spazjali tal-Unjoni li jistgħu jaffettwaw is-sigurtà tal-Unjoni, u li thassar id-Deċizzjoni 2014/496/PESK (ara paġna 178 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

⁽²⁰⁾ Deċizzjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Lulju 2010 li tistabbilixxi l-organizzazzjoni u l-funzjonament tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (2010/427/UE) (ĠU L 201, 3.8.2010, p. 30).

- (54) Minghajr preġudizzju għar-responsabbiltà esklużiva tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali, kif previst fl-Artikolu 4(2) TUE, u għad-dritt tal-Istati Membri li jipproteġu l-interessi essenzjali tas-sigurtà tagħhom b'konformità mal-Artikolu 346 TFUE, jenhtieg li tiġi stabbilita governanza speċifika ta' sigurtà li tiżgura implimentazzjoni bla xkiel tal-Programm. Jenhtieg li dik il-governanza tkun ibbażata fuq tliet prinċipji ewlenin. L-ewwel nett, huwa importanti li l-esperjenza unika u estensiva tal-Istati Membri fi kwistjonijiet ta' sigurtà titqies kemm jista' jkun. It-tieni nett, sabiex ikun hemm prevenzjoni tal-kunflitti ta' interess u ta' kwalunkwe nuqqas fl-applikazzjoni tar-regoli dwar is-sigurtà, jenhtieg li l-funzjonijiet operazzjonali jkunu segregati mill-funzjonijiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà. It-tielet nett, l-entità responsabbli għall-ġestjoni tal-komponenti kollha tal-Programm jew ta' parti minnhom hija wkoll dik li tinsab fl-aqwa pożizzjoni li tiġġestixxi s-sigurtà tal-kompiti inkarigati lilha. Is-sigurtà tal-Programm tibni fuq l-esperjenza miksuba fl-implimentazzjoni ta' Galileo, ta' EGNOS u ta' Copernicus matul is-snin li għaddew. Governanza tajba tas-sigurtà tirrikjedi wkoll li r-rwoli jiġu distribwiti b'mod xieraq fost id-diversi atturi. Peress li hija responsabbli għall-Programm, jenhtieg li l-Kummissjoni, minghajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali, tistabbilixxi r-rekwiżiti generali tas-sigurtà applikabbli għal kull wiehed mill-komponenti tal-Programm.
- (55) Iċ-ċibersigurtà tal-infrastrutturi spazjali Ewropej, kemm ta' fuq l-art kif ukoll fl-ispazju, hija essenzjali biex tiżgura l-kontinwità tal-operazzjonijiet tas-sistemi u tas-servizzi. Il-htieġa li jiġu protetti s-sistemi u s-servizzi tagħhom kontra l-attakki ċibernetiċi, inkluż permezz tal-użu ta' teknoloġiji ġodda, jenhtieg li għalhekk titqies b'mod xieraq meta jiġu stabbiliti r-rekwiżiti tas-sigurtà.
- (56) Jenhtieg li tkun identifikata struttura ta' monitoraġġ tas-sigurtà mill-Kummissjoni meta jkun xieraq wara l-analiżi tar-riskju u tat-theddid. Dan il-korp ta' monitoraġġ tas-sigurtà jenhtieg li jkun l-entità li twieġeb għall-istruzzjonijiet żviluppanti fl-ambitu tad-Deciżjoni (PESK) 2021/698. Għal Galileo, dak il-korp jenhtieg li jkun iċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà Galileo. Fir-rigward tal-implimentazzjoni tad-Deciżjoni PESK 2021/698⁺, ir-rwol tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jenhtieg li jkun limitat li jipprovdi lill-Kunsill u/jew lir-Rappreżentant Gholi b'inputs marbuta mal-akkreditazzjoni tas-sigurtà tas-sistema.
- (57) Fid-dawl ta' kemm huwa uniku u kumpless il-Programm u r-rabta tiegħu mas-sigurtà, jenhtieg li għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà jiġu segwiti prinċipji rikonoxxuti u stabbiliti ferm. Għalhekk, huwa indispensabbli li jkun hemm proċedura fis-sehh għall-monitoraġġ tar-riskji permanenti u li l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà jitwettqu abbażi ta' responsabbiltà kollettiva għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, billi kull attur jagħmel l-almu tiegħu biex jibni kunsens u billi jiġu involuti dawk kollha kkonċernati bil-kwistjoni tas-sigurtà. Huwa importanti wkoll li l-attivitajiet tekniċi ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà jiġu inkarigati lil professjonisti li jkunu kkwalifikati kif suppost fil-qasam tal-akkreditazzjoni ta' sistemi kumplessi u li jkollhom livell adegwat ta' approvazzjoni tas-sigurtà.
- (58) L-informazzjoni klassifikata tal-UE (IKUE) għandha tiġi ttrattata b'konformità mar-regoli ta' sigurtà kif stabbiliti fid-Deciżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE ⁽²¹⁾ u fid-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾. B'konformità mad-Deciżjoni 2013/488/UE, l-Istati Membri għandhom jirrispettaw il-prinċipji u l-istandards minimi stabbiliti fihom, sabiex jiżguraw li jinghata livell ekwivalenti ta' protezzjoni lill-IKUE.
- (59) Sabiex jiġi żgurat l-iskambju sigur ta' informazzjoni, jenhtieg li jiġu stabbiliti ftehimiet xierqa biex jiżguraw il-protezzjoni tal-IKUE provduta lil pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali fil-kuntest tal-Programm.
- (60) Objettiv importanti tal-Programm huwa li jiżgura s-sigurtà tiegħu u li jsaħħah l-awtonomija strateġika fit-teknoloġiji ewlenin u l-ktajjen tal-valur kollha, filwaqt li tiġi preservata ekonomija miftuħa inkluż kummerċ hieles u ġust, u filwaqt li tiehu vantaġġ mill-possibiltajiet li joffri l-ispazju għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. F'kazijiet speċifiċi, dak l-objettiv jehtieg li jiġu stabbiliti l-kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà u partecipazzjoni mehtieġa biex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-integrità, is-sigurtà u r-reżiljenza tas-sistemi operazzjonali tal-Unjoni. Dan jenhtieg

⁽²¹⁾ Deciżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2013 dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata tal-UE (ĠU L 274, 15.10.2013, p. 1).

⁽²²⁾ Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar ir-regoli tas-Sigurtà għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata tal-UE (ĠU L 72, 17.3.2015, p. 53).

li ma jdgħajjfx il-htieġa tal-kompetittività u l-kosteffettività. Fl-evalwazzjoni tal-entitajiet legali soġġetti għall-kontroll minn pajjiż terz jew entità ta' pajjiż terz, jenhtieġ li l-Kummissjoni tqis il-prinċipji u l-kriterji previsti fir-Regolament (UE) 2019/452 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²³⁾.

- (61) Fil-kuntest tal-Programm, hemm xi informazzjoni li, għalkemm mhijiex klassifikata, għandha tiġi ttrattata skont atti legali tal-Unjoni diġà fis-sehħ jew liġijiet, regoli u regolamenti nazzjonali, inkluż permezz ta' limitazzjonijiet ta' distribuzzjoni.
- (62) Għadd dejjem akbar ta' setturi ekonomiċi ewlenin, b'mod partikolari t-trasport, it-telekomunikazzjonijiet, l-agrikoltura u l-enerġija, qegħdin jużaw dejjem aktar is-sistemi ta' navigazzjoni bis-satellita u ta' osservazzjoni tad-dinja. Il-Programm jenhtieġ li jisfrutta s-sinergiji bejn dawk is-setturi, filwaqt li jqis il-benefiċċji li t-teknoloġiji spazjali jgħibu lil dawk is-setturi, jsostni l-izvilupp ta' tagħmir kompatibbli u jippromwovi l-izvilupp ta' standards u ċertifikazzjonijiet rilevanti. Is-sinergiji bejn l-attivitajiet spazjali u l-attivitajiet marbuta mas-sigurtà u d-difiza tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha qed jiżdiedu wkoll. Għalhekk, jenhtieġ li l-kontroll shiħ tan-navigazzjoni bis-satellita jiggarrantixxi l-indipendenza teknoloġika tal-Unjoni, inkluż iktar fit-tul għall-komponenti tat-tagħmir infrastrutturali, u jiżgura l-awtonomija strateġika tagħha.
- (63) L-għan ta' Galileo huwa li jistabbilixxi u jhaddem l-ewwel infrastruttura globali ta' navigazzjoni u ta' pożizzjonament bis-satellita, mahsuba speċifikament għal skopijiet ċivili, li tista' tintuża minn sensiela ta' atturi pubbliċi u privati fl-Ewropa u fid-dinja kollha. Galileo jiffunzjona indipendentement minn sistemi eżistenti jew potenzjali oħra, u għaldaqstant jagħti kontribut fost affarijiet oħra għall-awtonomija strateġika tal-Unjoni. Jenhtieġ li t-tieni generazzjoni ta' Galileo tiddaħhal b'mod progressiv qabel l-2030, inizjalment b'kapacità operazzjonali mnaqqsa.
- (64) L-għan ta' EGNOS huwa li ttejjeb il-kwalità tas-sinjali miftuha mis-sistemi globali eżistenti tan-navigazzjoni bis-satellita, b'mod partikolari dawk li jiġu emessi minn Galileo. Is-servizzi pprovduti mill-programm EGNOS jenhtieġ li jkopru, bhala prijorità, it-territorji tal-Istati Membri li qegħdin ġeografikament fl-Ewropa, inkluż għal dak l-iskop Ċipru, l-Azores, il-Gżejjer Kanarji u Madeira sa tmiem l-2026. Fil-qasam tal-avjazzjoni, dawk it-territorji kollha jenhtieġ li jibbenefikaw minn EGNOS għas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru għal-livelli kollha ta' prestazzjoni sostnuti minn EGNOS. Soġġett għall-fattibbiltà teknika u, għas-sikurezza tal-ħajja, abbażi ta' ftehimiet internazzjonali, il-kopertura ġeografika tas-servizzi pprovduti minn EGNOS tista' tiġi estiża għal reġjuni oħra tad-dinja. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament (UE) 2018/1139 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁴⁾ u għall-monitoraġġ meħtieġ tal-kwalità tas-servizz ta' Galileo għal skopijiet tal-avjazzjoni, jenhtieġ li jiġi nnutat li filwaqt li s-sinjali emessi minn Galileo jistgħu jintużaw effettivament biex jiffaċilitaw il-pożizzjonament tal-inġenji tal-ajru, fil-fażijiet kollha tat-titjira, permezz tas-sistema neċessarja ta' awmentazzjoni, inkluż avjonika reġjonali, lokali u abbord, huma biss sistemi ta' awmentazzjoni reġjonali jew lokali bħall-EGNOS li fl-Ewropa jistgħu jikkostitwixxu servizzi ta' ġestjoni tat-traffiku tal-ajru (ATM) u servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru (ANS). Is-servizz ta' sikurezza tal-ħajja ta' EGNOS jenhtieġ li jiġi pprovdut b'konformità mal-istandards tal-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali ("standards ICAO") applikabbli.
- (65) Huwa importanti hafna li tiġi żgurata s-sostenibbiltà Galileo u EGNOS u l-kontinwità, id-disponibbiltà, l-akkuratezza, l-affidabbiltà u s-sigurtà tas-servizzi tagħhom. F'ambjent li qed jinbidel u f'suq li qed jiżviluppa b'mod rapidu, jenhtieġ li l-izvilupp tagħhom ikompli u jenhtieġ li jithejjew generazzjonijiet godda ta' dawn is-sistemi, inkluż evoluzzjoni tas-segment assoċjat tal-spazju u tal-art.

⁽²³⁾ Regolament (UE) 2019/452 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Marzu 2019 li jistabbilixxi qafas għall-iskrinjar tal-investimenti diretti barranin fl-Unjoni (ĠU L 79I, 21.3.2019, p. 1).

⁽²⁴⁾ Regolament (UE) 2018/1139 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2018 dwar regoli komuni fil-qasam tal-avjazzjoni ċivili u li jistabbilixxi Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea, u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 2111/2005, (KE) Nru 1008/2008, (UE) Nru 996/2010, (UE) Nru 376/2014 u d-Direttivi 2014/30/UE u 2014/53/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li jhassar ir-Regolamenti (KE) Nru 552/2004 u (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91 (ĠU L 212, 22.8.2018, p. 1).

- (66) It-terminu "servizz kummerċjali" li ntuża fir-Regolament (UE) Nru 1285/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁵⁾ ma għadux adattat fid-dawl tal-evoluzzjoni ta' dak is-servizz. Minflok, ġew identifikati żewġ servizzi separati fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2017/224 ⁽²⁶⁾, jiġifieri s-servizz ta' akkuratizza għolja u s-servizz ta' awtentikazzjoni.
- (67) Sabiex jiġi ottimizzat l-użu tas-servizzi pprovduti, jenhtieg li s-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS ikunu kompatibbli u interoperabbli ma' xulxin, inkluż fil-livell tal-utenti, u, kemm jista' jkun, ma' sistemi oħra tan-navigazzjoni bis-satellita u ma' mezzi konvenzjonali tar-radjunavigazzjoni fejn tali kompatibilità u interoperabilità jkunu stipulati fi ftehim internazzjonali, mingħajr preġudizzju għall-għan tal-awtonomija strateġika tal-Unjoni.
- (68) Fid-dawl tal-importanza għal Galileo u għal EGNOS tal-infrastruttura ta' fuq l-art tagħhom u tal-impatt tagħha fuq is-sigurtà tagħhom, jenhtieg li tkun il-Kummissjoni li tistabbilixxi l-post fejn tinsab l-infrastruttura. Jenhtieg li l-iskjerament tal-infrastruttura ta' fuq l-art tas-sistemi jkompli biex isegwi proċess miftuħ u trasparenti, li jista' jinvolvi lill-Aġenzija fejn xieraq abbażi tal-qasam ta' kompetenza tagħha.
- (69) Sabiex jiġu mmassimizzati l-benefiċċji soċjoekonomiċi ta' Galileo u ta' EGNOS, filwaqt li jingħata kontribut lill-awtonomija strateġika tal-Unjoni, b'mod partikolari f'setturi sensitivi u fil-qasam tas-sikurezza u s-sigurtà, jenhtieg li l-użu tas-servizzi pprovduti minn EGNOS u minn Galileo f'politiki oħra tal-Unjoni jiġi promoss ukoll b'mezzi regolatorji fejn dan ikun iġġustifikat u ta' benefiċċju. Il-miżuri li jinkoraġġixxu l-użu ta' dawk is-servizzi fl-Istati Membri kollha huma wkoll parti importanti tal-proċess.
- (70) Jenhtieg li Copernicus jiżgura aċċess awtonomu għall-għarfien ambjentali u għat-teknoloġiji ewlenin għas-servizzi tal-osservazzjoni tad-dinja u tal-geoinformazzjoni, sabiex b'hekk jagħti sostenn lill-Unjoni biex tkun tista' tikseb tehid tad-deċiżjonijiet u azzjonijiet indipendenti fl-oqsma ta', inter alia, l-ambjent, it-tibdil fil-klima, l-iżvilupp tal-baħar, marittimu, agrikolu u rurali, il-preservazzjoni tal-wirt kulturali, il-protezzjoni ċivili, is-sorveljanza tal-art u tal-infrastruttura, is-sigurtà, kif ukoll l-ekonomija diġitali.
- (71) Jenhtieg li l-komponenti tal-Programm jstimulaw l-applikazzjoni tat-teknoloġija diġitali fis-sistemi spazjali, id-distribuzzjoni tad-data u tas-servizzi, u l-iżvilupp downstream. F'dak il-kuntest jenhtieg li tingħata attenzjoni partikolari lill-inizjattivi u l-azzjonijiet proposti mill-Kummissjoni fil-Komunikazzjoni tagħha tal-14 ta' Settembru 2016 bit-titolu "Konnnettività għal Suq Uniku Diġitali Kompetittiv – Lejn Soċjetà Ewropea tal-Gigabits" tal-14 ta' Settembru 2016 bit-titolu "5G għall-Ewropa: Pjan ta' Azzjoni".
- (72) Jenhtieg li Copernicus jkompli jibni fuq, jiżgura u jsaħħaħ il-kontinwità mal-attivajiet u mal-kisbiet fil-qafas tar-Regolament (UE) Nru 377/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁷⁾ li jstabbilixxi l-programm tal-Unjoni ta' osservazzjoni u ta' monitoraġġ tad-dinja (Copernicus) kif ukoll tar-Regolament (UE) Nru 911/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁸⁾ li jstabbilixxu l-programm predeċessor tal-Monitoraġġ Globali għall-Ambjent u għas-Sigurtà (GMES) u r-regoli għall-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet inizjali tiegħu, filwaqt li jitqiesu x-xejriet recenti fir-riċerka, fl-avvanzi teknoloġiċi u fl-innovazzjonijiet li jkollhom impatt fuq il-qasam tal-osservazzjoni tad-dinja, kif ukoll l-iżviluppi fl-analitika tal-big data u fl-Intelliġenza Artifiċjali, u l-istrateġiji u l-inizjattivi relatati fil-livell tal-Unjoni kif deskritt mill-Kummissjoni fil-White Paper dwar l-Intelliġenza Artifiċjali tad-19 ta' Frar 2020 intitolata "Approċċ Ewropew għall-eċċellenza u għall-fiduċja" u l-Komunikazzjoni tagħha tad-19 ta' Frar 2020 intitolata "Strateġija Ewropea għad-data". Għall-iżvilupp ta' assi ġodda, il-Kummissjoni jenhtieg li taħdem mill-qrib mal-Istati Membri, l-ESA, l-Organizzazzjoni Ewropea għall-Esplojtazzjoni ta' Satelliti Meteoroloġiċi (EUMETSAT) u, fejn applikabbli, entitajiet oħra proprjetarji ta' spazju rilevanti u assi fil-post. Kemm jista' jkun, jenhtieg li Copernicus

⁽²⁵⁾ Regolament (UE) Nru 1285/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 11 ta' Diċembru 2013 dwar l-implimentazzjoni u l-esplojtazzjoni tas-sistemi Ewropej tar-radjunavigazzjoni bis-satellita u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 876/2002 u r-Regolament (KE) Nru 683/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 1).

⁽²⁶⁾ Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2017/224 tat-8 ta' Frar 2017 li tistabbilixxi l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u operazzjonali li jippermettu lis-servizz kummerċjali offrut mis-sistema stabbilita skont il-programm Galileo jissodisfa l-funzjoni prevista fl-Artikolu 2(4)(c) tar-Regolament (UE) Nru 1285/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 34, 9.2.2017, p. 36-40.

⁽²⁷⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 377/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 li jstabbilixxi l-Programm Copernicus u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 911/2010 (ĠU L 122, 24.4.2014, p. 44).

⁽²⁸⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 911/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Settembru 2010 dwar il-Programm Ewropew ta' Monitoraġġ tad-Dinja (GMES) u l-operazzjonijiet inizjali tiegħu (2011-2013)(ĠU L 276, 20.10.2010, p. 1).

juża l-kapaċitajiet għall-osservazzjonijiet spazjali tad-Dinja tal-Istati Membri, tal-ESA, ta' EUMETSAT kif ukoll ta' entitajiet oħra, inklużi l-inizjattivi kummerċjali fl-Unjoni, u b'hekk jagħti kontribut ukoll għall-iżvilupp ta' settur spazjali kummerċjali vijabbli fl-Ewropa. Fejn ikun fattibbli u xieraq, jenħtieġ li Copernicus juża wkoll id-data fil-post u anċillari disponibbli pprovduta b'mod prinċipali mill-Istati Membri b'konformità mad-Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁹⁾. Jenħtieġ li l-Kummissjoni taħdem flimkien mal-Istati Membri u mal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent biex tiżgura aċċess u użu effiċjenti tas-settijiet tad-data fil-post għal Copernicus.

- (73) Jenħtieġ li Copernicus jiġi implimentat ukoll skont l-għanijiet tad-Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁰⁾, b'mod partikolari t-trasparenza, il-holqien ta' kondizzjonijiet li jhegġu l-iżvilupp tas-servizzi u li jagħtu kontribut għat-tkabbir ekonomiku u għall-holqien tal-impjiegi fl-Unjoni. Jenħtieġ li d-data u l-informazzjoni ta' Copernicus ikunu disponibbli mingħajr hlas u b'mod miftuħ.
- (74) Il-potenzjal sħiħ ta' Copernicus għas-soċjetà u l-ekonomija tal-Unjoni jenħtieġ li jiġi sfruttat kompletament lil hinn mill-benefiċjarji diretti billi jiġu intensifikati l-miżuri tal-użu min-naħa tal-utenti, u dan jirrikjedi azzjoni ulterjuri sabiex id-data tkun tista' tintuża minn persuni mhux speċjalisti u b'hekk jiġu stimolati t-tkabbir, il-holqien tal-impjiegi u t-trasferimenti tal-għarfien.
- (75) Copernicus huwa programm iffokat fuq l-utenti. Għalhekk, jenħtieġ li l-evoluzzjoni tiegħu tkun ibbażata fuq ir-rekwiżiti li qed jevolvu tal-utenti ewlenin ta' Copernicus, filwaqt li tirrikonoxxi wkoll li qed jitfaċċaw komunitajiet godda tal-utenti li jkunu pubbliċi jew privati. Jenħtieġ li Copernicus ikun ibbażat fuq analiżi ta' alternattivi biex jiġu ssodisfati l-htigijiet tal-utenti li qed jevolvu, inklużi dawk marbuta mal-implimentazzjoni u mal-monitoraġġ tal-politiki tal-Unjoni, li jirrikjedu l-involvement kontinwu u effettiv tal-utenti, b'mod partikolari rigward id-definizzjoni u l-validazzjoni tar-rekwiżiti.
- (76) Copernicus diġà huwa operattiv. Għalhekk, huwa importanti li tiġi żgurata l-kontinwità tal-infrastruttura u tas-servizzi li diġà qegħdin fis-seħh, filwaqt li jkun hemm adattament għat-tibdil tal-htigijiet tal-utenti fl-ambjent tas-suq, b'mod partikolari l-emergenza ta' arruti privati fl-ispazju u l-iżviluppi soċjopolitici li jeħtieġu rispons rapidu. Dan jirrikjedi evoluzzjoni mill-ġdid tal-istruttura funzjonali ta' Copernicus biex tiġi riflessa aħjar it-tranżizzjoni mill-ewwel stadju ta' servizzi operazzjonali għall-forniment ta' servizzi avvanzati u iktar immirati lejn il-komunitajiet godda tal-utenti, u t-trawwim ta' swieq downstream b'valur miżjud. Għal dan l-għan, jenħtieġ li l-implimentazzjoni ulterjuri tiegħu tadotta approċċ li jsegwi l-katina tal-valur tad-data, jiġifieri l-akkwizzizzjoni tad-data, l-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni, id-distribuzzjoni u l-esplotazzjoni, l-attivitajiet tad-dhul fis-suq tal-utenti u t-tishih tal-kapaċitajiet, filwaqt li l-proċess tal-ippjanar strateġiku fil-qafas ta' Orizzont Ewropa jidentifika l-attivitajiet tar-riċerka u tal-innovazzjoni li jenħtieġ li jużaw is-servizzi ta' Copernicus.
- (77) Fir-rigward tal-akkwizzizzjoni tad-data, jenħtieġ li l-attivitajiet fil-qafas ta' Copernicus ikollhom l-għan li jlestu u jzommu l-infrastrutturi spazjali eżistenti, ihejju s-sostituzzjoni fit-tul tas-satelliti fi tmiem iċ-ċiklu tal-hajja tagħhom, kif ukoll jagħtu bidu għal missjonijiet godda li jindirizzaw b'mod partikolari sistemi godda ta' osservazzjoni biex jingħata sostenn għall-issodisfar tal-isfida tat-tibdil fil-klima globali bhall-monitoraġġ tal-emissjonijiet antropoġeniċi ta' CO₂ u ta' emissjonijiet oħra tal-gassijiet b'effett ta' serra). Jenħtieġ li l-attivitajiet fil-qafas ta' Copernicus jespandu l-kopertura globali tal-monitoraġġ fuq ir-reġjuni polari u jagħtu sostenn għall-aċċertament tal-konformità ambjentali, għall-monitoraġġ u għar-rapportar ambjentali statutorji, u għall-applikazzjonijiet ambjentali innovattivi fil-wirt kulturali u l-ġestjoni tar-riżorsi fl-agrikultura, il-foresti, l-ilma u l-baħar eż. għall-monitoraġġ tal-ghelejjel, għall-ġestjoni tal-ilma u għall-monitoraġġ imtejjeb tan-nirien). B'dan il-mod, jenħtieġ li Copernicus jingrana u jiehu vantaġġ massimu mill-investimenti li jkunu saru fil-qafas tal-perjodu ta' finanzjament preċedenti (2014-2020), inkluż dawk maġmula mill-Istati Membri, l-ESA u l-EUMETSAT, filwaqt li jesplora mudelli operazzjonali u ta' negozju godda biex jikkomplementaw ulterjorment il-kapaċitajiet ta' Copernicus. Copernicus ukoll jista' jissejjes fuq shubijiet ta' suċċess mal-Istati Membri biex ikompli jiżviluppa d-dimensjoni tas-sigurtà tiegħu fil-qafas ta' mekkaniżmi xierqa ta' governanza, sabiex iwieġeb għall-htigijiet tal-utenti li qed jevolvu.

⁽²⁹⁾ Id-Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2007 li tistabbilixxi Infrastruttura għall-Infommazzjoni Ġeografika fil-Komunità Ewropea (INSPIRE) (ĠU L 108, 25.4.2007, p. 1).

⁽³⁰⁾ Id-Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Novembru 2003 dwar l-użu mill-ġdid ta' informazzjoni tas-settur pubbliku (ĠU L 345, 31.12.2003, p. 90).

- (78) Bħala parti mill-funzjoni tal-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni, jenħtieġ li Copernicus jiżgura s-sostenibbiltà fit-tul u l-iżvilupp ulterjuri tas-Servizzi ta' Copernicus, filwaqt li jipprovdi l-informazzjoni sabiex jiġu ssodisfati l-htigijiet tas-settur pubbliku u dawk li jirriżultaw mill-impenji internazzjonali tal-Unjoni, u sabiex jiġu mmassimizzati l-opportunitajiet għal esplotazzjoni kummerċjali. B'mod partikolari, jenħtieġ li Copernicus iwassal informazzjoni dwar il-kompożizzjoni tal-atmosfera u tal-kwalità tal-arja fuq skala Ewropea, nazzjonali, lokali u globali, informazzjoni dwar l-istat u d-dinamika tal-oċeani; informazzjoni b'sostenn għall-monitoraġġ tal-art u s-silġ li jappoġġa l-implimentazzjoni ta' politiki tal-Unjoni, nazzjonali u lokali; informazzjoni b'sostenn għall-adattament u għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima; informazzjoni ġeospazjali b'sostenn għall-ġestjoni tal-emergenzi, inkluż permezz ta' attivitajiet ta' prevenzjoni, għall-aċċertament tal-konformità ambjentali, kif ukoll għas-sigurtà ċivili inkluż is-sostenn għall-azzjoni esterna tal-Unjoni. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tidentifika arrangamenti kuntrattwali xierqa favur is-sostenibbiltà tal-forniment tas-servizzi.
- (79) Fl-implimentazzjoni tas-Servizzi ta' Copernicus, il-Kummissjoni jenħtieġ li tiddependi fuq entitajiet kompetenti, aġenziji rilevanti tal-Unjoni, raggruppamenti jew konsorzji ta' korpi nazzjonali, jew kwalunkwe korpi rilevanti li jkun eliġibbli potenzjalment għal konklużjoni ta' ftehim ta' kontribuzzjoni. Fl-għażla ta' dawn l-entitajiet, jenħtieġ li l-Kummissjoni tiżgura li ma jkun hemm l-ebda tfixkil fl-operazzjonijiet u fil-forniment tas-servizzi u li, fir-rigward tad-data sensitiva dwar is-sigurtà, l-entitajiet ikkonċernati jkollhom kapaċitajiet ta' twissija bikrija u ta' monitoraġġ tal-krizijiet fil-kuntest tal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni u, b'mod partikolari, tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni. B'konformità mal-Artikolu 154(2) tar-Regolament Finanzjarju, persuni u entitajiet inkarigati bl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni huma obbligati li jkunu konformi mal-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni fil-konfront tal-Istati Membri kollha. Il-konformità ma' dak il-prinċipju jenħtieġ li tiġi żgurata permezz tal-ftehimiet ta' kontribuzzjoni rilevanti relatati mal-forniment tas-Servizzi ta' Copernicus.
- (80) L-implimentazzjoni tas-Servizzi ta' Copernicus jenħtieġ li tiffacilita l-adozzjoni pubblika tas-servizzi peress li l-utenti jkunu jistgħu jantiċipaw id-disponibbiltà u l-evoluzzjoni tas-servizzi kif ukoll il-kooperazzjoni mal-Istati Membri u ma' partijiet oħra. Għal dan l-għan, jenħtieġ li l-Kummissjoni u l-entitajiet inkarigati tagħha li jipprovdu s-servizzi jinvolvu ruħhom mill-qrib ma' komunitajiet ewlenin tal-utenti ta' Copernicus mill-Ewropa kollha fl-iżvilupp ulterjuri tal-portafoll tas-Servizzi u tal-informazzjoni ta' Copernicus sabiex jiżguraw li jiġu ssodisfati l-htigijiet ta' politika u dawk tas-settur pubbliku li qed jevolvu u għaldaqstant tkun tista' jiġi mmassimizzata l-adozzjoni tad-data tal-osservazzjoni tad-dinja. Jenħtieġ li l-Kummissjoni taħdem flimkien mal-Istati Membri biex jiġi żviluppat il-komponent fil-post ta' Copernicus u biex tiġi ffacilitata l-integrazzjoni tad-data fil-post ta' Copernicus mas-settijiet tad-data spazjali għas-Servizzi aġġornati ta' Copernicus.
- (81) Il-politika ta' data bla ħlas, totali u miftuħa ta' Copernicus għet evalwata bħala wiehed mill-aktar elementi ta' suċċess tal-implimentazzjoni ta' Copernicus u kienet strumentali biex tixpruna d-domanda qawwija għad-data u l-informazzjoni tagħha, billi stabbiliet Copernicus bħala wiehed mill-akbar fornituri fid-dinja ta' data tal-Osservazzjoni tad-Dinja. Hemm htieġa ċara li tiġi ggarantita l-kontinwità fit-tul u sigura tal-forniment bla ħlas, totali u miftuħ tad-data u l-aċċess jenħtieġ li jiġi salvagwardjat sabiex jintlaħqu l-għanijiet ambizzjużi kif stabbilit fl-Istrateġija Spazjali għall-Ewropa (2016). Id-data ta' Copernicus tinholoq primarjament għall-benefiċċju tal-Ewropej, u billi dik id-data ssir disponibbli b'mod liberu l-opportunitajiet ta' kollaborazzjoni madwar id-dinja kollha huma massimizzati għan-negozji u l-akkademiċi tal-Unjoni u jikkontribwixxu għal ekosistema spazjali Ewropea effettiva. Jekk titqiegħed xi limitazzjoni fuq l-aċċess għal data ta' Copernicus u informazzjoni ta' Copernicus, jenħtieġ li tkun konformi mal-politika tad-data ta' Copernicus kif stabbilita f'dan ir-Regolament u fir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) Nru 1159/2013 ⁽³¹⁾.
- (82) Jenħtieġ li d-data u l-informazzjoni prodotti fil-qafas ta' Copernicus ikunu disponibbli b'mod sħiħ, miftuħ u mingħajr ħlas, soġġett għal kondizzjonijiet u għal limitazzjonijiet xierqa, sabiex jiġu promossi l-użu u l-kondiviżjoni tagħhom, u sabiex jissahħu s-swieq Ewropej tal-osservazzjoni tad-dinja, b'mod partikolari s-settur downstream, sabiex b'hekk titwitta t-triq għat-tkabbir u għall-holqien tal-impjiegi fl-Unjoni. B'hekk jenħtieġ li d-data u l-informazzjoni jibqgħu jiġu pprovdu b'livelli għoljin ta' konsistenza, ta' kontinwità, ta' affidabbiltà u ta' kwalità. Sabiex dan isehh irid ikun hemm aċċess fuq skala kbira u aċċess faċli għall-utenti għall-ipproċessar u għall-esplotazzjoni tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus, f'diversi livelli ta' tempestività, u għalhekk il-Kummissjoni jenħtieġ li tkompli b'approċċ integrat, kemm fil-livell tal-Unjoni u kemm fil-livell tal-Istati Membri,

⁽³¹⁾ Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1159/2013 tat- 12 ta' Lulju 2013 li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 911/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-programm Ewropew ta' monitoraġġ tad-dinja (GMES) billi jstabbilixxi l-kundizzjonijiet ta' reġistrazzjoni u ta' licenzjar għall-utenti tal-GMES u jidddefinixxi l-kriterji għar-restrizzjoni tal-aċċess għad-dejta ddedikata tal-GMES u l-informazzjoni ta' servizz tal-GMES (ĠU L 309, 19.11.2013, p. 1).

favur l-integrazzjoni wkoll ma' sorsi oħra ta' data u ta' informazzjoni. Ghalhekk il-Kummissjoni jenhtieg li tiehu l-miżuri mehtieġa biex tiżgura li d-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus tkun aċċessibbli u utilizzabbli b'mod faċli u effiċjenti, b'mod partikolari billi tippromwovi s-Servizzi ta' Aċċess għad-Data u l-Infomazzjoni (DIAS) fi hdan l-Istati Membri u meta jkun possibbli thegġeg l-interoperabbiltà bejn l-infrastrutturi Ewropej tad-data eżistenti tal-Osservazzjoni tad-Dinja biex jiġu stabbiliti sinerġiji ma' dawn l-assi sabiex jimmassimizzaw u jsahhu d-dhul fis-suq tad-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus.

- (83) Il-Kummissjoni għandha taħdem mal-fornituri tad-data biex jaqblu dwar il-kondizzjonijiet tal-liċenzja għad-data ta' partijiet terzi biex jiġi ffaċilitat l-użu ta' din f'Copernicus, f'konformità ma' dan ir-Regolament u d-drittijiet applikabbli tal-partijiet terzi. Peress li xi data u xi informazzjoni ta' Copernicus, inklużi l-immagnijiet b'riżoluzzjoni għolja, jaf ikollhom impatt fuq is-sigurtà tal-Unjoni jew tal-Istati Membri, f'każijiet iġġustifikati debitament, jistgħu jiġu adottati miżuri sabiex jiġu indirizzati r-riskji u t-theddiedet għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri.
- (84) Sabiex jippromwovu u jiffaċilitaw l-użu tad-data u tat-teknoloġiji tal-osservazzjoni tad-dinja mill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali, SMEs, xjentisti u riċerkaturi, jenhtieg li permezz ta' attivitajiet ta' adozzjoni mill-utenti, jiġu promossi networks dedikati għad-distribuzzjoni tad-data ta' Copernicus, li jinkludu l-korpi nazzjonali u reġjonali bħar-Relays Copernicus u Copernicus Academies. Għal dak l-ghan, jenhtieg li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jagħmlu l-almu tagħhom biex jistabbilixxu rabtiet iktar mill-qrib bejn Copernicus u l-politiki nazzjonali u tal-Unjoni sabiex jagħtu spinta lid-domanda għall-applikazzjonijiet u għas-servizzi kummerċjali u jippermettu lill-imprizi, b'mod partikolari l-SMESs u n-negozji godda, jiżviluppaw applikazzjonijiet ibbażati fuq id-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus, bil-ghan li fl-Ewropa tiġi żviluppata ekosistema tad-data tal-osservazzjoni tad-dinja li tkun kompetittiva.
- (85) Fil-qasam internazzjonali, jenhtieg li Copernicus jipprovdi informazzjoni akkurata u affidabbli għall-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali u b'sostenn għall-politiki esterni u ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni. Jenhtieg li Copernicus jitqies bħala kontribut Ewropew għas-Sistema tas-Sistemi għall-Osservazzjoni Globali tad-Dinja , għall-Kumitat dwar is-Satelliti tal-Osservazzjoni tad-Dinja), għall-Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni Qafas tan-NU tal-1992 dwar it-Tibdil fil-Klima , il-ksib tal-Ghanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti u għall-Qafas ta' Sendai għat-Tnaqqis tar-Riskju ta' Diżastri. Jenhtieg li l-Kummissjoni tistabbilixxi jew issostni kooperazzjoni xierqa mal-korpi settorjali rilevanti tan-NU u tal-Organizzazzjoni Meteoroloġika Dinjija.
- (86) Fl-implimentazzjoni ta' Copernicus, jenhtieg li l-Kummissjoni tiddependi, fejn ikun xieraq, fuq organizzazzjonijiet internazzjonali Ewropej li tkun diġà stabbiliet shubijiet magħhom, b'mod partikolari l-ESA għall-iżvilupp, il-koordinazzjoni, l-implimentazzjoni u l-evoluzzjoni tal-komponenti tal-ispazju, l-aċċess għal data ta' partijiet terzi fejn xieraq u, meta din ma tkunx ittiehdet minn entitajiet oħra, it-thaddim ta' missjonijiet dedikati. Barra minn hekk, jenhtieg li l-Kummissjoni tiddependi fuq l-EUMETSAT għat-thaddim ta' missjonijiet dedikati jew partijiet minnhom u, fejn xieraq, aċċess għal data ta' missjonijiet ta' kontribuzzjoni skont l-għarfien espert u l-mandat tagħha.
- (87) Fil-qasam tas-servizzi, jenhtieg li l-Kummissjoni tibbenefika b'mod xieraq mill-kapaċitajiet speċifiċi pprovduti mill-aġenziji tal-Unjoni bħall-Aġenzija Ambjentali Ewropea, l-Aġenzija Ewropea tas-Sigurtà Marittima, il-FRONTEx , SATCEN, kif ukoll iċ-Ċentru Ewropew intergovernattiv għall-Previzjonijiet Meteoroloġiċi fuq Perjodu Medju u l-investimenti Ewropej li diġà saru fis-servizzi ta' monitaraġġ tal-ambjent tal-baħar permezz ta' Mercator Ocean. Fir-rigward tas-sigurtà, jiġi mfittex approċċ komprensiv fil-livell tal-Unjoni flimkien mar-Rappreżentant Għoli. Iċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) tal-Kummissjoni kien involut b'mod attiv mill-bidu tal-inizjattiva tal-GMES u offra sostenn għall-iżviluppi għal Galileo u s-subkomponent SWE. Skont ir-Regolament (UE) Nru 377/2014; il-JRC qed jiġġestixxi s-servizz ta' ġestjoni tal-emerġenzi ta' Copernicus u l-komponent globali tas-servizz ta' monitaraġġ tal-art ta' Copernicus; qed jagħti kontribut għar-rieżami tal-kwalità u tal-idoneità tad-data u tal-informazzjoni, u għall-evoluzzjoni fil-ġejjieni. Jenhtieg li l-Kummissjoni tkompli tiddependi fuq il-pariri xjentifiċi u tekniċi tal-JRC għall-implimentazzjoni tal-Programm.
- (88) Wara t-talbiet tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, l-Unjoni stabbiliet qafas għall-appoġġ tas-sorveljanza u l-insewiment fl-ispazju (SST) permezz tad-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE. Ir-residwi spazjali saru theddida serja għas-sigurtà, għas-sikurezza u għas-sostenibbiltà tal-attivitajiet spazjali. Għalhekk, us-subkomponent SST huwa primordjali sabiex tiġi kkonserwata l-kontinwità tal-komponenti tal-Programm u tal-kontribuzzjonijiet tagħhom

għall-politiki tal-Unjoni. Billi jipprova jipprevjeni l-proliferazzjoni tar-residwi spazjali, is-subkomponent SST jagħti kontribut għall-iżguraw ta' aċċess sostenibbli u garantit għall-ispazju u għall-użu tiegħu, bhala għan komuni globali. F'dak il-kuntest, jista' jappoġġa t-tnejja ta' proġetti Ewropej ta' "tindif" tal-orbita madwar id-dinja.

- (89) Jenhtieg li l-prestazzjoni u l-awtonomija tal-kapaċitajiet taht is-subkomponent SST ikompli jiżviluppa . Għal dak l-għan, jenhtieg li subkomponent SST iwassal għall-istabbiliment ta' katalogu Ewropew awtonomu tal-oġġetti spazjali, imsejjes fuq id-data min-network ta' sensuri tal-SST. Fejn xieraq, l-Unjoni tista' tikkunsidra li tagħmel parti mid-data tagħha disponibbli għal finijiet kummerċjali, mhux kummerċjali u ta' rċerka. Jenhtieg ukoll li s-subkomponent SST ikompli jagħti sostenn għat-thaddim u għall-forniment tas-servizzi tal-SST. Peress li s-servizzi tal-SST huma ffokati fuq l-utenti, jenhtieg li jkun hemm fis-sehħ mekkaniżmi xierqa għall-għbir tar-rekwiżiti tal-utenti, inkluż dawk marbuta mas-sigurtà u t-trażmissjoni ta' informazzjoni rilevanti lil u minn istituzzjonijiet pubbliċi biex tittejjeb l-effettività tas-sistema, filwaqt li jiġu rispettati l-politiki ta' sikurezza u sigurtà nazzjonali.
- (90) Jenhtieg li l-forniment tas-servizzi tal-SST ikun ibbażat fuq il-kooperazzjoni bejn l-Unjoni u l-Istati Membri u fuq l-użu tal-għarfien espert u l-assi nazzjonali eżistenti kif ukoll tal-gejġieni, inklużi dawk żviluppati permezz tal-ESA jew mill-Unjoni. Jenhtieg li jkun possibbli li jiġi pprovdut sostenn finanzjarju għall-iżvilupp ta' sensuri godda tal-SST. Fid-dawl tan-natura sensitiva tal-SST, jenhtieg li l-kontroll fuq is-sensuri nazzjonali kif ukoll fuq l-operazzjonijiet tagħhom, u fuq il-manutenzjoni, it-tiġdid u l-ipproċessar tad-data li twassal għall-forniment ta' servizzi tal-SST jibqa' fidejn l-Istati Membri li jipparteċipaw fis-subkomponent SST.
- (91) Jenhtieg li l-Istati Membri bi sjieda jew b'aċċess għall-kapaċitajiet adegwati disponibbli għas-subkomponent SST ikunu jistgħu jipparteċipaw fil-forniment tas-servizzi tal-SST. L-Istati Membri parteċipanti fil-Konsorzju stabbilit skont id-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE jenhtieg li jitqiesu li għandhom is-sjieda jew l-aċċess għal kapaċitajiet adegwati disponibbli għas-subkomponent SST. L-Istati Membri li jixtiequ jipparteċipaw fil-forniment ta' servizzi SST jenhtieg li jipprezentaw proposta kongunta unika u juru konformità ma' elementi ulterjuri marbuta mal-qafas operazzjonali. Jenhtieg li jiġu stabbiliti regoli xierqa għall-għażla u għall-organizzazzjoni ta' dawk l-Istati Membri .
- (92) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni relatati mal-adozzjoni ta l-proċeduri u l-elementi dettaljati għall-istabbiliment tal-partecipazzjoni tal-Istati Membri fil-forniment ta' servizzi tal-SST. Fejn ma tkun giet mressqa l-ebda proposta kongunta tal-Istati Membri li jixtiequ jipparteċipaw fil-forniment ta' servizzi tal-SST jew meta l-Kummissjoni tqis li tali proposta ma tikkonformax mal-kriterji stabbiliti, jenhtieg li l-Kummissjoni tkun tista' tnedi t-tieni pass biex tistabbilixxi l-partecipazzjoni tal-Istati Membri fil-forniment ta' servizzi tal-SST. Il-proċeduri u l-elementi għal dak it-tieni stadju jenhtieg li jiddefinixxu l-orbiti li jridu jiġu koperti, u jqisu l-htieġa li tiġi mmassimizzata l-partecipazzjoni tal-Istati Membri fil-forniment tas-servizzi tal-SST. Fejn dawk il-proċeduri u l-elementi jipprevedu l-possibbiltà għall-Kummissjoni li tagħzel diversi proposti biex tkopri l-orbiti kollha, jenhtieg li jiġu pprovduti wkoll mekkaniżmi ta' koordinazzjoni xierqa bejn il-gruppi tal-Istati Membri u soluzzjoni effiċjenti li tkopri s-servizzi kollha tal-SST. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eherċitati g'konformita mar-Regolament (UE) Nru 182.2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³²⁾
- (93) Ladarba s-subkomponent tal-SST jiġi stabbilit, jenhtieg li jirrispetta l-prinċipji tal-komplementarjetà tal-attivitajiet u tal-kontinwità tas-servizzi tal-SST ta' kwalità għolja ffokati fuq l-utenti, u jkun ibbażat fuq l-aqwa għarfien espert. Għalhekk, jenhtieg li s-subkomponent tal-SST jevita d-duplikazzjoni bla bżonn. Il-kapaċitajiet żejda jenhtieg li jiżguraw il-kontinwità, il-kwalità u r-robustezza tas-servizzi tal-SST. L-attivitajiet tat-Timijiet ta' Esperti jenhtieg li jgħinu biex jiġu evitati tali duplikazzjonijiet bla bżonn.
- (94) Barra minn hekk, jenhtieg li s-subkomponent tal-SST jiffaċilita l-miżuri ta' mitigazzjoni eżistenti, bħal pereżempju l-Linji Gwida dwar il-Mitigazzjoni tat-Tifrik Spazjali COPUOS u l-Linji Gwida għas-Sostenibbiltà fit-Tul tal-Attivitajiet Spazjali lil Hinn mill-Atmosfera, jew inizjattivi oħra, sabiex jiġu żgurati s-sikurezza, is-sigurtà u s-sostenibbiltà tal-attivitajiet spazjali lil hinn mill-atmosfera. Bil-hsieb li jitnaqqsu r-riskji ta' kollizzjoni, is-subkomponent tal-SST jista' wkoll ifittex sinerġiji ma' inizjattivi ta' tnehhija attiva u ma' miżuri ta' passivazzjoni

⁽³²⁾ Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jstabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (GU L 55, 28.2.2011, p. 13).

tar-residwi spazjali. Jenhtieg li s-subkomponent tal-SST jaghti kontribut għall-iżgurar tal-użu u tal-esplorazzjoni tal-ispazju b'mod paċifiku lil hinn mill-atmosfera. Iz-żieda ta' attivitajiet spazjali jaf ikollha implikazzjoni fuq l-inizjattivi internazzjonali fil-qasam tal-ġestjoni tat-traffiku spazjali. Jenhtieg li l-Unjoni timmonitorja daww l-iżviluppi u tista' tqishom fil-kuntest tar-rieżami ta' nofs it-terminu tal-qafas finanzjarju pluriennali attwali.

- (95) Jenhtieg li l-attivitajiet taht is-subkomponent tal-SST, SWE u NEO jikkunsidraw il-kooperazzjoni mas-sħab internazzjonali, b'mod partikolari l-Istati Uniti, l-organizzazzjonijiet internazzjonali u partijiet terzi oħra, partikolarment għall-evitar tal-kollizzjonijiet fl-ispazju, għall-prevenzjoni tal-proliferazzjoni tar-residwi spazjali u għat-titjib tal-istat ta' thejjija għall-effetti tal-avvenimenti estremi meteoroloġiċi spazjali u tal-NEO.
- (96) Il-Kumitat tas-Sigurtà tal-Kunsill irrakkomanda l-holqien ta' struttura għall-ġestjoni tar-riskji sabiex jiġi żgurat li l-problemi marbuta mas-sigurtà tad-data jitqiesu kif suppost fl-implimentazzjoni tad-Deciżjoni Nru 541/2014/UE. Għal dak l-ghan u filwaqt li titqies il-hidma li diġà tkun saret, jenhtieg li l-istrutturi u l-proċeduri xierqa għall-ġestjoni tar-riskji jiġu stabbiliti mill-Istati Membri li jipparteċipaw fis-subkomponent tal-SST.
- (97) L-avvenimenti estremi u maġġuri meteoroloġiċi spazjali (SWE) jistgħu jheddu s-sikurezza taċ-ċittadini u jfixklu l-operazzjonijiet tal-infrastruttura spazjali u ta' fuq l-art. Għalhekk, jenhtieg li jiġi stabbilit subkomponent SWE bhala parti mill-Programm bil-ghan li jiġu vvalutati r-riskji meteoroloġiċi spazjali u l-htigijiet korrispondenti tal-utenti, titqajjem kuxjenza dwar ir-riskji meteoroloġiċi spazjali, jiġi żgurat il-forniment tas-servizzi meteoroloġiċi spazjali ffokati fuq l-utenti, u jittejbu l-kapaċitajiet tal-Istati Membri li jipprovdu SWE. Jenhtieg li l-Kummissjoni tagħti prijorità lil daww is-setturi li jridu jiġu pprovvuti b'servizzi operazzjonali meteoroloġiċi spazjali filwaqt li jitqiesu l-htigijiet tal-utenti, ir-riskji u l-istat ta' thejjija teknoloġika. Fit-tul, jistgħu jiġu indirizzati l-htigijiet ta' setturi oħra. Il-forniment ta' servizzi fil-livell tal-Unjoni skont il-htigijiet tal-utenti jkun jirrikjedi attivitajiet ta' riċerka u ta' żvilupp immirati, ikkoordinati u kontinwi biex jagħtu sostenn għall-evoluzzjoni tas-SWE. Jenhtieg li l-forniment ta' SWE jissejjes fuq il-kapaċitajiet eżistenti nazzjonali u tal-Unjoni u jippermetti l-parteċipazzjoni wiesgħa tal-Istati Membri, tal-organizzazzjonijiet Ewropej u internazzjonali u l-involvement tas-settur privat.
- (98) Il-White Paper tal-Kummissjoni tal-1 ta' Marzu 2017 dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa, id-Dikjarazzjoni ta' Ruma tal-Kaprijiet ta' Stat u ta' Gvern ta' 27 Stat Membru tal-UE tal-25 ta' Marzu 2017 u diversi riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew, ifakkru li l-Unjoni għandha rwol maġġuri x'taqdi biex tiżgura Ewropa sikura, sigura u reżiljenti li tkun kapaċi tindirizza sfidi bhall-kunflitti reġjonali, it-terroriżmu, it-theddiet ċibernetiċi, u ż-żieda fil-pressjonijiet migratorji. L-aċċess sigur u ggarantit għall-komunikazzjoni bis-satellita huwa għodda indispensabbli għall-atturi tas-sigurtà, u l-akkomunament u l-kondiviżjoni ta' dik ir-riżorsa ewlenija tas-sigurtà fil-livell tal-Unjoni jsahħah l-Unjoni li tipproteġi liċ-ċittadini tagħha.
- (99) Il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tad-19 u l-20 ta' Diċembru 2013 laqgħu t-thejjijiet għall-generazzjoni li jmiss ta' Komunikazzjoni Governattiva bis-Satellita (GOVSATCOM) permezz ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn l-Istati Membri, il-Kummissjoni u l-ESA. GOVSATCOM giet identifikata wkoll bhala wiehed mill-elementi tal-Istrateġija Globali għall-Politika Estera u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea ta' Ġunju 2016. Jenhtieg li GOVSATCOM tagħti kontribut għar-rispons tal-UE għat-Theddiet Ibridi u tipprovdi sostenn għall-Istrateġija tas-Sigurtà Marittima tal-UE u għall-politika tal-UE dwar l-Artiku.
- (100) GOVSATCOM hija programm iffokat fuq l-utenti, b'dimensjoni ta' sigurtà qawwija. Il-każijiet tal-użu tal-GOVSATCOM jenhtieg li jkunu jistgħu jiġu analizzati mill-atturi rilevanti għal tliet familji prinċipali: il-ġestjoni tar-riskju, li tista' tinkludi missjonijiet u operazzjonijiet ċivili u militari ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni, diżastri naturali u kkawżati mill-bniedem, kriżijiet umanitarji, u emergenzi marittimi; is-sorveljanza, li tista' tinkludi s-sorveljanza tal-fruntieri, is-sorveljanza ta' qabel il-fruntieri, is-sorveljanza tal-fruntieri fil-baħar, is-sorveljanza marittima u s-sorveljanza tat-traffikar illegali; u l-infrastrutturi ewlenin, li jistgħu jinkludu n-netwerk diplomatiku, il-komunikazzjoni tal-pulizija, l-infrastruttura diġitali bħaċ-ċentri tad-data, servers, l-infrastrutturi kritiċi bhall-enerġija, it-trasport u l-ilqugħ tal-ilma, bħal digi, u l-infrastrutturi spazjali.

- (101) Il-kapaċità u s-servizzi ta' GOVSATCOM jenhtieg li jintużaw f'missjonijiet u f'operazzjonijiet kritiċi għas-sigurtà u s-sikurezza mill-atturi tal-Unjoni u tal-Istati Membri. Għalhekk huwa mehtieg livell xieraq ta' nondipendenza minn partijiet terzi (pajjiżi terzi u entitajiet minn pajjiżi terzi), li jkopri l-elementi kollha ta' GOVSATCOM, bħalma huma t-teknoloġiji tal-ispazju u tal-art fil-livell tal-komponent, tas-sottosistema u tas-sistema, l-industriji tal-manifattura, is-sidien u l-operaturi tas-sistemi spazjali, u l-post fiżiku tal-komponenti tas-sistema tal-art.
- (102) Il-komunikazzjoni bis-satellita mhijiex riżorsa infinita u hija limitata mill-kapaċità satellitari, mill-frekwenza u mill-kopertura geografika. Għalhekk, sabiex tkun kosteffettiva u tiegħu vantaġġ mill-ekonomiji ta' skala, hemm bżonn li GOVSATCOM tottimizza l-konkordanza bejn id-domanda mill-utenti ta' GOVSATCOM, u l-provvista skont il-kuntratti għall-kapaċitajiet u għas-servizzi ta' GOVSATCOM. Billi kemm id-domanda u kemm il-provvista potenzjali jinbidlu biż-żmien, jehtieg li jkun hemm monitoraġġ kostanti u flessibbiltà sabiex jiġu aġġustati s-servizzi ta' GOVSATCOM.
- (103) Ir-rekwiżiti operazzjonali jenhtieg li jkunu bbażati fuq l-analiżi tal-każijiet tal-użu. Minn dawk ir-rekwiżiti operazzjonali, flimkien mar-rekwiżiti tas-sigurtà, jenhtieg li jiġi żviluppat il-portafoll tas-servizzi. Il-portafoll tas-servizzi jenhtieg li jistabbilixxi l-bażi applikabbli għas-servizzi ta' GOVSATCOM. Sabiex tinzamm l-aqwa konkordanza possibbli bejn id-domanda u s-servizzi pprovduti, jenhtieg li l-portafoll tas-servizzi għas-servizzi ta' GOVSATCOM ikun jista' jiġi aġġornat regolarment.
- (104) Fl-ewwel fażi ta' GOVSATCOM (bejn wiehed u iehor sal-2025), tintuża l-kapaċità eżistenti. F'dak il-kuntest, il-Kummissjoni jenhtieg li takkwista kapaċitajiet ta' GOVSATCOM mill-Istati Membri b'sistemi nazzjonali u kapaċitajiet spazjali u minn komunikazzjoni bis-satellita kummerċjali jew mill-fornituri tas-servizzi, filwaqt li jitqiesu l-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni. F'dik l-ewwel fażi, is-servizzi ta' GOVSATCOM jiġu introdotti b'approċċ gradwali. Jekk matul l-ewwel fażi, analiżi dettaljata tal-provvista u tad-domanda fil-gejjieni tiżvela li dan l-approċċ ma jkunx biżżejjed biex ikopri d-domanda li tkun qed tevolvi, jenhtieg li jkun possibbli li tittiehed deċiżjoni li nimxu għat-tieni fażi u jiġu żviluppati infrastrutturi jew kapaċitajiet spazjali addizzjonali apposta permezz ta' sħubija pubblika-privata waħda jew iktar, eż. mal-operaturi satellitari tal-Unjoni.
- (105) Sabiex jiġu ottimizzati r-riżorsi disponibbli ta' komunikazzjoni bis-satellita, sabiex jiġi ggarantit l-aċċess f'sitwazzjonijiet mhux prevedibbli, bħad-diżastri naturali, sabiex tiġi żgurata l-effiċjenza operazzjonali u sabiex jiġu żgurati hinijiet qosra ta' pproċessar, hu mehtieg is-segment tal-art neċessarju. Bħal Ċentri ta' GOVSATCOM u elementi oħra potenzjali tal-art. Jenhtieg li dan jiġi disinjat abbażi tar-rekwiżiti operazzjonali u tas-sigurtà. Sabiex jittaffew ir-riskji, Ċentru ta' GOVSATCOM jista' jikkonsisti minn diversi siti fiżiċi. Jaf ikunu mehtieġa elementi oħra tas-segment tal-art, bħal pereżempju stazzjonijiet ta' ankraġġ.
- (106) Għall-utenti tal-komunikazzjoni bis-satellita, it-tagħmir tal-utenti huwa l-iktar interfaċċa operazzjonali importanti. L-approċċ għall-GOVSATCOM jenhtieg li jagħmilha possibbli għall-biċċa l-kbira tal-utenti li jkomplu jużaw it-tagħmir eżistenti tagħhom għas-servizzi ta' GOVSATCOM.
- (107) Fl-interess tal-effiċjenza operazzjonali, l-utenti indikaw li huwa importanti li wiehed jimmira għall-interoperabbiltà tat-tagħmir tal-utenti, u għal tagħmir tal-utenti li jkun jista' juża sistemi satellitari differenti. F'dan il-qasam jaf ikunu mehtieġa r-riċerka u l-iżvilupp.
- (108) Fil-livell ta' implimentazzjoni, jenhtieg li l-kompiti u r-responsabbiltajiet jiġu ddistribwiti fost l-entitajiet speċjalizzati, bħall-EDA, is-SEAE, l-ESA, l-Aġenzija, u aġenziji oħra tal-Unjoni, b'tali mod li jiġi żgurat li dawn jallinjaw mar-rwol prinċipali tagħhom, speċjalment għal aspetti marbuta mal-utenti.
- (109) L-awtorità kompetenti ta' GOVSATCOM għandha r-rwol importanti f'termini ta' monitoraġġ jekk l-utenti, u entitajiet nazzjonali oħra li jaqdu rwol f'GOVSATCOM, jikkonformaw mar-regoli dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni u mal-proċeduri tas-sigurtà kif stabbiliti fir-rekwiżiti tas-sigurtà. Stat Membru li ma jkunx hatar awtorità kompetenti ta' GOVSATCOM, jenhtieg li xorta waħda jahtar punt ta' kuntatt għall-ġestjoni ta' kwalunkwe tharbit li jiġi identifikat li jaffettwa lil GOVSATCOM.
- (110) L-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni u s-SEAE jenhtieg li jkunu jistgħu jsiru parteċipanti ta' GOVSATCOM, sakemm dawn jagħzlu li jawtorizzaw lill-utenti ta' GOVSATCOM jew li jipprovdu kapaċitajiet, siti jew faċilitajiet. Meta wiehed iqis li hija l-għażla ta' Stat Membru li jiddeċiedi jekk jawtorizzax l-utenti ta' GOVSATCOM jew jipprovdux kapaċitajiet, siti jew faċilitajiet, l-Istati Membri ma jistgħux jiġu obbligati li jsiru parteċipanti ta'

GOVSATCOM jew li jospitaw infrastruttura ta' GOVSATCOM. Ghalhekk, il-komponent ta' GOVSATCOM ikun minghajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li ma jipparteċipawx f'GOVSATCOM, inkluż b'konformità mal-liġi nazzjonali jew mar-rekwiżiti kostituzzjonali tagħhom fir-rigward ta' politiki li jikkonċernaw in-nuqqas ta' allinjament u n-nonparteċipazzjoni f'alleanzi militari.

- (111) Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu kkonferiti lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni relatati mal-adozzjoni tar-rekwiżiti operazzjonali għal servizzi ta' GOVSATCOM u tal-portafoll tas-servizzi għas-servizzi ta' GOVSATCOM. Jenhtieg li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
- (112) Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu kkonferiti lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni relatati mal-adozzjoni tar-regoli dettaljati dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni għall-użu ta' kapacitajiet akkomunati ta' komunikazzjoni bis-satellita ta' GOVSATCOM. Meta tiddefinixxi r-regoli dettaljati dwar kondiviżjoni u prijoritizzazzjoni, il-Kummissjoni jenhtieg li tqis ir-rekwiżiti operazzjonali u tas-sigurtà kif ukoll analiżi tar-riskji u tad-domanda mistennija mill-parteeipanti ta' GOVSATCOM. Għalkemm is-servizzi ta' GOVSATCOM jenhtieg li fil-prinċipju jiġu pprovduti bla ħlas lill-utenti ta' GOVSATCOM, jekk dik l-analiżi tikkonkludi li hemm nuqqas ta' kapacitajiet u sabiex tiġi evitata distorsjoni tas-suq, tista' tiġi żviluppata politika tal-ipprezzar bħala parti minn dawk ir-regoli dettaljati dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni. Jenhtieg li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
- (113) Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu kkonferiti lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni relatati mal-post fejn tkun tinsab l-infrastruttura tas-segment tal-art għal GOVSATCOM. Għall-għażla ta' tali postijiet, jenhtieg li l-Kummissjoni tkun tista' tqis ir-rekwiżiti operazzjonali u tas-sigurtà, kif ukoll l-infrastruttura eżistenti. Jenhtieg li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
- (114) Ir-Regolament (UE) Nru 912/2010 stabbilixxa Aġenzija tal-Unjoni, imsejha l-Aġenzija tal-GNSS Ewropea, sabiex tiġġestixxi ċerti aspetti tal-programmi tan-navigazzjoni bis-satellita Galileo u EGNOS. Dan ir-Regolament jinkariga lill-Aġenzija tal-GNSS Ewropea kompiti godda, speċjalment l-akkreditazzjoni tas-sigurtà, mhux biss fir-rigward ta' Galileo u ta' EGNOS iżda wkoll fir-rigward ta' komponenti oħra tal-Programm. Għalhekk, jenhtieg li l-isem, il-kompiti u l-aspetti organizzattivi tal-Aġenzija tal-GNSS Ewropea jiġu adattati skont dan.
- (115) F'konformità mad-Deċiżjoni 2010/803/UE⁽³³⁾, is-sede tal-Aġenzija tinsab fi Praga. Għall-implimentazzjoni tal-kompiti tal-Aġenzija, il-persunal tal-Aġenzija jista' jkun lokalizzat f'wiehed miċ-ċentri bbażati fuq l-art ta' Galileo jew ta' EGNOS imsemmi fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/413⁽³⁴⁾ biex iwettaq l-attivitajiet tal-Programm previsti fil-ftehim rilevanti. Barra minn hekk, biex l-Aġenzija topera bl-aktar mod effiċjenti u effettiv, għadd limitat ta' persunal jista' jiġi assenjat lil ufficcji lokali fi Stat Membru wiehed jew aktar. Tali assenjazjoni ta' persunal barra mis-sede tal-Aġenzija jew miċ-ċentri terrestri ta' Galileo u EGNOS jenhtieg li ma jwassalx għat-trasferiment tal-attivitajiet ewlenin tal-Aġenzija lejn dawn l-ufficcji lokali.
- (116) Fid-dawl tal-ambitu estiż tagħha, li jenhtieg li ma jibqax limitat għal Galileo u għal EGNOS, jenhtieg li l-isem tal-Aġenzija tal-GNSS Ewropea jinbidel. Madankollu, il-kontinwità tal-attivitajiet tal-Aġenzija tal-GNSS Ewropea, inkluż il-kontinwità fir-rigward tad-drittijiet u tal-obbligi, il-persunal u l-validità ta' kwalunkwe deċiżjoni mehuda, jenhtieg li tiġi żgurata fil-qafas tal-Aġenzija.
- (117) Minhabba l-mandat tal-Aġenzija u r-rwol tal-Kummissjoni fl-implimentazzjoni tal-Programm, jixraq li jkun previst li uħud mid-deċiżjonijiet mehuda mill-Bord Amministrattiv jenhtieg li ma jiġux adottati minghajr il-vot favorevoli tar-rappreżentanti tal-Kummissjoni.

⁽³³⁾ Deċiżjoni mehuda bi ftehim komuni bejn ir-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri tal-10 ta' Diċembru 2010 dwar il-post tas-Sede tal-Aġenzija Ewropea GNSS((2010/803/UE) (ĠU L 342, 28.12.2010, p. 15).

⁽³⁴⁾ Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/413 tat-18 ta' Marzu 2016 li tiddetermina l-lokalizzazzjoni tal-infrastruttura tas-sistema stabbilita skont il-programm Galileo u li tipprevedi l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw l-operat tiegħu u li thassar id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni 2012/117/UE (ĠU L 74, 19.3.2016, p. 45).

- (118) Minghajr preġudizzju għas-setgħat tal-Kummissjoni, il-Bord Amministrattiv, il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u d-Direttur Eżekuttiv jenhtieg li jkunu indipendenti fit-twettiq ta' dmirijiethom u jenhtieg li jaġixxu fl-interess pubbliku.
- (119) Huwa possibbli, u tabilhaqq probabbli, li xi komponenti tal-Programm ikunu bbażati fuq l-użu ta' infrastruttura nazzjonali sensittiva jew marbuta mas-sigurtà. F'tali każijiet, għal raġunijiet ta' sigurtà nazzjonali, ikun neċessarju li jiġi stipulat li l-laqgħat tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jkunu jistgħu jattenduhom ir-rappreżentanti tal-Istati Membri u r-rappreżentanti tal-Kummissjoni, skont il-htieġa tal-informazzjoni. Fil-Bord Amministrattiv, huma biss daww ir-rappreżentanti tal-Istati Membri li għandhom tali infrastruttura u rappreżentant tal-Kummissjoni li jiehdu sehem fil-votazzjoni. Ir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jenhtieg li jstabbilixxu s-sitwazzjonijiet li fihom trid applika dik il-proċedura.
- (120) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet⁽³⁵⁾, jehtieg li dan il-Programm jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni miġbura f'konformità ma' rekwiżiti speċifiċi ta' monitoraġġ, filwaqt li jiġi evitat piż amministrattiv, b'mod partikolari fuq l-Istati Membri, kif ukoll ir-regolamentazzjoni żejda. Fejn ikun xieraq, daww ir-rekwiżiti jenhtieg li jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu, bħala bażi għall-evalwazzjoni tal-effetti tal-Programm fuq il-post.
- (121) L-użu ta' servizzi bbażati fuq Copernicus u Galileo huwa previst li jhalli impatt kbir fuq l-ekonomija Ewropea b'mod generali. Madankollu, il-kejl u l-istudji tal-każijiet ad hoc jidhru li jiddominaw ix-xena lllum. Jenhtieg li l-Kummissjoni (Eurostat) tiddefinixxi kejl statistiku u indikaturi rilevanti li jiffurmaw il-baży għall-monitoraġġ tal-impatt tal-attivajiet spazjali tal-Unjoni b'mod sistematiku u awtorevoli.
- (122) Jenhtieg li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill jiġu infurmati fil-pront dwar il-programmi ta' hidma.
- (123) Sabiex ikunu żgurati l-istess kondizzjonijiet għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, għandhom ikunu kkonferiti fuq il-Kummissjoni setgħat tal-implimentazzjoni relatati mar-riallokazzjoni ta' fondi bejn il-kategoriji ta' nfiq tal-baġit tal-Programm, l-adozzjoni ta' deċizzjonijiet dwar il-kontribuzzjonijiet fir-rigward tal-ftehimiet dwar kontribuzzjonijiet, filwat li jiġu ddeterminat ir-rekwiżiti tekniċi u operazzjonali mehtieġa għall-implimentazzjoni u l-evoluzzjoni tal-komponenti tal-Programm u tas-servizzi li jipprovdu filwat li tittiehed deċizzjoni dwar l-FPPA, l-adozzjoni tal-miżuri mehtieġa għall-funzjonament bla xkiel ta' Galileo u EGNOS u l-adozzjoni tagħhom mis-suq, l-adozzjoni tad-dispożizzjonijiet dettaljati li jikkonċernaw l-aċċess għak servizzi ta' SST u l-proċeduri rilevanti, l-adozzjoni tal-pjan pluriennali u l-indikaturi ewlenin dwar il-prestazzjoni għall-iżvilupp tas-servizzi tal-SST tal-Unjoni, l-adozzjoni ta' regoli dettaljati dwar il-funzjonament tal-qafas organizzazzjonali tal-partecipazzjoni tal-Istati Membri fir-subkomponent tal-SST, l-għażla ta' servizzi SWE, u l-adozzjoni tal-programmi ta' hidma. Jenhtieg li daww is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011. Jenhtieg li l-Kummissjoni tkun assistita mill-kumitat tal-Programm, li jenhtieg li jiltaqa' f'konfigurazzjoni speċifika.
- (124) Peress li l-komponenti ta' Copernicus huma ffokati fuq l-utent, huma jehtieġu l-involvement kontinwu u effettiv tal-utenti għall-implimentazzjoni u l-iżvilupp tagħhom, b'mod partikolari rigward id-definizzjoni u l-validazzjoni ta' rekwiżiti tas-servizz. Sabiex jiżdied il-valur għall-utenti, il-kontribut tagħhom jenhtieg li jiġi mfittex attivament permezz ta' konsultazzjoni regolari mal-utenti finali mis-setturi pubbliċi u privati tal-Istati Membri u meta xieraq mal-organizzazzjonijiet internazzjonali. Għal dak il-għan, jenhtieg li jitwaqqaf grupp ta' hidma ("Forum tal-Utenti") biex jassisti lill-kumitat tal-Programm fl-identifikazzjoni tal-htigijiet tal-utenti u l-verifika tal-konformità tas-servizz, kif ukoll l-identifikazzjoni ta' lakuni fis-servizzi pprovdu. Ir-regoli ta' proċedura tal-kumitat tal-Programm jenhtieg li jstabbilixxu l-organizzazzjoni tal-Forum tal-Utenti biex jitqiesu l-ispeċifitajiet ta' kull wiehed mill-komponenti tal-Programm u ta' kull servizz fil-komponenti. Kull meta jkun possibbli, l-Istati Membri jenhtieg li jikkontribwixxu għall-Forum tal-Utenti abbażi ta' konsultazzjoni sistematika u koordinata tal-utenti fil-livell nazzjonali.

⁽³⁵⁾ ĠUL 123, 12.5.2016, p. 1.

- (125) Peress li l-governanza pubblika tajba tirrikjedi ġestjoni uniformi tal-Programm, tehid iktar rapidu tad-deċizjonijiet u aċċess ugwali għall-informazzjoni, jenhtieg li r-rappreżentanti tal-entitajiet iddelegati b'kompiti marbuta mal-Programm ikunu jistgħu jiehdu sehem bħala osservaturi fil-hidma tal-kumitat tal-Programm stabbilit bl-applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. Għall-istess raġunijiet, jenhtieg li r-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali li jkunu kkonkludew ftehim internazzjonali mal-Unjoni, relatat mal-Programm jew il-komponenti jew is-subkomponenti tiegħu, ikunu jistgħu jiehdu sehem fil-hidma tal-kumitat tal-Programm, soġġett għall-obbligi ta' sigurtà u kif previst fit-termini ta' tali ftehim. Ir-rappreżentanti ta' entitajiet iddelegati b'kompiti marbuta mal-Programm, ta' pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali jenhtieg li ma jkunux intitolati jiehdu sehem fil-proċeduri tal-votazzjoni tal-kumitat tal-Programm. Il-kondizzjonijiet għall-partecipazzjoni ta' osservaturi u partecipanti ad hoc jenhtieg li jkunu stabbiliti fir-regoli ta' proċedura tal-kumitati tal-Programm.
- (126) Sabiex tiġi żgurata valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Programm biex jintlahqu l-għanijiet tiegħu, jenhtieg li s-setgħa ta' adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-TFUE tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-issupplimentar tad-dispożizzjonijiet tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus li trid tingħata lill-utenti ta' Copernicus fir-rigward tal-ispeċifikazzjonijiet u l-kundizzjonijiet u l-proċeduri għall-aċċess għal tali data u tali informazzjoni u għall-użu tagħhom, tal-emendar tal-Anness għal dan ir-Regolament fir-rigward tal-indikaturi fejn mehtieg u biex dan ir-Regolament jiġi ssupplimentat b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' monitoraġġ u ta' evalwazzjoni. Hu partikolarment importanti li matul il-hidma ta' thejjija tagħha, il-Kummissjoni ttwettaq konsultazzjonijiet xierqa, inkluż fil-livell ta' esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet jitwettqu b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata partecipazzjoni ugwali fit-thejjija tal-atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċievuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jkunu qed jittrattaw it-thejjija tal-atti delegati.
- (127) Ladarba l-għan ta' dan ir-Regolament ma jistax jintlaħaq b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda pjuttost, minhabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni li tmur lil hinn mill-kapaċitajiet finanzjarji u tekniċi ta kwalunkwe Stat Membru uniku, jista' jintlaħaq aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta l-miżuri skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 TUE. B'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieg sabiex dak l-għan jintlaħaq.
- (128) Biex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tar-rekwiziti tas-sigurtà tal-Programm, jenhtieg li l-Kummissjoni tingħata setgħat ta' implimentazzjoni. Jenhtieg li daww is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011. L-Istati Membri jenhtieg li jkunu jistgħu jeżerċitaw kontroll massimu fuq ir-rekwiziti tas-sigurtà tal-programm. Meta tadotta atti ta' implimentazzjoni fil-qasam tas-sigurtà tal-Programm, il-Kummissjoni jenhtieg li tkun assistita minn kumitat tal-Programm. Minhabba s-sensittività ta' kwistjonijiet ta' sigurtà, jenhtieg li l-presidenza tal-kumitat tal-Programm tagħmel hilitha biex issib soluzzjonijiet li jkunu jgawdu l-akbar appoġġ possibbli fi hdan il-kumitat. Il-Kummissjoni jenhtieg li ma tadottax atti ta' implimentazzjoni li jiddeterminaw ir-rekwiziti tas-sigurtà generali tal-Programm f'kazijiet fejn il-kumitat tal-Programm ma jagħti l-ebda opinjoni.
- (129) Jenhtieg li l-Programm jiġi stabbilit għal perijodu ta' seba' snin biex id-durata tiegħu tiġi allinjata ma' dik tal-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin 2021 sa 2027 stabbilit fir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093⁽³⁶⁾ (il-"QFP 2021-2027"). L-Aġenzija li ttwettaq il-kompiti tagħha stess, jenhtieg li ma tiġix soġġetta għal dik il-limitazzjoni ta' żmien.
- (130) Sabiex tiġi żgurata l-kontinwità fl-ghoti ta' appoġġ fil-qasam ta' politika rilevanti u biex l-implimentazzjoni tkun tista' tibda mill-bidu tal-QFP 2021-2027, jenhtieg li dan ir-Regolament jidhol fis-seħħ b'urġenza u jenhtieg li japplika, b'effett retroattiv, mill-1 ta' Jannar 2021.
- (131) Għaldaqstant ir-Regolamenti (UE) Nru 912/2010, (UE) Nru 1285/2013 u (UE) Nru 377/2014 u d-Deċizjoni Nru 541/2014/UE jenhtieg li jithassru,

⁽³⁶⁾ Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 tas-17 ta' Diċembru 2020 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027 (ĠU L 433I, 22.12.2020, p. 11).

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Programm Spazjali tal-Unjoni (il-"Programm") għad-durata tal-QFP 2021 - 2027. Jistabbilixxi l-ghanijiet tal-Programm, il-baġit għall-perijodu 2021-2027, il-forom ta' finanzjament mill-Unjoni u r-regoli biex jiġi pprovdut tali finanzjament, kif ukoll ir-regoli għall-implimentazzjoni tal-Programm.

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali ("l-Aġenzija") li tissostitwixxi u tissuccedi l-Aġenzija tal-GNSS Ewropea stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 912/2010 u jistipula r-regoli tat-thaddim ta' din l-Aġenzija.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "inġenju spazjali" tfisser oġġett li jorbita disinjat biex iwettaq funzjoni jew missjoni speċifika bħal komunikazzjonijiet, navigazzjoni jew osservazzjoni tad-dinja, inkluż l-istadij superjuri tal-lanċjaturi tas-satelliti u vettura ta' dhul mill-ġdid; inġenju spazjali li ma jistax jibqa' jaqdi l-missjoni tiegħu jitqies bħala mhux funzjonali; inġenju spazjali friżerva jew f-modalitajiet ta' stennija li jkun qed jistenna li ssirlu attivazzjoni mill-ġdid jitqies funzjonali;
- (2) "oġġett spazjali" tfisser kwalunkwe oġġett magħmul mill-bniedem fl-ispazju lil hinn mill-atmosfera;
- (3) "oġġetti qrib id-dinja" jew "NEO" tfisser oġġetti naturali fis-sistema solari li qegħdin joqorbu lejn id-dinja;
- (4) "residwi spazjali" tfisser kwalunkwe oġġett spazjali inkluż l-inġenji spazjali jew frammenti u elementi tagħhom fl-orbita tad-dinja jew li jerġgħu jidhlu fl-atmosfera tad-dinja, li mhumiex funzjonali jew li ma għadx għandhom xi skop speċifiku, inklużi l-partijiet ta' rokkiti jew ta' satelliti artifiċjali, jew satelliti artifiċjali mhux attivi;
- (5) "avvenimenti meteoroloġiċi spazjali" jew "SWE" tfisser varjazzjonijiet li jsehhu b'mod naturali fl-ambjent spazjali fix-xemx u madwar id-dinja, inkluż ivvampjar solari, partikuli enerġetiċi solari, varjazzjonijiet fir-riħ solari, espulsjonijiet tal-massa koronali, tempesti u dinamiċi ġeomanjetiċi, tempesti tar-radjazzjoni solari u disturbi jonosferiċi li potenzjalment ihallu impatt fuq id-dinja u l-infrastrutturi bbażati fl-ispazju;
- (6) "għarfien tas-sitwazzjoni fl-ispazju" jew "SSA" tfisser approċċ olistiku, li jinkludi għarfien u fehim komprensivi, tal-perikli spazjali prinċipali, li jinkludu l-kollizzjonijiet bejn l-oġġetti spazjali, ir-residwi u d-dhul lura fl-atmosfera ta' oġġetti spazjali, l-avvenimenti meteoroloġiċi spazjali, u l-oġġetti qrib id-dinja;
- (7) "sistema għas-sorveljanza u l-insewiment fl-ispazju" jew "sistema SST" tfisser network ta' sensuri fuq l-art u fl-ispazju li kapaċi jissorveljaw u jsewju l-oġġetti spazjali, flimkien ma' kapaċitajiet ta' pproċessar li għandhom l-ghan li jipprovdut data, informazzjoni u servizzi dwar l-oġġetti spazjali li jorbitaw madwar id-dinja.
- (8) "sensur tal-SST" tfisser apparat jew kombinazzjoni ta' apparati bħal radars ta' fuq l-art jew spazjali, lasers u teleskopji, li jistgħu jagħmlu sorveljanza jew insewiment spazjali u li jistgħu jkejlu l-parametri fiżiċi marbuta mal-oġġetti spazjali, bħad-daqs, fejn ikunu jinsabu u l-veloċità;
- (9) "data tal-SST" tfisser il-parametri fiżiċi tal-oġġetti spazjali, inkluż residwi spazjali, miksuba mis-sensuri tal-SST, jew il-parametri orbitali tal-oġġetti spazjali miksuba mill-osservazzjonijiet tas-sensuri tal-SST fil-qafas tas-subkomponent SST;

- (10) "informazzjoni tal-SST" tfisser data pproċessata tal-SST li tkun lesta biex tinftiehem mir-riċevitur;
- (11) "kollegament ta' ritorn" tfisser kapaċità funzjonali tas-servizz ta' sostenn għat-tfittxija u s-salvataġġ (SAR) ta' Galileo is-servizz ta' tfittxija u salvataġġ ta' Galileo se jikkontribwixxi għas-servizz globali ta' monitoraġġ tal-inġenji tal-ajru, kif definit mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO);
- (12) "satelliti Sentinel ta' Copernicus" tfisser is-satelliti ddedikati, l-inġenji spazjali jew it-tagħbijiet tal-inġenji spazjali ta' Copernicus għall-osservazzjoni tad-dinja mill-ispazju;
- (13) "data ta' Copernicus" tfisser id-data pprovduta mis-satelliti Sentinel ta' Copernicus, inkluża l-metadata tagħhom;
- (14) "data u informazzjoni ta' parti terza ta' Copernicus" tfisser id-data u l-informazzjoni spazjali bil-liċenzja jew disponibbli għall-użu taht Copernicus li toriġina minn sorsi għajr mis-satelliti Sentinel ta' Copernicus;
- (15) "data fil-post ta' Copernicus" tfisser data ta' osservazzjoni mis-sensuri fuq l-art, fuq il-baħar jew fl-ajru, kif ukoll data ta' referenza u anċillari bil-liċenzja jew li tiġi pprovduta biex tintuża f'Copernicus;
- (16) "informazzjoni ta' Copernicus" tfisser l-informazzjoni ġġenerata mis-Servizzi ta' Copernicus wara l-ipproċessar jew l-immudellar, inkluża l-metadata tagħhom;
- (17) "Stati Partecipanti ta' Copernicus" tfisser pajjiżi terzi li jikkontribwixxu finanzjarjament u jippartecipaw f'Copernicus skont it-termini ta' ftehim internazzjonali konkluż mal-Unjoni;
- (18) "utenti ewlenin ta' Copernicus" tfisser l-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni u l-korpi pubbliċi Ewropej, nazzjonali jew reġjonali fl-Unjoni jew fl-Istati Partecipanti ta' Copernicus inkarigati b'missjoni ta' servizz pubbliku għad-definizzjoni, għall-implimentazzjoni, għall-infurzar jew għall-monitoraġġ tal-politiki pubbliċi ċivili, bħal politiki ambjentali, tal-protezzjoni ċivili, tas-sikurezza, inkluż il-politiki tas-sikurezza tal-infrastruttura jew tas-sigurtà, li jibbenefikaw minn data ta' Copernicus u informazzjoni ta' Copernicus u li jkollhom ir-rwol addizzjonali li jmxexxu l-evoluzzjoni ta' Copernicus;
- (19) "utenti oħra ta' Copernicus" tfisser l-organizzazzjonijiet tar-riċerka u tal-edukazzjoni, il-korpi kummerċjali u privati, l-għaqdiet tal-karità, l-organizzazzjonijiet mhux governattivi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali, li jibbenefikaw minn data ta' Copernicus u informazzjoni ta' Copernicus;
- (20) "utenti ta' Copernicus" tfisser utenti ewlenin ta' Copernicus u utenti oħra ta' Copernicus;
- (21) "is-Servizzi ta' Copernicus" tfisser servizzi b'valur miżjud ta' interess ġenerali u komuni għall-Unjoni u l-Istati Membri, li huma ffinanzjati mill-Programm u li jittrasformaw id-data dwar l-osservazzjoni tad-Dinja, data fil-post ta' Copernicus u data anċillari oħra finformazzjoni pproċessata, aggregata u interpretata skont il-ħtiġijiet tal-utenti ta' Copernicus;
- (22) "utent ta' GOVSATCOM" tfisser awtorità pubblika, korp inkarigat bl-eżerċizzju ta' awtorità pubblika, organizzazzjoni internazzjonali jew persuna fiżika jew ġuridika, li tkun awtorizzata u inkarigata kif suppost b'kompiti marbuta mas-supervizzjoni u mal-ġestjoni ta' missjonijiet, ta' operazzjonijiet u ta' infrastrutturi kritiċi għas-sigurtà;
- (23) "Ċentru ta' GOVSATCOM" tfisser ċentru operazzjonali bil-funzjoni ewlenija li jgħaqqad, b'mod sigur, lill-utenti ta' GOVSATCOM mal-fornituri tal-kapaċità u s-servizzi ta' GOVSATCOM, u b'hekk jottimizza l-provvista u d-domanda f'kull waqt partikolari.
- (24) "każ tal-użu ta' GOVSATCOM" tfisser xenarju operazzjonali f'ambjent partikolari li fih huma rikjesti s-servizzi ta' GOVSATCOM;
- (25) "Informazzjoni klassifikata tal-UE" jew "IKUE" tfisser kwalunkwe informazzjoni jew materjal magħżul minn klassifikazzjoni ta' sigurtà tal-UE, li l-iżvelar mhux awtorizzat tagħhom jista' jikkawża gradi differenti ta' preġudizzju għall-interessi tal-Unjoni jew għal Stat Membru wiehed jew aktar;
- (26) "informazzjoni sensittiva mhux klassifikata" tfisser informazzjoni mhux klassifikata fis-sens tat-tifsira tal-Artikolu 9 tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/443 ⁽³⁷⁾, li skontha obbligu għall-protezzjoni ta' informazzjoni sensittiva mhux klassifikata tapplika biss għall-Kummissjoni u għall-aġenziji u l-korpi tal-Unjoni obbligati bil-liġi japplikaw ir-regoli ta' sigurtà tal-Kummissjoni;

⁽³⁷⁾ Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/443 tat- 13 ta' Marzu 2015 dwar is-Sigurtà fil-Kummissjoni (ĠU L 72, 17.3.2015, p. 41).

- (27) "operazzjoni ta' tahlit" tfisser azzjonijiet li jinghataw sostenn mill-baġit tal-Unjoni, inkluż fil-facilitajiet ta' tahlit skont l-Artikolu 2(6) tar-Regolament Finanzjarju, li jikkombina forom ta' sostenn li mhumiex ripagabbli jew strumenti finanzjarji jew garanziji baġitarji mill-baġit tal-Unjoni b'forom ta' sostenn ripagabbli mill-iżvilupp jew minn istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħra, kif ukoll minn istituzzjonijiet u minn investituri finanzjarji kummerċjali;
- (28) "entità ġuridika" tfisser persuna fiżika jew persuna ġuridika mahluqa u rikonoxxuta bhala tali skont id-dritt tal-Unjoni, nazzjonali jew internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u l-kapaċità li taġixxi f'isimha stess, li teżercita drittijiet u li tkun soġġetta għal obbligi, jew entità li ma għandhiex personalità ġuridika kif imsemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 197(2)tar-Regolament Finanzjarju;
- (29) "entità fiduċjarja" tfisser entità ġuridika li tkun indipendenti mill-Kummissjoni jew minn parti terza u li tircievi data mill-Kummissjoni jew minn dik il-parti terza għall-iskop ta' ħzin u ta' trattament sikur ta' dik id-data.

Artikolu 3

Komponenti tal-Programm

1. Il-Programm għandu jikkonsisti mill-komponenti li ġejjin:
 - (a) 'Galileo', sistema awtonoma ċivili u globali tan-navigazzjoni bis-satellita (GNSS) taht il-kontroll ċivili, li tikkonsisti minn kostellazzjoni ta' satelliti, ċentri u network globali ta' stazzjonijiet tal-art, li joffru servizzi ta' pożizzjonament, ta' navigazzjoni u ta' kejl tal-ħin u li jintegraw il-ħtiġijiet u r-rekwiżiti tas-sigurtà;
 - (b) "Is-Sistema Ewropea ta' Navigazzjoni b'Kopertura Ġeostazzjonarja (EGNOS)", sistema ċivili reġjonali tan-navigazzjoni bis-satellita taht il-kontroll ċivili li tikkonsisti minn ċentri u stazzjonijiet tal-art u minn diversi transponders installati fuq satelliti ġeosinkroniċi u li jżidu u jikkoreġu s-sinjali miftuħa emessi minn Galileo u minn GNSS oħrajn, fost affarijiet oħra għall-ġestjoni tat-traffiku bl-ajru, għas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u għal sistemi oħra ta' trasport;
 - (c) 'Copernicus', sistema operattiva, awtonoma, iffokata fuq l-utenti, ċivili tal-osservazzjoni tad-dinja taht kontroll ċivili, li tibni fuq il-kapaċitajiet nazzjonali u Ewropej eżistenti, li toffri data u servizzi ta' ġeoinformazzjoni, li jinkludu satelliti, infrastruttura tal-art, facilitajiet tal-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni, u infrastruttura tad-distribuzzjoni, abbażi ta' politika dwar id-data bla ħlas, totali u miftuħa u, fejn xieraq, li tintegra għalkollox il-ħtiġijiet u r-rekwiżiti tas-sigurtà ;
 - (d) "Għarfien tas-Sitwazzjoni fl-Ispazju:" jew "SSA", li jinkludi is-subkomponenti li ġejjin:
 - (i) "sub-komponent SST", sistema ta' sorveljanza u ta' insewiment fl-ispazju, bil-għan li ttejjeb, thaddem u tipprovdi d-data, l-informazzjoni u s-servizzi marbuta mas-sorveljanza u mal-insewiment ta' oġġetti spazjali li jorbitaw madwar id-dinja ;
 - (ii) "subkomponent SWE", parametri ta' osservazzjoni marbuta mal-monitoraġġ tal-avvenimenti meteoroloġiċi spazjali
 - (iii) "subkomponent "NEO", il-monitoraġġ tar-riskju ta' oġġetti qrib id-dinja li jkunu qed joqorbu lejn id-dinja ;
 - (e) 'GOVSATCOM', servizz ta' komunikazzjoni bis-satellita taht kontroll ċivili u governattiv li jippermetti l-forniment tas-servizzi u l-kapaċitajiet ta' komunikazzjoni bis-satellita lill-awtoritajiet tal-Unjoni u tal-Istati Membri li jiġġestixxu l-missjonijiet u l-infrastrutturi kritiċi għas-sigurtà.
2. Il-programm għandu jinkludi miżuri addizzjonali biex jiġi żgurat aċċess effiċjenti u awtonomu għall-ispazju għall-Programm u biex jitrawwem settur spazjali Ewropew innovattiv u kompetittiv, upstream u downstream, biex tissahħah l-ekosistema spazjali tal-Unjoni u biex l-Unjoni tissahħah bhala attur globali.

Artikolu 4

Għanijiet

1. L-għanijiet generali tal-Programm huma li:
 - (a) jipprovdi jew jagħti kontribut għall-forniment ta' data, informazzjoni u servizzi spazjali ta' kwalità għolja, aġġornati, u fejn ikun xieraq, siguri, mingħajr interruzzjoni u kull fejn ikun possibbli fil-livell globali, sabiex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet eżistenti u tal-ġejjieni u jinghata sostenn għall-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni u għat-tehid ta' deċiżjonijiet indipendenti u bbażat fuq l-evidenza relatat, fost l-oħrajn għat-tibdil fil-klima, it-trasport u s-sigurtà;

- (b) jimmassimizza l-benefiċċji soċjoekonomiċi, b'mod partikolari billi jhegġegħ l-iżvilupp ta' setturi Ewropej upstream u downstream innovattivi u kompetittivi, SMEs u negozji ġodda, b'hekk jippermetti t-tkabbir u l-holqien ta' impjegi fl-Unjoni u jippromwovi l-iżjed adozzjoni u użu wiesa' possibbli ta' servizzi, tad-data, tal-informazzjoni pprovduti permezz tal-komponenti tal-Programm kemm fi hdan kif ukoll barra l-Unjoni; filwaqt li jiġu żgurati s-sinergiji u l-komplementarjetà mal-attivitajiet ta' żvilupp teknoloġiku u ta' riċerka tal-Unjoni mwettqa skont ir-Regolament (UE) 2021/695;
- (c) itejjeb is-sikurezza u s-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha u isahhah l-awtonomija tal-Unjoni, b'mod partikolari f'termini ta' teknoloġija;
- (d) jippromwovi r-rwol tal-Unjoni bħala attur globali fis-settur spazjali, jinkoraġġixxi l-kooperazzjoni internazzjonali, isahhah id-diplomazija spazjali Ewropea, inkluż billi jrawwem il-prinċipji ta' reċiproċità u kompetizzjoni ġusta u li jsahhah ir-rwol tiegħu fl-indirizzar tal-isfidi globali, isostni inizzjattivi globali, inkluż fir-rigward tal-iżvilupp sostenibbli, u jqajjem kuxjenza dwar l-ispazju bħala wirt komuni tal-umanità;
- (e) isahhah is-sikurezza, is-sigurtà u s-sostenibbiltà tal-attivitajiet spazjali kollha lil hinn mill-atmosfera li jappartjenu għall-oġġetti spazjali u l-proliferazzjoni tar-residwi, kif ukoll l-ambjent spazjali, billi jimplementa miżuri xierqa, inkluż l-iżvilupp u l-iskjerament ta' teknoloġiji għar-rimi tal-ingenji spazjali fi tmiem il-hajja operazzjonali u għar-rimi tar-residwi spazjali.

2. L-għanijiet speċifiċi tal-Programm huma:

- (a) għal Galileo u EGNOS: il-forniment ta' servizzi fit-tul, mill-aqwa u siguri tal-pożizzjonament, tan-navigazzjoni u tat-tehid tal-hinijiet filwaqt li jiżguraw kontinwità u robustezza tas-servizz;
- (b) għal Copernicus: it-twassil ta' data u ta' informazzjoni akkurati u affidabbli tal-osservazzjoni tad-dinja u servizzi li jintegraw sorsi oħra ta' data, ipprovduti fuq bażi sostenibbli u fit-tul, b'sostenn għall-formulazzjoni, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha u azzjonijiet ibbażati fuq il-htigijiet tal-utenti;
- (c) għall-SSA: it-titjib tal-kapaċitajiet ta' monitoraġġ, ta' insewiment u ta' identifikazzjoni tal-oġġetti spazjali u tar-residwi spazjali bil-ghan li tiżdied aktar il-prestazzjoni u l-awtonomija tal-kapaċitajiet taht is-subkomponent SST fil-livell tal-Unjoni, u jipprovdni servizzi SWE u għall-immappjar u għall-holqien ta' network tal-kapaċitajiet tal-Istati Membri taht is-subkomponent NEO;
- (d) għal GOVSATCOM: l-iżgurar tad-disponibbiltà fit-tul ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita affidabbli, siguri u kosteffettivi għall-utenti ta' GOVSATCOM;
- (e) l-appoġġ għal kapaċità awtonoma, sigura u kosteffiċjenti ta' aċċess għall-ispazju, filwaqt li jitqiesu l-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni;
- (f) it-thegġig tal-iżvilupp ta' ekonomija spazjali tal-Unjoni b'sahhitha inkluż billi jappoġġa l-ekosistema tal-ispazju u billi jsahhah il-kompetittività, l-innovazzjoni, l-intraprenditorija, il-hiliet u t-tishih tal-kapaċitajiet fl-Istati Membri u r-reġjuni kollha tal-Unjoni, b'mod partikolari fir-rigward ta' SMEs u negozji ġodda jew persuni fiżiċi u ġuridiċi mill-Unjoni li huma attivi jew li jixtiequ jsiru attivi f'dak is-settur.

Artikolu 5

Aċċess għall-ispazju

1. Il-Programm għandu jappoġġa l-akkwist u l-aggregazzjoni ta' servizzi ta' llanċjar għall-htigijiet tal-Programm u, fuq talba tagħhom, l-aggregazzjoni għall-Istati Membri u l-organizzazzjonijiet internazzjonali.
2. F'sinergiji ma' programmi u skemi ta' finanzjament oħra tal-Unjoni, u mingħajr preġudizzju għall-attivitajiet tal-ESA-qasam tal-aċċess għall-ispazju, il-Programm jista' jappoġġa:
 - (a) adattamenti, inkluż l-iżvilupp teknoloġiku, għal sistemi ta' llanċjar fl-ispazju li huma mehtieġa għal-llanċjar ta' satelliti, inkluż teknoloġiji alternattivi u sistemi innovattivi dwar l-aċċess għall-ispazju, għall-implimentazzjoni tal-komponenti tal-Programm;
 - (b) adattamenti fl-infrastruttura spazjali tal-art, inklużi żviluppi ġodda, li huma mehtieġa għall-implimentazzjoni tal-Programm.

Artikolu 6

Azzjonijiet b'sostenn għal settur spazjali innovattiv u kompetittiv tal-Unjoni

1. Il-Programm għandu jippromwovi t-tishih tal-kapaċitajiet madwar l-Unjoni billi jappoġġa:
 - (a) attivitajiet ta' innovazzjoni biex isir l-aħjar użu mit-teknoloġiji, l-infrastruttura jew is-servizzi spazjali u miżuri li jiffacilitaw l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi li jirriżultaw minn attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni u biex jappoġġaw l-iżvilupp tas-settur downstream, b'mod partikolari permezz ta' sinerġiji ma' Programmi u strumenti finanzjarji oħra tal-Unjoni, inkluż il-Programm InvestEU.
 - (b) attivitajiet li għandhom l-għan li jrawmu d-domanda pubblika u l-innovazzjoni fis-settur pubbliku, biex jintlaħaq il-potenzjal sħiħ tas-servizzi pubbliċi għaċ-ċittadini u n-negozji;
 - (c) imprenditorija, inkluż mill-istadju bikri sal-istadju tat-tkabbir, skont l-Artikolu 21, billi jistrieħ fuq dispożizzjonijiet oħra dwar l-aċċess għall-finanzjament kif imsemmi fl-Artikolu 18 u fil-Kapitolu I tat-Titolu III, u billi juża approċċ tal-ewwel kuntratt;
 - (d) il-holqien ta' ekosistema spazjali favorevoli għan-negozju permezz ta' kooperazzjoni bejn l-imprezzi fil-forma ta' network ta' ċentri spazjali li:
 - (i) jlaqqa' flimkien, fil-livelli nazzjonali u reġjonali, atturi mis-setturi spazjali, diġitali u oħrajn, kif ukoll l-utenti; u
 - (ii) għandu l-għan li jipprovi sostenn, faċilitajiet u servizzi liċ-ċittadini u lill-kumpaniji biex jitravwmu l-imprenditorija u l-hiliet u biex jissahhu s-sinerġiji fis-settur downstream u biex titrawwem il-kooperazzjoni maċ-ċentri ta' innovazzjoni diġitali stabbiliti taħt il-Programm Ewropa Diġitali stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/694 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁸⁾;
 - (e) l-ghoti ta' attivitajiet ta' edukazzjoni u taħriġ, b'mod partikolari għall-professjonisti, l-imprendituri, il-gradwati u l-istudenti, b'mod partikolari permezz ta' sinerġiji ma' inizjattivi fil-livelli nazzjonali u reġjonali, għall-iżvilupp ta' hiliet avvanzati;
 - (f) l-aċċess għall-faċilitajiet tal-ipproċessar u tal-ittestjar għall-professjonisti fis-settur privat u pubbliku, l-istudenti u l-imprendituri;
 - (g) attivitajiet ta' ċertifikazzjoni u ta' standardizzazzjoni;
 - (h) it-tishih ta' ktajjen tal-provvista Ewropej madwar l-Unjoni permezz ta' parteċipazzjoni wiesgħa tal-imprezzi, b'mod partikolari SMEs u negozji godda, fil-komponenti kollha tal-Programm, b'mod partikolari permezz tal-Artikolu 14, u ta'miżuri li jirfdu l-kompetittività ta' għom fil-livell globali.
2. Meta jiġu implimentati l-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu 1, il-htieġa li tiġi żviluppata l-kapaċità fl-Istati Membri b'industrija spazjali emergenti għandha tiġi appoġġata, sabiex tingħata opportunità ugwali lill-Istati Membri kollha sabiex jipparteċipaw fil-Programm.

Artikolu 7

Parteċipazzjoni ta' Pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali fil-Programm

1. Galileo, EGNOS u Copernicus, kif ukoll s-subkomponenti SWE u NEO, iżda bl-eżkluzjoni tas-subkomponent SST, għandhom ikunu miftuħa għall-parteċipazzjoni tal-membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huma membri fiz-Żona Ekonomika Ewropea (ZEE), skont il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea.

Copernicus u s-subkomponenti SWE u NEO, iżda bl-eżkluzjoni tas-subkomponent SST, għandhom ikunu miftuħa għall-parteċipazzjoni tal-pajjiżi terzi li ġejjin:

 - (a) il-pajjiżi aderenti, il-pajjiżi kandidati u l-kandidati potenzjali, b'konformità mal-prinċipji ġenerali u mat-termini u l-kondizzjonijiet ġenerali għall-parteċipazzjoni ta' dawk il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċiżjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew fi ftehimiet simili, u b'konformità mal-kondizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u dawk il-pajjiżi;

⁽³⁸⁾ Regolament (UE) 2021/694 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2021 li jistabbilixxi l-Programm Ewropa Diġitali u li jħassar id-Deċiżjoni (UE) 2015/2240 (ĠU L 166, 11.5.2021, p.1).

(b) pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, f'konformità mal-prinċipji ġenerali u t-termini u l-kondizzjonijiet ġenerali għall-partecipazzjoni ta' daww il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u deċiżjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew fi ftehimiet simili, u f'konformità mal-kondizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u daww il-pajjiżi.

2. F'konformità mal-kondizzjonijiet stabbiliti fi ftehim speċifiku konkluz f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE li jkopri l-partecipazzjoni ta' pajjiż terz jew ta' organizzazzjoni internazzjonali fi kwalunkwe programm tal-Unjoni;

(a) Galileo u EGNOS għandhom ikunu miftuħa għall-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi msemmija fil-punti (a) u (b) tat-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1:

(b) GOVSATCOM għandha tkun miftuħa għall-partecipazzjoni ta' membri tal-EFTA li huma membri taż- ŻEE, kif ukoll tal-pajjiżi terz msemmija fil-punti (a) u (b) tat-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1;

(c) Galileo, EGNOS, Copernicus, GOVSATCOM, kif ukoll is-subkomponenti SWE u NEO, iżda bl-eżklużjoni tas-subkomponent SST, għandhom ikunu miftuħa għall-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi minbarra daww il-pajjiżi terzi koperti mill-paragrafu 1, u organizzazzjonijiet internazzjonali.

Il-ftehim speċifiku msemmi fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu għandu:

(a) jiżgura bilanċ ġust fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet u tal-benefiċċji tal-pajjiż terz jew tal-organizzazzjoni internazzjonali partecipanti fil-programmi tal-Unjoni;

(b) jistabbilixxi l-kondizzjonijiet tal-partecipazzjoni fil-programmi, inkluż il-kalkolu ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji għal programmi individwali, u l-kostijiet amministrattivi tagħhom;

(c) jagħti l-ebda setgħa ta' tehid tad-deċiżjonijiet lill-pajjiż terz jew lill-organizzazzjoni internazzjonali fir-rigward tal-Programm tal-Unjoni;

(d) jiggarantixxi d-drittijiet tal-Unjoni li tiżgura ġestjoni finanzjarja tajba u tiproteġi l-interessi finanzjarji tagħha.

Il-kontribuzzjonijiet imsemmija fil-punt (b) tat-tieni subparagraf ta' dan il-paragrafu għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat f'konformità mal-Artikolu 21(5) tar-Regolament Finanzjarju

3. Il-komponenti jew is-subkomponenti tal-Programm, bl-eżklużjoni tas-subkomponent SST, għandhom ikunu miftuħa għall-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali skont dan l-Artikolu dment li l-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jiġu ppreservati inkluż fir-rigward tal-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata skont l-Artikolu 43.

Artikolu 8

Aċċess għas-servizzi tal-SST, is-servizzi ta' GOVSATCOM u s-Servizzi Pubbliċi Regolati ta' Galileo minn pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali

1. Pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali jista' jkollhom aċċess għas-servizzi ta' GOVSATCOM dment li,

(a) jikkonkludu ftehim, f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE, li jistabbilixxi t-termini u l-kondizzjonijiet għall-aċċess għas-servizzi ta' GOVSATCOM; u

(b) jikkonformaw mal-Artikolu 43 ta' dan ir-Regolament.

2. Pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali li ma għandhomx il-kwartieri ġenerali tagħhom fl-Unjoni jista' jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST imsemmija fil-punt (d) tal-Artikolu 55(1) dment li:

(a) jikkonkludu ftehim, f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE, li jistabbilixxi t-termini u l-kondizzjonijiet għall-aċċess għal tali servizzi tal-SST; u

(b) jikkonformaw mal-Artikolu 43 ta' dan ir-Regolament.

3. Ma għandu jkun mehtieg l-ebda ftehim konkluz f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE biex jinkiseb aċċess għas-servizzi tal-SST li huma disponibbli għall-pubbliku, kif imsemmi fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 55(1). L-aċċess għal daww is-servizzi għandu jkun soġġett għal talba mill-utenti potenzjali f'konformità mal-Artikolu 56.

4. L-aċċess ta' pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali għas-Servizz Pubbliku Regolat (PRS) ipprovdut minn Galileo għandu jiġi rregolat bl-Artikolu 3(5) tad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁹⁾.

Artikolu 9

Sjieda u użu tal-assi

1. Hlief għal kif previs fil-paragrafu 2, l-Unjoni għandha tkun is-sid tal-assi tangibbli u intangibbli kollha li jinholqu jew li jiġu żviluppatti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm. Għal dak l-ghan, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-kuntratti, il-ftehimiet u arrangamenti oħra rilevanti marbuta mal-attivitajiet li jistgħu jirriżultaw fil-holqien jew l-iżvilupp ta' tali assi jkun fihom dispożizzjonijiet li jiżguraw is-sjieda tal-Unjoni ta' dawk l-assi.

2. Il-paragrafu 1 ma japplikax għall-assi tangibbli u intangibbli li nholqu jew li ġew żviluppatti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm, fejn l-attivitajiet li jistgħu jirriżultaw fil-holqien jew fl-iżvilupp ta' tali assi:

- (a) jitwettqu skont għotjiet jew premijiet iffinanzjati għalkollox mill-Unjoni;
- (b) ma jkunux iffinanzjati għalkollox mill-Unjoni, jew
- (c) ikunu marbuta mal-iżvilupp, mal-manifattura jew mal-użu ta' riċevituri tal-PRS li jinkorporaw l-IKUE, jew ta' komponenti ta' tali riċevituri.

3. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-kuntratti, il-ftehimiet u l-arrangamenti l-oħra marbuta mal-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu jkun fihom dispożizzjonijiet li jstabbilixxu r-reġim ta' sjieda xieraq għal dawk l-assi u, fir-rigward tal-punt (c) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, li huma jiżguraw li l-Unjoni tkun tista' tuża r-riċevituri tal-PRS b'konformità mad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE.

4. Il-Kummissjoni għandha tfittex li tikkonkludi kuntratti, ftehimiet jew arrangamenti oħra ma' partijiet terzi fir-rigward ta':

- (a) id-drittijiet ta' sjieda eżistenti minn qabel fir-rigward tal-assi tangibbli u intangibbli li jinholqu jew li jiġu żviluppatti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm;
- (b) l-akkwizzizzjoni tas-sjieda jew tad-drittijiet tal-liċenzja fir-rigward ta' assi oħra tangibbli jew intangibbli meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-Programm.

5. Il-Kummissjoni għandha tiżgura, permezz ta' qafas xieraq, l-użu ottimali tal-assi tangibbli u intangibbli msemmija fil-paragrafu 1 u 2 u li għandha s-sjieda tagħhom l-Unjoni.

6. Fejn l-assi msemmija fil-paragrafi 1 u 2 jikkonsistu minn drittijiet tal-proprjetà intellettuali, il-Kummissjoni għandha tiġġestixxi dawk id-drittijiet bl-iktar mod effettiv possibbli, filwaqt li tqis:

- (a) il-ħtieġa li ttiproteġi l-assi u li tagħtihom valur;
- (b) l-interessi leġittimi tal-partijiet ikkonċernati kollha;
- (c) il-ħtieġa għall-iżvilupp armonjuż ta' swieq u ta' teknoloġiji godda; u
- (d) il-ħtieġa għall-kontinwità tas-servizzi pprovduti mill-komponenti tal-Programm.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura b'mod partikolari li l-kuntratti, il-ftehimiet u arrangamenti oħra rilevanti jinkludu l-possibbiltà ta' trasferiment ta' dawk id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali lil partijiet terzi, jew il-possibbiltà ta' għoti ta' liċenzji ta' partijiet terzi għal dawk id-drittijiet, inkluż lill-kreatur tal-proprjetà intellettuali u li l-Aġenzija tkun tista' tgawdi dawk id-drittijiet liberament meta jkun meħtieġ għat-twettiq tal-kompiti tagħha skont dan ir-Regolament.

L-FFPA previst fl-Artikolu 28(4) jew il-ftehimiet ta' kontribuzzjoni msemmija fl-Artikolu 32(1) għandhom jinkludu dispożizzjonijiet rilevanti li jippermettu l-użu tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali imsemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu mill-ESA u mill-entitajiet inkarigati l-oħra fejn meħtieġ biex iwettqu l-kompiti tagħhom skont dan ir-Regolament u l-kondizzjonijiet għal dak l-użu.

⁽³⁹⁾ Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 25 ta' Ottubru 2011 dwar ir-regoli ta' aċċess għas-servizz pubbliku regolat offrut mis-sistema dinjja ta' navigazzjoni bis-satellita li giet stabbilita taht il-programm Galileo (GU L 287, 4.11.2011, p. 1).

*Artikolu 10***Garanzija**

1. Mingħajr preġudizzju għall-obbligi imposti mid-dispożizzjonijiet legalment vinkolanti, is-servizzi, id-data u l-informazzjoni pprovduta mill-komponenti tal-Programm għandhom jiġu pprovduti mingħajr ebda garanzija esplicita jew implicita fir-rigward tal-kwalità, tal-akkuratezza, tad-disponibbiltà, tal-affidabbiltà, tal-veloċità u tal-idoneità tagħhom għal kwalunkwe skop.
2. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-utenti ta' dawk is-servizzi, id-data u l-informazzjoni jkunu infurmati, b'mod xieraq dwar il-paragrafu 1.

TITOLU II

KONTRIBUZZJONI U MEKKANIŻMI BAĠITARJI*Artikolu 11***Baġit**

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Programm għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2027 u biex ikopri r-riskji assoċjati, għandu jkun ta' EUR 14,880 biljun bil-prezzijiet attwali.

Id-distribuzzjoni tal-ammont imsemmi fl-ewwel subparagrafu għandha tinqasam f'dawn il-kategoriji ta' nfiq li ġejjin:

- (a) għal Galileo u EGNOS: EUR 9,017 biljun;
- (b) għal Copernicus: EUR 5,421 biljun;
- (c) għall-SSA u l-GOVSATCOM: EUR 0,442 biljun.

2. Il-Kummissjoni tista' tirrialloka fondi bejn il-kategoriji ta' nfiq imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, sa limitu massimu ta' 7,5 % tal-kategorija ta' nfiq li tirċievi l-fondi jew il-kategorija li ttipprovi l-fondi. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tirrialloka fondi bejn il-kategoriji ta' nfiq imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu meta dik l-allokazzjoni taqbeż ammont kumulattiv akbar minn 7,5 % tal-ammont allokati lill-kategorija ta' nfiq li tirċievi l-fondi jew il-kategorija li ttipprovi l-fondi. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

3. Miżuri addizzjonali previsti fl-Artikolu 3(2), jiġifieri l-attivitajiet imsemmija fl-Artikoli 5 u 6, għandhom jiġu ffinanzjati skont il-komponenti tal-Programm.

4. L-appropriazzjonijiet tal-baġit tal-Unjoni assenjati lill-Programm għandhom ikopru l-attivitajiet kollha meħtieġa biex jintlaħqu l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 4. Dan l-infiq jista' jkopri:

- (a) l-istudji u l-laqgħat tal-esperti, b'mod partikolari l-konformità mal-limiti tal-kost u tal-ħin tagħhom;
- (b) l-attivitajiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni, inkluż il-komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet tal-politiki tal-Unjoni fejn dawn ikunu marbuta direttament mal-għanijiet ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari biex jinholqu sinerġiji ma' politiki oħra tal-Unjoni;
- (c) in-networks tat-teknoloġija tal-informazzjoni li jkollhom il-funzjoni li jipproċessaw jew li jiskambjaw l-informazzjoni, u l-miżuri dwar il-ġestjoni amministrattiva, inkluż fil-qasam tas-sigurtà, li jkunu implimentati mill-Kummissjoni;
- (d) assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Programm, pereżempju attivitajiet ta' thejġija, ta' monitoraġġ, ta' kontroll, ta' awditjar u ta' evalwazzjoni inkluż sistemi korporattivi tat-teknoloġija tal-informazzjoni.

5. L-azzjonijiet li jirċievu finanzjament kumulattiv minn programmi differenti tal-Unjoni għandhom jiġu awditjati darba biss, billi jiġu koperti l-programmi involuti kollha u r-regoli applikabbli rispettivi tagħhom.

6. L-impenji baġitarji marbuta mal-Programm u li jkopru l-attivitajiet li jkunu estiżi fuq iktar minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqasmu fuq diversi snin f'pagamenti akkont annwali.

7. Ir-riżorsi allokati lill-Istati Membri fil-qafas ta' ġestjoni kondiviza jistgħu, fuq it-talba tal-Istat Membru kkonċernat, jiġu ttrasferiti lill-Programm, soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 26 tar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni. Il-Kummissjoni għandha timplimenta dawk ir-riżorsi direttament skont il-punt (a) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju jew indirettament skont il-punt (c) ta' dak is-subparagrafu. Dawk ir-riżorsi għandhom jintużaw għall-benefiċċju tal-Istat Membru kkonċernat.

Artikolu 12

Dhul assenjat

1. Id-dhul iġġenerat mill-komponenti tal-Programm għandu jithallas fil-baġit tal-Unjoni u għandu jintuża biex jiffinanzja l-komponent li jkun iġġenera d-dhul.
2. L-Istati Membri jistgħu jallokaw kontribuzzjoni finanzjarja addizzjonali għal komponent tal-Programm biex ikopru elementi addizzjonali, bil-kondizzjoni li tali elementi addizzjonali ma jgħolqux xi piż finanzjarju jew tekniku jew xi dewmien għall-komponent ikkonċernat. Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddeċiedi jekk dawk il-kondizzjonijiet ikunux ġew issodisfati. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).
3. Il-kontribuzzjoni finanzjarja addizzjonali msemmija f'dan l-Artikolu għandha tiġi ttrattata bħala dhul assenjat estern skont l-Artikolu 21(2) tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 13

Implimentazzjoni u forom ta' finanzjament mill-Unjoni

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat taħt ġestjoni diretta skont ir-Regolament Finanzjarju jew b'ġestjoni indiretta ma' korpi msemmija fil-punt (c) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju.
2. Il-Programm jista' jipprovdi finanzjament fi kwalunkwe waħda mill-forom stipulati fir-Regolament Finanzjarju, b'mod partikolari għotjiet, premijiet u akkwist. Jista' jipprovdi wkoll finanzjament fil-forma ta' strumenti finanzjarji f'operazzjonijiet ta' taħlit.
3. Meta l-baġit ta' Copernicus jiġi implimentat taħt ġestjoni indiretta, ir-regoli dwar l-akkwist tal-entitajiet inkarigati bil-kompiti tal-implimentazzjoni tal-baġit jistgħu japplikaw sal-punt permess skont l-Artikoli 62 u 154 tar-Regolament Finanzjarju. Aġġustamenti speċifiċi meħtieġa għal dawk ir-regoli dwar l-akkwist għandhom jiġu definiti fil-ftehimiet ta' kontribuzzjoni rilevanti.

TITOLU III

DISPOŻIZZJONIJET FINANZJARJI

KAPITOLU I

Akkwist

Artikolu 14

Prinċipji tal-akkwist

1. Fi proċedimenti ta' akkwist għall-finijiet tal-Programm, l-awtorità kontraenti għandha taġixxi b'konformità mal-prinċipji li ġejjin:

- (a) il-promozzjoni fl-Istati Membri kollha madwar l-Unjoni u tul il-katina tal-provvista kollha, tal-iktar parteċipazzjoni wiesgħa u miftuha possibbli mill-operaturi ekonomiċi, b'mod partikolari negozji ġodda, entranti ġodda u SMEs, inkluż fil-każ ta' sottokuntrattar mill-offerenti;
- (b) l-iżgurar ta' kompetizzjoni effettiva u, fejn ikun possibbli, l-evitar ta' dipendenza fuq fornitur uniku, b'mod partikolari għat-tagħmir u għas-servizzi kritiċi, filwaqt li jitqiesu l-għanijiet tal-indipendenza teknoloġika u tal-kontinwità tas-servizzi;
- (c) b'deroga mill-Artikolu 167 tar-Regolament Finanzjarju, l-użu, kull fejn ikun xieraq, ta' diversi sorsi ta' provvista sabiex jiġi żgurat kontroll ġenerali aħjar tal-komponenti kollha tal-Programm, tal-kost tagħhom u tal-iskeda tagħhom;
- (d) is-segwitu tal-prinċipji tal-aċċess miftuħ u l-kompetizzjoni ġusta tul il-katina tal-provvista industrijali, permezz tas-sejthiet għall-offerti abbażi tal-għoti ta' informazzjoni trasparenti u f'waqtha, il-komunikazzjoni ċara tar-regoli u l-proċeduri applikabbli dwar l-akkwist, il-kriterji tal-għażla u tal-għoti u kwalunkwe informazzjoni oħra rilevanti li tippermetti kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni għall-offerenti potenzjali kollha, inkluż SMEs u negozji ġodda;
- (e) it-tiħni tal-awtonomija tal-Unjoni, b'mod partikolari f'termini teknoloġiċi;
- (f) il-konformità mar-rekwiżiti tas-sigurtà tal-komponenti tal-Programm u l-għoti ta' kontribut għall-protezzjoni tal-interess essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha;
- (g) il-promozzjoni tal-kontinwità u l-affidabbiltà tas-servizz;
- (h) l-issodisfar tal-kriterji soċjali u ambjentali xierqa.

2. Il-bord tal-akkwist, fi hdan il-Kummissjoni, għandu jiskrutinizza l-proċess tal-akkwist relatat mal-komponenti kollha tal-Programm u jissorvelja l-implimentazzjoni kuntrattwali tal-baġit tal-Unjoni ddelegat lill-entitajiet inkarigati. Rappreżentant ta' kull waħda mill-entitajiet inkarigati għandu jkun mistieden fejn dan ikun xieraq.

Artikolu 15

Kuntratti kondizzjonali b'pagamenti fi stadji

1. Fir-rigward tal-attivitajiet operazzjonali u speċifiċi għall-infrastruttura, l-awtorità kontraenti tista' tagħti kuntratt fil-forma ta' kuntratt kondizzjonali b'pagamenti fi stadji b'konformità ma' dan l-Artikolu.
2. Id-dokumenti ta' akkwist għal kuntratt kundizzjonali b'pagamenti fi stadji għandhom jirreferu għall-karatteristiċi speċifiċi ta' kuntratti kundizzjonali b'pagamenti fi stadji. B'mod partikolari, huma għandhom jispjefikaw is-sugġett tal-kuntratt, il-prezz jew l-arranġamenti biex jiġi determinat il-prezz u l-arranġamenti għall-forniment ta' xogħolijiet, provvisti u servizzi f'kull stadju.
3. Kuntratt kondizzjonali b'pagamenti fi stadji għandu jinkludi:
 - (a) stadju fiss li jirriżulta f'impenn sod ta' forniment tax-xogħlijiet, tal-provvisti jew tas-servizzi kkuntrattati għal dak l-istadju; u
 - (b) stadju wieħed jew iktar li jkunu kondizzjonali f'termini kemm tal-baġit kif ukoll tal-eżekuzzjoni.
4. L-obbligi skont l-istadju fiss u l-obbligi f'kull stadju kondizzjonali għandhom ikunu parti minn gabra shiħa konsistenti, filwaqt li jitqiesu l-obbligi fl-istadji preċedenti jew dawk sussegwenti.
5. It-twertiq ta' kull stadju kondizzjonali għandha tkun soġġetta għal deċiżjoni mill-awtorità kontraenti, innotifikata lill-kuntrattur b'konformità mal-kuntratt.

Artikolu 16

Kuntratti ta' rimborż tal-kostijiet

1. L-awtorità kontraenti tista' tagħzel kuntratt ta' rimborż shiħ jew parzjali tal-kostijiet, skont il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 3.
2. Il-prezz li jrid jithallas skont kuntratt tar-rimborż tal-kostijiet għandu jikkonsisti mir-rimborż ta:

- (a) il-kostijiet diretti kollha mgarrba effettivament mill-kuntrattur fit-twettiq tal-kuntratt, bhan-nefqa fuq il-haddiema, il-materjali, l-oġġetti li jiġu kkunsmati u l-użu tat-tagħmir u tal-infrastrutturi mehtieġa għat-twettiq tal-kuntratt;
 - (b) il-kostijiet indiretti;
 - (c) profitt fiss; u
 - (d) tariffa ta' inċentiv xierqa bbażata fuq il-kisba tal-għanijiet fir-rigward tal-iskedi tat-twettiq u tal-forniment.
3. L-awtorità kontraenti tista' tagħzel kuntratt ta' rimborż shiħ jew parzjali f'każijiet fejn ikun diffiċli jew mhux adatt li jiġi pprovdut prezz fiss akkurat minhabba l-inċertezzi inerenti fit-twettiq tal-kuntratt ikkawżati mill-fatt li:
- (a) il-kuntratt ikollu elementi kumplessi hafna jew elementi li jirrikjedu l-użu ta' teknoloġija għdida u, għalhekk, jinkludi għadd sinifikanti ta' riskji tekniċi; jew
 - (b) l-attivitajiet soġġetti għall-kuntratt iridu, għal raġunijiet operazzjonali, jibdew minnufih anke jekk ma jkunx għadu possibbli li jiġi determinat prezz fiss riġidu shiħ minhabba riskji sinifikanti jew peress li t-twettiq tal-kuntratt ikun jiddependi parzjalment mit-twettiq ta' kuntratti oħra.
4. Il-kuntratti tar-rimborż tal-kostijiet għandhom jistipulaw prezz limitu massimu. Il-prezz limitu massimu għal kuntratt ta' rimborż shiħ jew parzjali tal-kostijiet għandu jkun il-prezz massimu pagabbli. Il-prezz jista' jiġi modifikat skont l-Artikolu 172 tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 17

Sottokuntrattar

1. Sabiex thegġeg entranti godda, SMEs u negozji godda u l-partecipazzjoni transfruntiera tagħhom, u biex toffri l-iktar kopertura ġeografika wiesgħa possibbli filwaqt thares l-awtonomija tal-Unjoni, l-awtorità kontraenti għandha titlob li l-offerent jissottokuntratta parti mill-kuntratt permezz ta' sejha għall-offerti kompetittiva fil-livelli xierqa ta' sottokuntrattar lil kumpaniji oħra għajr dawk li jiffurmaw parti mill-grupp tal-offerent.
2. L-offerent għandu jiġġustifika kwalunkwe deroga minn talba magħmula skont il-paragrafu 1.
3. Għal kuntratti 'l fuq minn Euro 10 miljuni, l-awtorità kontraenti għandha timmira li tiżgura li mill-inqas 30 % tal-valur tal-kuntratt jiġi sottokuntrattat permezz ta' sejhiet għal offeriti kompetittivi flivelli varji ta' sottokuntrattar lil kumpaniji barra l-grupp tal-offerent ewlieni, b'mod partikolari biex tippermetti l-partecipazzjoni transfruntiera ta' SMEs. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-kumitat tal-Programm imsemmi fl-Artikolu 107(1) dwar it-twettiq ta' dak l-għan għal kuntratti ffirmati wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

KAPITOLU II

Għotjiet, premijiet u operazzjonijiet ta' tahlit

Artikolu 18

Għotjiet u premijiet

1. L-Unjoni tista' tkopri sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli, minghajr preġudizzju għall-prinċipju tal-kofinanzjament.
2. B'deroga mill-[Artikolu 181(6)] tar-Regolament Finanzjarju, meta jiġu applikati rati fissi [...], l-uffiċjal tal-awtorizzazzjoni responsabbli jista' jawtorizza jew jimponi l-finanzjament tal-kostijiet indiretti tal-benefiċjarju sa massimu ta' 25 % tat-total tal-kostijiet diretti eliġibbli għall-azzjoni.
3. Minkejja l-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, il-kostijiet indiretti jistgħu jiġu ddikjarati fil-forma ta' somma f'daqqa jew kostijiet unitarji meta dan ikun previst fil-programm ta' ħidma msemmi fl-Artikolu 100.

4. B'deroga mill-Artikolu 204 tar-Regolament Finanzjarju, l-ammont massimu ta' sostenn finanzjarju li jista' jithallas lil parti terza ma ghandux jaqbeż EUR 200 000.

Artikolu 19

Sejhiet kongunti għal ghotjiet

1. Il-Kummissjoni jew entità inkarigata fil-kuntest tal-Programm jistgħu jorġnu sejha kongunta għal proposti ma' entitajiet, korpi jew persuni msemmija fil-punt (c) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju.
2. Fil-każ ta' sejha kongunta msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu:
 - (a) japplikaw ir-regoli msemmija fit-Titolu VIII tar-Regolament Finanzjarju;
 - (b) il-proċeduri tal-evalwazzjoni għandhom jinvolvu grupp ibbilanċjat ta' esperti mahtura minn kull parti; u
 - (c) il-kumitati tal-evalwazzjoni għandhom jikkonformaw mal-Artikolu 150 tar-Regolament Finanzjarju.
3. Il-ftehim ta' ghotja għandu jispeċifika l-arranġament applikabbli għad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali.

Artikolu 20

Ghotjiet għall-akkwist prekummerċjali u għall-akkwist ta' soluzzjonijiet innovattivi

1. L-azzjonijiet jistgħu jinvolvu akkwist prekummerċjali jew akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi jew ikollhom dawn bhala l-għan primarju tagħhom, li għandhom jitwettqu minn benefiċjarji li jkunu awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti kif definiti fid-Direttivi 2014/24/UE ⁽⁴⁰⁾, 2014/25/UE ⁽⁴¹⁾ u 2009/81/KE ⁽⁴²⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.
2. Il-proċeduri tal-akkwist għal soluzzjonijiet innovattivi:
 - (a) għandhom ikunu konformi mal-prinċipji tat-trasparenza, tan-nondiskriminazzjoni, tat-trattament indaqs, tal-ġestjoni finanzjarja tajba, tal-proporzjonalità u tar-regoli tal-kompetizzjoni;
 - (b) fil-każ ta' akkwist prekummerċjali, jistgħu jipprevedu kondizzjonijiet speċifiċi bħal pereżempju li l-post tat-tweqqif tal-attivitajiet bl-akkwist ikun limitat għat-territorju tal-Istati Membri u tal-pajjiżi terzi li jipparteċipaw fil-Programm;
 - (c) jistgħu jawtorizzaw l-għoti ta' diversi kuntratti fl-istess proċedura (akkwist minn diversi sorsi); u
 - (d) għandhom jipprevedu l-għoti tal-kuntratti lill-offerent(i) tal-iktar offerta ekonomikament vantaġġuza filwaqt li jiżguraw li ma jkunx hemm kunflitti ta' interess.
3. Il-kuntrattur li jiġġenera r-risultati fl-akkwist prekummerċjali għandu jkollu minn tal-inqas is-sjeda tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali assoċjati mar-risultati. L-awtoritajiet kontraenti għandhom igawdu minn tal-inqas id-drittijiet tal-aċċess mingħajr royalties għar-risultati għall-użu tagħhom stess u d-dritt tal-għoti, jew li jirrikjedu l-għoti, mill-kuntratturi, ta' liċenzji mhux esklużivi lil partijiet terzi għall-esplojtazzjoni tar-risultati għall-awtorità kontraenti b'kondizzjonijiet ġusti u raġonevoli mingħajr ebda dritt għas-sottoliċenzjar. Jekk kuntrattur ma jwettaqx l-esplojtazzjoni kummerċjali tar-risultati fi żmien perjodu speċifiku wara l-akkwist prekummerċjali kif identifikat fil-kuntratt, l-awtoritajiet kontraenti jistgħu jirrikjedu li huwa jittrasferilhom kwalunkwe sjeda tar-risultati.

⁽⁴⁰⁾ Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas- 26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65).

⁽⁴¹⁾ Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas- 26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243).

⁽⁴²⁾ Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-għoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, u li temenda d-Direttiva 2004/17/KE u d-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 216, 20.8.2009, p. 76)..

*Artikolu 21***Operazzjonijiet ta' tahlit**

L-operazzjonijiet ta' tahlit decizi skont il-Programm għandhom jiġu implimentati skont ir-Regolament (UE) 2021/523 u t-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju.

*KAPITOLU III***Dispożizzjonijiet finanzjarji oħra***Artikolu 22***Finanzjament kumulattiv u alternattiv**

1. Azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni skont il-Programm tista' tirċievi wkoll kontribuzzjoni minn programm ieħor tal-Unjoni, diment li l-kontribuzzjonijiet ma jkoprox l-istess kostijiet. Ir-regoli tal-programm tal-Unjoni rilevanti għandhom japplikaw għall-kontribuzzjoni korrispondenti għall-azzjoni. Il-finanzjament kumulattiv ma għandux jaqbez il-kostijiet eliġibbli totali tal-azzjoni. L-appoġġ mill-programmi differenti tal-Unjoni jista' jiġi kkalkolat fuq bażi pro rata f'konformità mad-dokumenti li jistabbilixxu l-kondizzjonijiet għall-appoġġ.

2. L-azzjonijiet li jingħataw tikketta b'Sigill ta' Eċċellenza taht dan il-Programm jistgħu jirċievu appoġġ mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali jew mill-Fond Soċjali Ewropew Plus, f'konformità mal-Artikolu 73(4) tar-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni, jekk jikkonformaw mal-kondizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

- (a) ikunu ġew ivvalutati f'sejha għal proposti skont il-Programm;
- (b) ikunu konformi mar-rekwiżiti minimi ta' kwalità ta' dik is-sejha għal proposti;
- (c) ma jistgħux jiġu ffinanzjati fil-qafas ta' dik is-sejha għal proposti minhabba limitazzjonijiet baġitarji.

*Artikolu 23***Akkwist kongunt**

1. Minbarra d-dispożizzjonijiet tal-[Artikolu 165] tar-Regolament Finanzjarju, il-Kummissjoni u/jew l-Aġenzija jistgħu jwettqu proċeduri ta' akkwist kongunt mal-ESA jew ma' organizzazzjonijiet internazzjonali oħra involuti fl-implimentazzjoni tal-komponenti tal-Programm.

2. Ir-regoli tal-akkwist applikabbli skont l-Artikolu 165 tar-Regolament Finanzjarju għandhom japplikaw b'analoġija diment li fi kwalunkwe każ jiġu applikati d-dispożizzjonijiet proċedurali applikabbli għall-istituzzjonijiet tal-Unjoni.

*Artikolu 24***Kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà u parteċipazzjoni għall-preservazzjoni tas-sigurtà, l-integrità u r-reżiljenza tas-sistemi operazzjonali tal-Unjoni**

1. Il-Kummissjoni għandha tapplika l-kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà u parteċipazzjoni stabbiliti fil-paragrafu 2 għall-akkwist, l-ghotjiet jew il-premijiet skont dan it-Titolu jekk tqis li dan ikun meħtieġ u xieraq biex jiġu ppreservati s-sigurtà, l-integrità u r-reżiljenza tas-sistemi operazzjonali tal-Unjoni, b'kont meħud tal-objettiv li tiġi promossa l-awtonomija strategika tal-Unjoni, b'mod partikolari f'termini ta' teknoloġija fit-teknoloġiji u l-ktajjen tal-valur ewlenin filwaqt li tiġi ppreservata ekonomija miftuħa.

Qabel ma tapplika l-kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà u parteċipazzjoni f'konformità mal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-kumitat tal-Programm imsemmi fil-punt (e) tal-Artikolu 107(1) u għandha tqis bl-akbar reġqa l-fehmiet tal-Istati Membri dwar il-kamp ta' applikazzjoni ta' dawk il-kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà u parteċipazzjoni u l-ġustifikazzjoni għalihom..

2. Il-kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà u parteċipazzjoni għandhom ikunu kif ġej:
 - (a) l-entità legali eliġibbli għandha tkun stabbilita fi Stat Membru u l-istrutturi manigerjali eżekuttivi tagħha ikunu stabbiliti f'dak l-Istat Membru;
 - (b) l-entità legali eliġibbli timpenja ruħha li twettaq l-attivitajiet rilevanti kollha fi Stat Membru wiehed jew aktar; u
 - (c) l-entità legali eliġibbli ma għandhiex tkun soġġetta għal kontroll minn pajjiż terz jew minn entità ta' pajjiż terz.

Għall-fini ta' dan l-Artikolu, kontroll tfisser il-kapaċità li tiġi eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità legali b'mod dirett jew indirett permezz ta' entità legali intermedja wahda jew aktar.

Għall-fini ta' dan l-Artikolu, struttura manigerjali eżekuttiva tfisser il-korp ta' entità legali mahtur skont il-liġi nazzjonali, u li, fejn applikabbli, jirrapporta lill-uffiċjal kap eżekuttiv, jew kwalunkwe persuna ohra b'setgħa deċiżjonali komparabbli, u li jkollu s-setgħa jstabbilixxi l-istrateġija, l-oġġettivi u d-direzzjoni generali tal-entità legali, u jissorvelja u jimmonitorja t-tehid ta' deċiżjonijiet tat-tmexxija.

3. Il-Kummissjoni tista' tidderoga mill-kondizzjonijiet taħt il-punti (a) jew (b) tal-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 2 għal entità ġuridika partikolari fuq evalwazzjoni bbażata fuq il-kriterji kumulattivi li ġejjin:
 - (a) għal teknoloġiji, oġġetti jew servizzi speċifiċi meħtieġa għall-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu 1 l-ebda sostitut ma jkun disponibbli faċilment fl-Istati Membri,
 - (b) l-entità ġuridika tkun stabbilita f'pajjiż li jkun membru taż-ŻEE jew tal-EFTA li jkun ikkonkluda ftehim internazzjonali mal-Unjoni kif imsemmi fl-Artikolu 7, filwaqt li l-istrutturi manigerjali eżekuttivi tagħha jkunu stabbiliti f'dak il-pajjiż u l-attivitajiet marbuta mal-akkwist, l-għotja jew il-premju jitwettqu f'dak il-pajjiż jew f'pajjiż wiehed jew aktar bhal dawn; u
 - (c) jiġu implimentati miżuri suffiċjenti biex tiġi żgurata l-protezzjoni tal- tal-İKUE skont l-Artikolu 43 u l-integrità, is-sigurtà u r-reżiljenza tal-komponenti tal-Programm, it-thaddim tagħhom u s-servizzi tagħhom.

B'deroga mill-punt (b) tal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, il-Kummissjoni tista' tidderoga mill- kondizzjonijiet skont il-punti (a) jew (b) tal-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 2 għal entità ġuridika stabbilita f'pajjiż terz li ma jkunx membru taż-ŻEE jew tal-EFTA jekk ma jkunx hemm sostituti faċilment disponibbli f'pajjiżi li jkunu membri taż-ŻEE jew tal-EFTA u l-kriterji stabbiliti fil-punt (a) u (c) tal-ewwel subparagrafu jiġu ssodisfati.

4. Il-Kummissjoni tista' tidderoga mill-kondizzjoni skont il-punt (c) tal-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 2 jekk l-entità ġuridika stabbilita fi Stat Membru tipprovdi l-garanziji li ġejjin:
 - (a) il-kontroll fuq l-entità ġuridika ma jiġix eżerċitat, b'mod li jillimita jew jirrestringi l-kapaċità tagħha li:
 - (i) twettaq l-akkwist, l-għotja jew il-premju; u
 - (ii) jagħti riżultati, b'mod partikolari permezz ta' obbligi ta' rappurtar;
 - (b) il-pajjiż terz jew l-entità ta' pajjiż terz li jikkontrollawha jimpenjaw ruħhom li jzommu lura milli jeżerċitaw kwalunkwe dritt ta' kontroll jew milli jimponu kwalunkwe dmir ta' rappurtar fuq l-entità ġuridika fir-rigward tal-akkwist, l-għotja jew il-premju; u
 - (c) l-entità ġuridika tikkonforma mal-Artikolu 34(7).

5. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li fih tkun stabbilita l-entità ġuridika għandhom jivvalutaw jekk l-entità ġuridika tikkonformax mal-kriterji stabbiliti fil-punt (c) tal-paragrafu 3 u l-garanziji msemmija fil-paragrafu 4. Il-Kummissjoni għandha tikkonforma ma' dik il-valutazzjoni.

6. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi dan li ġej lill-kumitat tal-Programm imsemmi fil-punt (e) tal-Artikolu 107(1):
 - (a) il-kamp ta' applikazzjoni tal-kondizzjonijiet ta' eliġibbiltà u parteċipazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu;
 - (b) dettalji u ġustifikazzjonijiet dwar id-derogi mogħtija skont dan l-Artikolu; u

(c) l-evalwazzjoni li kienet il-bażi għal deroga, soġġetta għall-paragrafi 3 u 4 ta' dan l-Artikolu, mingħajr ma tiġi żvelata informazzjoni kummerċjalment sensitiva.

7. Il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafi 2, il-krireji stabbiliti fil-paragrafu 3 u l-garanziji stabbiliti fil-paragrafu 4 għandhom ikunu inklużi fid-dokumenti marbuta mal-akkwist, mal-ghotja jew mal-premju, skont kif ikun applikabbli u fil-każ ta' akkwist, huma għandhom japplikaw għaċ-ċiklu shih tal-kuntratt li jirriżulta.

8. Dan l-Artikolu huwa mingħajr preġudizzju għad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE u għad-Deċiżjoni Delegata tal-Kummissjoni tal-15.9.2015 ⁽⁴³⁾, ir-Regolament (UE) 2019/452, id-Deċiżjoni 2013/488/UE u d-Deċiżjoni (UE, Euratom) 2015/444 u għall-investigazzjoni ta' sigurtà mwettqa mill-Istati Membri fir-rigward ta' entitajiet ġuridiċi involuti fattivitajiet li jehtieġu aċċess għal IKUE soġġett għal-liġijiet u r-regolamenti nazzjonali applikabbli.

Jekk jiġu kklassifikati kuntratti li jirriżultaw mill-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu, l-eligibbiltà u l-kondizzjonijiet ta' parteċipazzjoni applikati mill-Kummissjoni fkonformità mal-paragrafu 1 għandhom iukunu mingħajr preġudizzju għall-kompetenza tal-awtoritajiet tas-sigurtà nazzjonali.

Dan l-Artikolu ma għandux jinterferixxi ma', jemenda jew jikkontradixxi kwalunkwe proċess eżistenti ta' Approvazzjoni tas-Sigurtà għal Faċilità u Approvazzjoni tas-Sigurtà tal-Persunal fi Stat Membru.

Artikolu 25

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Fejn pajjiż terz jipparteċipa fil-Programm b'deċiżjoni adottata skont qafas ta' ftehim internazzjonali jew abbażi ta' kwalunkwe strument ġuridiku ieħor, il-pajjiż terz għandu jagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-uffiċjal ta' awtorizzazzjoni responsabbli, l-OLAF u l-Qorti tal-Awdituri biex jeżerċitaw b'mod komprensiv il-kompetenzi rispettivi tagħhom. Fil-każ tal-OLAF, tali drittijiet għandhom jinkludu d-dritt li jwettaq investigazzjonijiet, inkluż il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post, kif previsti fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013.

TITOLU IV

GOVERNANZA TAL-PROGRAMM

Artikolu 26

Prinċipji ta' governanza

Il-governanza tal-Programm għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji li ġejjin:

- distribuzzjoni ċara tal-kompiti u tar-responsabbiltajiet bejn l-entitajiet involuti fl-implimentazzjoni ta' kull komponent u miżura tal-Programm, b'mod partikolari bejn l-Istati Membri, il-Kummissjoni, l-Aġenzija u l-ESA u l-EUMETSAT, ibbażata fuq il-kompetenza rispettiva tagħhom u li tevita kwalunkwe duplikazzjoni fil-kompiti u r-responsabbiltajiet;
- ir-rilevanza tal-istruttura ta' governanza għall-htigijiet speċifiċi ta' kull komponent u miżura tal-Programm kif xieraq;
- kontroll sod tal-Programm, inkluż aderenza rigoruża mal-kost, l-iskeda u l-prestazzjoni mill-entitajiet kollha, fi hdn ir-rwoli u l-kompiti rispettivi tagħhom skont dan ir-Regolament;
- ġestjoni trasparenti u kosteffiċjenti;
- kontinwità tas-servizz u kontinwità tal-infrastruttura meħtieġa, inkluż protezzjoni minn theddidiet rilevanti;

⁽⁴³⁾ Deċiżjoni Delegata tal-Kummissjoni tal-15.9.2015 li tissupplimenta d-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill f'dak li jirrigwarda l-istandards minimi komuni li jridu jiġu rrispettati mill-awtoritajiet kompetenti tal-PRS (C(2015) 6123).

- (f) kunsiderazzjoni sistematika u strutturata tal-htigijiet tal-utenti tad-data, tal-informazzjoni u tas-servizzi pprovduti mill-komponenti tal-Programm, kif ukoll tal-evoluzzjonijiet xjentifiċi u teknoloġiċi relatati;
- (g) sforzi kostanti biex jiġu kkontrollati u jitnaqqsu r-riskji.

Artikolu 27

Rwol tal-Istati Membri

1. L-Istati Membri jistgħu jipparteċipaw fil-Programm. L-Istati Membri li jipparteċipaw fil-Programm għandhom jagħtu kontribut bil-kompetenza, bl-għarfien u bl-assistenza teknika tagħhom, b'mod partikolari fil-qasam tas-sikurezza u tas-sigurtà u/jew, fejn ikun xieraq u possibbli, billi jaraw li d-data, l-informazzjoni, is-servizzi u l-infrastruttura fil-pussess tagħhom jew li jinsabu fit-territorju tagħhom ikunu disponibbli għall-Unjoni, inkluż billi jiġi żgurat l-aċċess effiċjenti u mingħajr ostakli u l-użu tad-data fil-post ta' Copernicus u b'kooperazzjoni mal-Kummissjoni biex tittejjeb id-disponibbiltà tad-data fil-post ta' Copernicus meħtieġa mill-Programm, b'kunsiderazzjoni tal-liċenzji u l-obbligi applikabbli.
2. Il-Kummissjoni tista' tinkariga, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni, kompiti speċifiċi lil organizzazzjonijiet tal-Istati Membri, fejn tali organizzazzjonijiet ikunu nhatru mill-Istat Membru kkonċernat. Il-Kummissjoni għandha tadotta d-deċiżjonijiet dwar kontribuzzjonijiet rigward il-ftehimiet dwar kontribuzzjonijiet permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 107(2).
3. F'ċerti ċirkostanzi ġustifikati kif dovut, għall-kompiti msemmija fl-Artikolu 29, l-Aġenzija tista' tinkariga, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni, kompiti speċifiċi lill-organizzazzjonijiet tal-Istati Membri, fejn tali organizzazzjonijiet ikunu nhatru mill-Istat Membru kkonċernat.
4. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li l-funzjonament tal-Programm jimxi ħarir, inkluż billi jgħinu fil-protezzjoni, fil-livell adegwat, tal-frekwenzi meħtieġa għall-Programm.
5. L-Istati Membri u l-Kummissjoni jistgħu jikkooperaw biex iwessgħu l-adozzjoni tad-data, tal-informazzjoni u tas-servizzi pprovduti mill-komponenti tal-Programm.
6. Kull meta jkun possibbli, il-kontribuzzjoni tal-Istati Membri għall-Forum tal-Utenti msemmi fl-Artikolu 107(6) għandu jkun ibbażat fuq konsultazzjoni sistematika u koordinata tal-komunitajiet tal-utenti aħħarin fil-livell nazzjonali, b'mod partikolari fir-rigward ta' Galileo, EGNOS u Copernicus.
7. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jikkooperaw sabiex jiżviluppaw il-komponent fil-post ta' Copernicus u s-servizzi ta' kalibrazzjoni fuq il-post meħtieġa għall-adozzjoni tas-sistemi spazjali u sabiex jiffaċilitaw l-użu tas-settijiet tad-data fil-post u tad-data ta' referenza ta' Copernicus sal-potenzjal kollu tagħhom, abbażi tal-kapaċitajiet eżistenti.
8. Fil-qasam tas-sigurtà, l-Istati Membri għandhom iwettqu l-kompiti msemmija fl-Artikolu 34(6).

Artikolu 28

Rwol tal-Kummissjoni

1. Il-Kummissjoni għandu jkollha r-responsabbiltà ġenerali għall-implimentazzjoni tal-Programm, inkluż fil-qasam tas-sigurtà, mingħajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali. B'konformità ma' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-prijoritajiet u l-evoluzzjoni fit-tul tal-Programm, skont ir-rekwiżiti tal-utent, u għandha twettaq is-supervizjoni tal-implimentazzjoni tiegħu, mingħajr preġudizzju għal politiki oħra tal-Unjoni.
2. Il-Kummissjoni għandha tiġġestixxi kwalunkwe komponent jew subkomponent tal-Programm li ma jkunux ġew inkarigati lil entità oħra, b'mod partikolari GOVSATCOM, is-subkomponent NEO, is-subkomponent SWE u l-attivitajiet imsemmija fil-punt (d) tal-Artikolu 55(1).

3. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li jkun hemm diviżjoni ċara tal-kompiti u r-responsabbiltajiet bejn id-diversi entitajiet involuti fil-Programm u għandha tikkoordina l-attivitajiet ta' dawk l-entitajiet. Il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li l-entitajiet inkarigati kollha involuti fl-implimentazzjoni tal-programm jiproteġu l-interess tal-Unjoni, jiggarrantixxu l-ġestjoni tajba tal-fondi tal-Unjoni u jikkonformaw mar-Regolament Finanzjarju u ma' dan ir-Regolament.

4. Il-Kummissjoni, għandha tikkonkludi mal-Aġenzija u, b'kunsiderazzjoni tal-Ftehim Qafas tal-2004, mal-ESA, FPPA kif previst fl-Artikolu 130 tar-Regolament Finanzjarju.

5. Fejn jkun meħtieġ biex il-funzjonament tal-Programm jimxi ħarir u biex il-forniment tas-servizzi pprovduti mill-komponenti tal-Programm jimxu ħarir, il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għandha tistabbilixxi r-rekwiżiti tekniċi u operazzjonali meħtieġa għall-implimentazzjoni u għall-evoluzzjoni ta' dawk il-komponenti u tas-servizzi li jipprovdwu wara li tkun ikkonsultat lill-utenti, inkluż permezz tal-Forum tal-Utenti msemmi fl-Artikolu 107(6), u lill-partijiet ikkonċernati l-oħra. Meta tistabbilixxi dawk ir-rekwiżiti tekniċi u operazzjonali, il-Kummissjoni għandha tevita t-tnaqqis tal-livell generali tas-sigurtà u għandha tissodisfa b'mod imperattiv ir-rekwiżiti ta' retrokompattibbiltà.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

6. Mingħajr preġudizzju gall-kompiti tal-Aġenzija jew ta' entitajiet inkarigati oħra, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-adozzjoni u l-użu tad-data u tas-sistemi pprovduti mill-komponenti tal-Programm jiġu promossi u massimizzati fis-settur pubbliku u dak privat, inkluż b'sostenn għall-iżvilupp xieraq ta' dawk is-servizzi u interfaċċi faċli għall-utent u bit-trawwim ta' ambjent stabbli fit-tul. Għandha tiżviluppa sinerġiji xierqa bejn l-applikazzjonijiet tad-diversi komponenti tal-Programm. Għandha tiżgura l-komplementarjetà, il-konsistenza, is-sinerġiji u r-rabtiet bejn il-Programm u azzjonijiet u programmi oħra tal-Unjoni.

7. Fejn ikun xieraq, il-Kummissjoni għandha tiżgura l-koerenza tal-attivitajiet imwettqa fil-kuntest tal-Programm mal-attivitajiet li jsiru fil-qasam tal-ispazju fil-livelli tal-Unjoni, nazzjonali jew internazzjonali. Għandha thegġeg il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u, fejn ikun rilevanti għall-Programm, tiffaċilita l-konverġenza tal-kapaċitajiet teknoloġiċi tagħhom u l-iżviluppi fil-qasam spazjali. Għal dak il-ghan, il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq u fil-qasam tal-kompetenza rispettiva tagħhom, tikkoopera mal-Aġenzija u mal-ESA.

8. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 107 dwar ir-riżultati intermedji u finali tal-evalwazzjoni ta' kwalunkwe proċedura ta' akkwist u ta' kwalunkwe kuntratt, inkluż sottokuntratt, ma' entitajiet pubbliċi u privati.

Artikolu 29

Rwol tal-Aġenzija

1. L-Aġenzija għandu jkollha l-kompiti tagħha stess li ġejjin:
 - (a) li tiżgura, permezz tal-Bord tagħha għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, l-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-komponenti kollha tal-Programm skont il-Kapitolu II tat-Titolu V;
 - (b) li twettaq il-kompiti l-oħra msemmija fl-Artikolu 34(3) u (5);
 - (c) li twettaq l-attivitajiet ta' komunikazzjoni, ta' żvilupp tas-suq u ta' promozzjoni fir-rigward tas-servizzi offruti minn Galileo u minn EGNOS, b'mod partikolari attivitajiet relatati mad-dhul fis-suq u l-koordinazzjoni tal-htigijiet tal-utenti;
 - (d) li twettaq attivitajiet ta' komunikazzjoni, żvilupp tas-suq u promozzjoni u żvilupp tas-suq fir-rigward ta' data, informazzjoni u servizzi offruti minn Copernicus, mingħajr preġudizzju għall-attivitajiet imwettqa minn entitajiet inkarigati oħrajn u mill-Kummissjoni;
 - (e) li tagħti għarfien espert lill-Kummissjoni, inkluż għat-thejjja tal-prijoritajiet tar-riċerka relatati mal-ispazju downstream.

2. Il-Kummissjoni għandha tinkariga lill-Aġenzija bil-kompiti li ġejjin:
 - (a) il-ġestjoni tal-esplojtazzjoni ta' EGNOS u ta' Galileo, kif previst fl-Artikolu 44;
 - (b) il-koordinazzjoni generali tal-aspetti marbuta mal-utenti ta' GOVSATCOM b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, mal-aġenziji rilevanti tal-Unjoni, mas-SEAE u ma' entitajiet oħra għal fini ta' missjonijiet u operazzjonijiet ta' ġestjoni ta' kriżi;
 - (c) l-implimentazzjoni tal-attivitajiet marbuta mal-iżvilupp tal-applikazzjonijiet downstream abbażi tal-komponenti tal-Programm u elementi fundamentali u applikazzjonijiet integrati bbażati fuq id-data u s-servizzi pprovduti minn Galileo, EGNOS u Copernicus, inkluż fejn ikun sar disponibbli finanzjament għal dawk l-attivitajiet fil-kuntest tal-Programm Orizzont Ewropa jew fejn meħtieġ sabiex jiġu ssodisfati l-għanijiet imsemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 4(1);
 - (d) it-tweġiq ta' attivitajiet relatati mal-użu mill-utenti ta' data, informazzjoni u servizzi, offruti mill-komponenti tal-programm għajr Galileo u EGNOS, mingħajr ma jaffettwaw l-attivitajiet ta' Copernicus u s-Servizzi ta' Copernicus inkarigati lil entitajiet oħra;
 - (e) azzjonijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 6.
3. Il-Kummissjoni tista', abbażi tal-valutazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 102(5), tinkariga kompiti oħra lill-Aġenzija, dment li dawn ma jidduplikawx attivitajiet imwettqa minn [...]entitajiet inkarigati oħra[...] fil-kuntest tal-Programm u dment li jkunu bl-intenzjoni li jtejbu l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-Programm.
4. Kull meta attivitajiet jiġu inkarigati lill-Aġenzija, għandhom jiġu żgurati rizorsi finanzjarji, umani u amministrattivi xierqa għall-implimentazzjoni tagħhom.
5. B'deroga mill-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju u soġġett għall-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-protezzjoni tal-interessi tal-Unjoni, l-Aġenzija tista' tinkariga, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni, attivitajiet speċifiċi lil entitajiet oħra, fl-oqsma tal-kompetenza rispettiva tagħhom, bil-kondizzjonijiet ta' ġestjoni indiretta li japplikaw għall-Kummissjoni.

Artikolu 30

Rwol tal-ESA

1. Dment li l-interess tal-Unjoni jkun protett, l-ESA għandha tiġi inkarigata bil-kompiti li ġejjin:
 - (a) fir-rigward ta' Copernicus:
 - (i) il-koordinazzjoni tal-komponent spazjali u l-implimentazzjoni għall-komponent spazjali u l-evoluzzjoni tiegħu;
 - (ii) id-disinn, l-iżvilupp u l-kostruzzjoni tal-infrastruttura spazjali ta' Copernicus, inkluż l-operazzjonijiet ta' dik l-infrastruttura u l-akkwist relatat, hliet meta dawk l-operazzjonijiet isiru minn entitajiet oħra, u
 - (iii) fejn xieraq, l-għoti ta' aċċess għad-data ta' partijiet terzi;
 - (b) fir-rigward ta' Galileo u ta' EGNOS: l-evoluzzjoni tas-sistemi u d-disinn u l-iżvilupp tal-partijiet tas-segment tal-art u tas-satelliti, inkluż l-ittestjar u l-validazzjoni;
 - (c) fir-rigward tal-komponenti kollha tal-Programm: attivitajiet ta' riċerka u ta' żvilupp upstream fl-oqsma tal-għarfien espert tal-ESA.
2. Fuq il-bażi ta' valutazzjoni mill-Kummissjoni, l-ESA tista' tiġi inkarigata b'kompiti oħrajn ibbażati fuq il-htigijiet tal-programm, dment li dawk il-kompiti ma jidduplikawx l-attivitajiet imwettqa minn entità inkarigata oħra fil-kuntest tal-Programm u li jkollhom l-għan li jtejbu l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-Programm.
3. Mingħajr preġudizzju għall-FPPA previst fl-Artikolu 31, il-Kummissjoni jew l-Aġenzija jistgħu jitolbu lill-ESA tipprovdli l-għarfien espert tekniku u l-informazzjoni meħtieġa biex iwettqu l-kompiti assenjati lilhom minn dan ir-Regolament b'kondizzjonijiet li jsir qbil komuni dwarhom.

Artikolu 31

Il-ftehim qafas ta' shubija finanzjarja

1. L-FPPA msemmi fl-Artikolu 28(4) ghandu:
 - (a) jiddefinixxi b'mod ċar ir-rwoli, ir-responsabbiltajiet u l-obbligi tal-Kummissjoni, tal-ESA fir-rigward ta' kull komponent tal-Programm u l-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u kontroll mehtieġa;
 - (b) jirrikjedi li l-ESAtapplika r-regoli tas-sigurtà tal-Unjoni ddefiniti fil-ftehimiet dwar is-sigurtà konkluzi mill-Unjoni, u l-Istituzzjonijiet u l-Agenziji tagħha, mal-ESA, b'mod partikolari fir-rigward tal-ipproċessar ta' informazzjoni klassifikata;
 - (c) jistipula l-kondizzjonijiet tal-ġestjoni tal-fondi inkarigati lill-ESA, b'mod partikolari fir-rigward tal-akkwist pubbliku, inkluż l-applikazzjoni tar-regoli tal-Unjoni dwar l-akkwist, meta l-akkwist isir f'isem u għall-Unjoni jew l-applikazzjoni tar-regoli tal-entità inkarigata skont l-Artikolu 154 tar-Regolament Finanzjarju, il-proċeduri ta' ġestjoni, ir-riżultati mistennija mkejla permezz ta' indikaturi tal-prestazzjoni, il-miżuri applikabbli f'każ ta' implimentazzjoni b'nuqqasijiet jew frawdolenti tal-kuntratti f'termini tal-kostijiet, l-iskeda u r-riżultati, kif ukoll l-istrateġija tal-komunikazzjoni u r-regoli fir-rigward tas-sjieda tal-assi tangibbli u intangibbli kollha; dawk il-kondizzjonijiet għandhom ikunu konformi mat-Titoli III u V ta' dan ir-Regolament u mar-Regolament Finanzjarju;
 - (d) jirrikjedi li, kull meta Bord tal-Evalwazzjoni tal-Offerti jiġi stabbilit mill-Aġenzija jew mill-ESA għal akkwist imwettaq taht l-FPPA, esperti mill-Kummissjoni u, fejn rilevanti, mill-entità inkarigata l-oħra għandhom jipparteċipaw bħala membri fil-laqgħat tal-Bord tal-Evalwazzjoni tal-Offerta. Tali parteċipazzjoni ma għandhiex taffettwa l-indipendenza teknika tal-Bord tal-Evalwazzjoni tal-Offerti;
 - (e) jistabbilixxi miżuri ta' monitoraġġ u ta' kontroll, li għandhom jinkludu, b'mod partikolari:
 - (i) sistema ta' tbassir tal-kostijiet;
 - (ii) il-forniment sistematiku ta' informazzjoni dwar il-kostijiet u l-iskeda lill-Kummissjoni jew, fejn ikun xieraq, lill-Aġenzija; u
 - (iii) fil-każ ta' diskrepanza bejn il-baġits, il-prestazzjoni u l-iskeda ppjanati, azzjoni korrettiva li tiżgura t-tweqqif tal-kompiti fil-limiti tal-baġits allokat;
 - (f) jistabbilixxi l-principji għar-remunerazzjoni tal-ESA għal kull wiehed mill-komponenti tal-Programm, li għandu jkun proporzjonat għall-kondizzjonijiet li skonthom jiġu implimentati l-azzjonijiet, b'kunsiderazzjoni tas-sitwazzjonijiet ta' kriżi u ta' fragilità, u li, fejn xieraq, għandhom ikunu bbażati fuq il-prestazzjoni; ir-remunerazzjoni għandha tkopri biss il-kostijiet generali li huma assoċjati mal-attivitajiet inkarigati lill-ESA mill-Unjoni;
 - (g) jipprevedi li l-ESA għandha tiehu l-miżuri xierqa biex tiżgura l-protezzjoni tal-interessi tal-Unjoni u biex tikkonforma mad-deċizzjonijiet mehuda mill-Kummissjoni għal kull wieġed mill-komponenti tal-Programm fl-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
2. Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddeċiedi dwar il-FPPA. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3). Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jiġu infurmati bis-shih dwar l-FPPA ferm minn qabel ma jiġi konkluz u dwar l-implimentazzjoni tiegħu.
3. Skont l-FPPA msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-kompiti msemmija fl-Artikolu 29(2) u (3) għandhom jiġu inkarigati lill-Aġenzija u l-kompiti msemmija fl-Artikolu 30(1) għandhom jiġu inkarigati lill-ESA, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għandha tadotta d-deċizzjoni ta' kontribuzzjoni rigward il-ftehimiet ta' kontribuzzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' konsulenza msemmija fl-Artikolu 107(2). Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jiġu infurmati bis-shih dwar il-ftehimiet ta' kontribuzzjoni ferm minn qabel li jiġu konkluzi u dwar l-implimentazzjoni tagħhom.

*Artikolu 32***Ir-rwol tal-EURMETSAT u ta' entitajiet oħra**

1. Il-Kummissjoni tista' tinkariga, għalkollox jew parzjalment, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni, l-implimentazzjoni tal-kompiti li ġejjin lil entitajiet oħra għajr dawk imsemmija fl-Artikolu 29 u 30:
 - (a) it-titjib, it-tnejnija tal-operazzjonijiet u t-tħaddim tal-infrastruttura spazjali ta' Copernicus jew ta' partijiet minnha, u fejn xieraq, l-aċċess għad-data tal-missjonijiet ta' kontribuzzjoni, li tista' tiġi inkarigata lill-EUMETSAT;
 - (b) l-implimentazzjoni tas-Servizzi ta' Copernicus jew partijiet minnhom lil aġenziji, korpi jew organizzazzjonijiet rilevanti, bhall-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, il-Frontex, l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima, is-SATCEN u ċ-Ċentru Ewropew għall-Previżjonijiet Metereoloġiċi fuq Perijodu Medju; il-kompiti fdati lil dawk l-aġenziji, korpi jew organizzazzjonijiet għandhom jitwettqu f'siti li jinsabu fl-Unjoni; aġenzija, korp jew organizzazzjoni, li diġà jkunu fil-proċess li jirrilokaw il-kompiti fdati lilhom lejn l-Unjoni, jistgħu jkomplu jwettqu dawk il-kompiti f'post barra mill-Unjoni għal perijodu limitat, li jintemm sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2023.
2. Il-kriterji għall-għażla ta' tali entitajiet inkarigati għandhom, b'mod partikolari, jirriflettu l-hila tagħhom li jiżguraw il-kontinwità u, fejn ikun xieraq, is-sigurtà tal-operazzjonijiet b'ebda tfixkil għall-attivitajiet tal-Programm.
3. Kull meta jkun possibbli, il-kondizzjonijiet tal-ftehimiet ta' kontribuzzjoni msemmija f' paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu koerenti mal-kondizzjonijiet tal-FFPA msemmija fl-Artikolu 31(1).
4. Il-kumitat tal-Programm għandu jiġi kkonsultat dwar id-deċiżjoni ta' kontribuzzjoni rigward il-ftehim ta' kontribuzzjoni msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 107(2). Il-kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat minn qabel dwar il-ftehimiet ta' kontribuzzjoni li jkunu ser jiġu konklużi mill-Unjoni, irrappreżentata mill-Kummissjoni, u l-entitajiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

TITOLU V

SIGURTÀ TAL-PROGRAMM

KAPITOLU I

Sigurtà tal-Programm*Artikolu 33***Prinċipji tas-sigurtà**

Is-sigurtà tal-Programm għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji li ġejjin:

- (a) il-kunsiderazzjoni tal-esperjenza tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà u t-teħid ta' ispirazzjoni mill-aqwa prattiki tagħhom;
- (b) l-użu tar-regoli tas-sigurtà tal-Kunsill u tal-Kummissjoni, li jipprevedu, inter alia, separazzjoni bejn il-funzjonijiet operazzjonali u dawk assoċjati mal-akkreditazzjoni.

*Artikolu 34***Governanza tas-sigurtà**

1. Il-Kummissjoni, fil-qasam ta' kompetenza tagħha u bl-appoġġ tal-Aġenzija, għandha tiżgura livell għoli ta' sigurtà rigward, b'mod partikolari:

- (a) il-protezzjoni tal-infrastruttura, kemm tal-art u kemm dik spazjali, u tal-forniment tas-servizzi, partikolarment kontra l-attakki fiżiċi jew ċibernetiċi, inkluża l-interferenza mal-flussi tad-data;
- (b) il-kontroll u l-ġestjoni tat-trasferimenti tat-teknoloġija;
- (c) l-iżvilupp u l-konservazzjoni fl-Unjoni tal-kompetenzi u tal-għarfien espert miksuba;
- (d) il-protezzjoni ta' informazzjoni sensitiva mhux klassifikata u ta' informazzjoni klassifikata.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tiżgura li titwettaq analiżi tar-riskji u tat-theddid għal kull wieħed mill-komponenti tal-Programm. Abbażi ta' dik l-analiżi, għandha tistabbilixxi sa tmiem l-2023, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ir-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà għal kull wiegħed mill-komponenti tal-Programm. B'hekk, il-Kummissjoni għandha tqis l-impatt ta' dawk ir-rekwiżiti fuq il-funzjonament bla intoppi ta' dak il-komponent, b'mod partikolari f'termini ta' kostijiet, ta' ġestjoni tar-riskji u ta' skeda, u għandha tiżgura li l-livell ġenerali tas-sigurtà ma jitnaqqasx u li l-funzjonament tat-tagħmir eżistenti bbażat fuq dak il-komponent ma jiġix ipperikolat u għandha tqis ir-riskji marbuta maċ-ċibersigurtà. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

Wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tikkomunika lista indikattiva ta' atti ta' implimentazzjoni li jkunu ser jiġu ppreżentati lil u diskussi mill-kumitat tal-Programm fil-konfigurazzjoni tas-sigurtà. Dik il-lista għandha tkun akkumpanjata minn skeda ta' żmien indikattiva għall-preżentazzjoni ta' dawk l-atti ta' implimentazzjoni.

3. L-entità responsabbli għall-ġestjoni ta' komponent tal-Programm għandha tkun responsabbli għas-sigurtà operazzjonali ta' dak il-komponent u għandha, għal dak il-għan, twettaq analiżi tar-riskji u tat-theddidiet u l-attivitajiet meħtieġa kollha biex tiżgura u tissorvelja s-sigurtà ta' dak il-komponent, b'mod partikolari l-istabbiliment tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-proċeduri operazzjonali, u l-monitoraġġ tal-konformità tagħhom mar-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu. Skont l-Artikolu 29, għal Galileo u EGNOS dik l-entità għandha tkun l-Aġenzija.

4. Abbażi tal-analiżi tar-riskji u tat-theddidiet, il-Kummissjoni għandha, fejn ikun xieraq, tidentifika struttura biex tissorvelja s-sigurtà u ssegwi l-istruzzjonijiet żviluppati skont il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni (PESK) 2021/698. L-istruttura għandha topera skont ir-rekwiżiti tas-sigurtà msemmija fil-paragrafu 2. Għal Galileo, dik l-istruttura għandha tkun iċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà Galileo.

5. L-Aġenzija għandha:

- (a) tiżgura l-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-komponenti kollha tal-Programm skont il-Kapitolu II ta' dan it-Titolu u mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-Istati Membri;
- (b) tiżgura t-tħaddim taċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà Galileo skont ir-rekwiżiti msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu u l-istruzzjonijiet żviluppati skont il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni (PESK) 2021/698.;
- (c) twettaq il-kompiti assenjati lilha skont id-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE;
- (d) tippovdi l-għarfien espert tekniku tagħha lill-Kummissjoni u kull informazzjoni meħtieġa għat-twettiq tal-kompiti tagħha skont dan ir-Regolament.

6. Biex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-infrastruttura terrestri li tiffurma parti integrali mill-Programm u li tkun tinsab fit-territorju tagħhom, l-Istati Membri għandhom:

- (a) jieħdu miżuri li minn tal-inqas ikunu ekwivalenti għal dawk meħtieġa:
 - (i) għall-protezzjoni tal-infrastrutturi kritiċi Ewropej skont it-tifsira tad-Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE⁽⁴⁴⁾ u
 - (ii) għall-protezzjoni tal-infrastrutturi kritiċi nazzjonali tagħhom stess;
- (b) it-twettiq tal-kompiti ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 42 ta' dan ir-Regolament.

7. L-entitajiet involuti fil-Programm għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa, inkluż fid-dawl tal-kwistjonijiet identifikati fl-analiżi tar-riskju, biex jiżguraw is-sigurtà tal-Programm.

⁽⁴⁴⁾ Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE tat-8 ta' Diċembru 2008 dwar l-identifikazzjoni u l-indikazzjoni ta' l-Infrastruttura Kritika Ewropea u l-valutazzjoni tal-htieġa għat-titjib tal-harsien tagħhom (ĠU L 345, 23.12.2008, p. 75).

*Artikolu 35***Sigurtà tas-sistemi u s-servizzi użati**

Kull meta s-sigurtà tal-Unjoni jew tal-Istati Membri tagħha tkun tista' tiġi affettwata mit-thaddim tas-sistemi, għandhom japplikaw il-proċeduri stipulati fid-Deċiżjoni (PESK) 2021/698.

*KAPITOLU II***Akkreditazzjoni tas-sigurtà***Artikolu 36***Awtorità għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà**

Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà stabbilit fl-Aġenzija għandu jkun l-awtorità għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti kollha tal-Programm.

*Artikolu 37***Prinċipji ġenerali tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà**

L-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti kollha tal-Programm għandhom jitwettqu skont il-prinċipji li ġejjin:

- (a) l-attivitajiet u d-deċiżjonijiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jitwettqu f'kuntast ta' responsabbiltà kollettiva għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri;
- (b) għandhom isiru sforzi biex id-deċiżjonijiet fil-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jintlaħqu b'konsensus;
- (c) l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jitwettqu billi jintuza approċċ ta' ġestjoni u ta' valutazzjoni tar-riskji, li jikkunsidra r-riskji għas-sigurtà tal-komponent ikkonċernat kif ukoll l-impatt fuq il-kost jew l-iskeda ta' kwalunkwe miżura biex jittaffew ir-riskji, filwaqt li jitqies l-għan li ma jtnaqqasx il-livell ġenerali ta' sigurtà ta' dan il-komponent;
- (d) id-deċiżjonijiet tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jithejjew u jittiehdu minn professjonisti li jkunu kkwalfikati debitament fil-qasam tal-akkreditazzjoni ta' sistemi kumplessi, li jkollhom livell xieraq ta' approvazzjoni tas-sigurtà u li jaġixxu b'mod oġgettiv;
- (e) għandhom isiru sforzi sabiex jiġu kkonsultati l-partijiet rilevanti kollha li jkollhom interess fil-kwistjonijiet marbuta mas-sigurtà għal dan il-komponent;
- (f) l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jitwettqu mill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha tal-komponent skont strateġija ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà, mingħajr preġudizzju għar-rwol tal-Kummissjoni;
- (g) id-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, filwaqt li jsewju l-proċess definit fl-istrateġija rilevanti għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà definita minn dak il-Bord, għandhom ikunu bbażati fuq deċiżjonijiet lokali dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà meħuda mill-awtoritajiet nazzjonali rispettivi għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-Istati Membri;
- (h) proċess ta' monitoraġġ permanenti, trasparenti u li jinftiehem għalkollox għandu jiżgura li r-riskji għas-sigurtà tal-komponent ikkonċernat ikunu magħrufa, li jiġu definiti miżuri tas-sigurtà biex inaqqsu tali riskji għal livell aċċettabbli fid-dawl tal-htigijiet tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha u biex dak il-komponent jimxi harir, u li daww il-miżuri jiġu applikati skont il-kuncett ta' difiża profonda. L-effettività ta' tali miżuri għandha tiġi evalwata kontinwament. Il-proċess marbut mal-valutazzjoni u mal-ġestjoni tar-riskji għas-sigurtà għandu jsir bhala proċess iterattiv b'mod kongunt mill-partijiet ikkonċernati tal-komponent ikkonċernat;
- (i) il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiehu d-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà b'mod rigorożament indipendenti, inkluż fir-rigward tal-Kummissjoni u tal-korpi l-oħra responsabbli għall-implimentazzjoni tal-komponent ikkonċernat u għall-forniment ta' servizzi relatati, kif ukoll fir-rigward tad-Direttur Eżekuttiv u tal-Bord Amministrattiv tal-Aġenzija;

- (j) l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jitwettqu billi titqies kif suppost il-htieġa għal koordinazzjoni adegwata bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet responsabbli għall-implimentazzjoni tar-regoli tas-sigurtà;
- (k) l-akkreditazzjoni tas-sigurtà ta' EGNOS imwettqa mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-attivitajiet ta' akkreditazzjoni mwettqa għall-avjazzjoni mill-Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni.

Artikolu 38

Kompiti tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jwettaq il-kompiti tiegħu mingħajr preġudizzju għar-responsabilitàjiet tal-Kummissjoni jew għal dawk iddelegati lill-korpi l-oħra tal-Aġenzija, b'mod partikolari għal kwistjonijiet marbuta mas-sigurtà, u mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-Istati Membri fir-rigward tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà.
2. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkollu l-kompiti li ġejjin:
 - (a) għad-definizzjoni u għall-approvazzjoni ta' strateġija għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà li tistabbilixxi:
 - (i) l-ambitu tal-attivitajiet meħtieġa biex titwettaq u tinzamm l-akkreditazzjoni tal-komponenti tal-Programm jew partijiet minn dawk il-komponenti u kwalunkwe interkonnessjoni bejniethom u bejn sistemi jew komponenti oħra;
 - (ii) proċess ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti tal-Programm jew ta' partijiet minn dawn il-komponenti, b'livell ta' dettall li jkun jaqbel mal-livell meħtieġ ta' assigurazzjoni u fejn jiġu ddikjarati b'mod ċar il-kondizzjonijiet għall-akkreditazzjoni;
 - (iii) ir-rwol tal-partijiet interessati rilevanti involuti fil-proċess ta' akkreditament;
 - (iv) skeda ta' akkreditazzjoni li tikkonforma mal-fażijiet tal-komponenti tal-Programm, b'mod partikolari fir-rigward tal-varar tal-infrastruttura u l-forniment u l-evoluzzjoni tas-servizzi;
 - (v) il-principji tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà għan-netwerks konnessi mas-sistemi stabbiliti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm jew għall-partijiet ta' dawk il-komponenti, u għat-tagħmir konness ma' sistemi stabbiliti b'dawn il-komponenti, li għandha ssir mill-entitajiet nazzjonali tal-Istati Membri kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà;
 - (b) għat-tehid tad-deċizzjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà, b'mod partikolari dwar l-approvazzjoni tal-illancjar ta' satelliti, dwar l-awtorizzazzjoni għat-thaddim tas-sistemi stabbiliti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm jew tal-elementi ta' dawn il-komponenti fil-konfigurazzjonijiet differenti tagħhom u għad-diversi servizzi li jipprovdu, inkluż u sas-sinjali fl-ispezzju, u dwar l-awtorizzazzjoni tat-thaddim tal-istazzjonijiet ta' fuq l-art.
 - (c) għat-tehid tad-deċizzjonijiet fir-rigward tan-netwerks u t-tagħmir konnessi mal-PRS imsemmi fl-Artikolu 45, jew konnessi ma' kwalunkwe servizz sigur iehor li jirriżulta mill-komponenti tal-Programm, biss dwar l-awtorizzazzjoni ta' korpi biex jiżviluppaw jew jimmanifatturaw teknoloġiji sensitivi tal-PRS, riċevituri tal-PRS jew moduli tas-sigurtà tal-PRS, jew kwalunkwe teknoloġija oħra jew tagħmir iehor li jridu jiġu kkontrollati skont ir-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(2), filwaqt li jqis il-pariri pprovduti mill-entitajiet nazzjonali kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà u r-riskji ġenerali għas-sigurtà;
 - (d) għall-eżami u, għajr fir-rigward ta' dokumenti li jridu jiġu adottati mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 34(2) ta' dan ir-Regolament u l-Artikolu 8 tad-Deċizzjoni Nru 1104/2011/UE, għall-approvazzjoni tad-dokumentazzjoni kollha marbuta mal-akkreditazzjoni tas-sigurtà;
 - (e) għall-ghoti ta' pariri, fil-qasam tal-kompetenza tiegħu, lill-Kummissjoni dwar it-tfassil ta' abbozzi ta' testi għall-atti msemmija fl-Artikolu 34(2) ta' dan ir-Regolament u fl-Artikolu 8 tad-Deċizzjoni Nru 1104/2011/UE, inkluż għall-istabbiliment ta' proċeduri operazzjonali tas-sigurtà, u għall-forniment ta' dikjarazzjoni bil-pożizzjoni tal-konklużjoni tiegħu;
 - (f) għall-eżami u għall-approvazzjoni tal-valutazzjoni tar-riskji għas-sigurtà mfassla skont il-proċess ta' monitoraġġ imsemmi fil-punt (h) Artikolu 37 ta' dan ir-Regolament, filwaqt li jqis il-konformità mad-dokumenti msemmija fil-punt (c) ta' dan il-paragrafu u dawk imfassla skont l-Artikolu 34(2) ta' dan ir-Regolament u skont l-Artikolu 8 tad-Deċizzjoni Nru 1104/2011/UE; u għall-kooperazzjoni mal-Kummissjoni biex jiġu definiti l-miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskji;

- (g) għall-kontroll tal-implimentazzjoni tal-miżuri tas-sigurtà fir-rigward tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-komponenti tal-Programm billi jwettaq jew jisponsorja valutazzjonijiet, spezzjonijiet, awditi jew rieżamijiet tas-sigurtà, skont l-Artikolu 42(2) ta' dan ir-Regolament;
- (h) għall-approvazzjoni tal-għażla ta' prodotti u ta' miżuri ta' protezzjoni approvati kontra l-interċettazzjonijiet elettronici (TEMPEST) u ta' prodotti kriptografici approvati li jintużaw biex jipprovdu sigurtà għall-komponenti tal-Programm;
- (i) għall-approvazzjoni jew, fejn ikun rilevanti, għall-partecipazzjoni fl-approvazzjoni kongunta, flimkien mal-entitajiet rilevanti kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà, tal-interkonnessjoni bejn is-sistemi stabbiliti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm jew taht partijiet ta' dawk il-komponenti u s-sistemi l-oħra;
- (j) għall-qbil mal-Istat Membru rilevanti fir-rigward tal-mudell għall-kontroll tal-aċċess imsemmi fl-Artikolu 42(4);
- (k) għat-thejjija ta' rapporti dwar ir-riskji u l-ghoti ta' informazzjoni lill-Kummissjoni, lill-Bord Amministrattiv u lid-Direttur Eżekuttiv dwar il-valutazzjoni tar-riskji tiegħu u l-ghoti ta' pariri lillhom dwar l-opzjonijiet ta' trattament tar-riskji residwi għal deċizzjoni partikolari ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà;
- (l) għall-assistenza lill-Kunsill u lir-Rappreżentant Għoli, f'kollegament mill-qrib mal-Kummissjoni, bl-implimentazzjoni tad-Deciżjoni (PESK) 2021/698. fuq talba speċifika mill-Kunsill u/jew mir-Rappreżentant Għoli;
- (m) għat-tweqqif tal-konsultazzjonijiet meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu;
- (n) għall-adozzjoni u għall-pubblikazzjoni tar-regoli ta' procedura tiegħu.

3. Mingħajr preġudizzju għas-setgħat u r-responsabbiltajiet tal-Istati Membri, għandu jiġi stabbilit korp subordinat speċjali li jirrappreżenta lill-Istati Membri taht is-supervizjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà biex iwettaq b'mod partikolari l-kompiti li ġejjin:

- (a) il-ġestjoni tal-kodiċijiet tal-Programm tat-titjiriet;
- (b) il-verifika, il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-istabbiliment u l-infurzar tal-proċeduri għall-kontabbiltà, it-trattament sigur, il-ħżin, id-distribuzzjoni u d-disponiment tal-kodiċijiet tal-PRS ta' Galileo.

Artikolu 39

Kompożizzjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkun magħmul minn rappreżentant ta' kull Stat Membru, rappreżentant tal-Kummissjoni u rappreżentant tar-Rappreżentant Għoli. Il-mandat tal-membri tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkun ta' erba' snin u jkun jista' jiġġedded.

2. Il-partecipazzjoni fil-laqgħat tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipju tal-ħtieġa ta' tagħrif. Fejn xieraq, rappreżentanti tal-ESA u rappreżentanti tal-Aġenzija mhux involuti fl-akkreditazzjoni tas-sigurtà jistgħu jiġu mistiedna jattendu l-laqgħat tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà bhala osservaturi. Fuq bażi eċċezzjonali, rappreżentanti ta' aġenziji tal-Unjoni, ta' pajjiżi terzi jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu wkoll jiġu mistiedna jattendu l-laqgħat bhala osservaturi għal kwistjonijiet relatati direttament ma' dawk il-pajjiżi terzi jew l-organizzazzjonijiet internazzjonali, speċjalment kwistjonijiet li jikkonċernaw l-infrastruttura li tappartjeni lillhom jew li tkun stabbilita fit-territorju tagħhom. L-arranġamenti għal tali partecipazzjoni ta' rappreżentanti ta' pajjiżi terzi jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali u l-kondizzjonijiet għal tali partecipazzjoni għandhom jiġu stabbiliti fil-ftehimiet rilevanti u għandhom ikunu konformi mar-regoli ta' procedura tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

Artikolu 40

Regoli tal-votazzjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

Jekk ma jkunx jista' jintlaħaq kunsens skont il-prinċipji generali msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 37, il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiehu d-deċiżjonijiet abbażi ta' votazzjoni b'maġġoranza kwalifikata, skont l-Artikolu 16 TUE. Ir-rappreżentant tal-Kummissjoni u r-rappreżentant tar-Rappreżentant Għoli ma għandhomx jivvutaw. Il-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiffirma, f'isem il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, id-deċiżjonijiet adottati mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

*Artikolu 41***Komunikazzjoni u impatt tad-deċiżjonijiet tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà**

1. Id-deċiżjonijiet tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandhom jiġu indirizzati lill-Kummissjoni.
2. Il-Kummissjoni għandha żżomm lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà infurmat b'mod kontinwu dwar l-impatt ta' kwalunkwe deċiżjoni prevista mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà dwar il-funzjonament kif suppost tal-komponenti tal-Programm, u dwar l-implimentazzjoni ta' pjanijiet tat-trattament tar-riskji residwi. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiehu nota ta' kwalunkwe informazzjoni ta' dan it-tip riċevuta mill-Kummissjoni.
3. Il-Kummissjoni għandha żżomm lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill infurmati, mingħajr dewmien, dwar l-impatt tal-adozzjoni tad-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà fir-rigward tal-funzjonament kif suppost tal-Programm. Jekk il-Kummissjoni tqis li deċiżjoni mehuda mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jista' jkollha effett sinifikanti fuq il-funzjonament kif suppost ta' dawn il-komponenti, pereżempju f'termini ta' kostijiet, ta' skeda jew ta' prestazzjoni, għandha tinforma minnufih lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
4. Il-Bord Amministrattiv għandu jinżamm infurmat perjodikament bl-evoluzzjoni tal-hidma tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.
5. L-iskeda għall-hidma tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà ma għandhiex tfixkel l-iskeda tal-attivitajiet ipprovduta fil-programm ta' hidma msemmi fl-Artikolu 100.

*Artikolu 42***Rwol l-Istati Membri fl-akkreditazzjoni tas-sigurtà**

1. L-Istati Membri għandhom jittrażmettu lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà l-informazzjoni kollha li huma jikkunsidraw li tkun rilevanti għall-iskopijiet tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà;
2. Bi qbil mal-entitajiet nazzjonali kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà u taht is-supervizjoni tagħhom, l-Istati Membri għandhom jippermettu li persuni awtorizzati debitament u mahtura mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jkollhom aċċess għal kwalunkwe informazzjoni u għal kwalunkwe zona u/ sit fir-rigward tas-sigurtà ta' sistemi li jaqgħu fil-gurisdizzjoni tagħhom, b'konformità mal-liġijiet u mar-regolamenti nazzjonali tagħhom, inkluż għall-iskopijiet ta' spezzjonijiet, awditi u testijiet tas-sigurtà kif deċiżi mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u tal-proċess ta' monitoraġġ tar-riskji għas-sigurtà msemmi fil-punt (h) tal-Artikolu 37. Dak l-aċċess għandu jkun mingħajr ebda diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità kontra cittadini tal-Istati Membri.
3. L-awditi u t-testijiet imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom jitwettqu skont il-principji li ġejjin:
 - (a) għandha tiġi enfasizzata l-importanza tas-sigurtà u tal-ġestjoni effettiva tar-riskji fl-entitajiet spezzjonati;
 - (b) għandhom jiġu rakkomandati kontromiżuri li jtaffu l-impatt speċifiku tat-telf ta' kunfidenzjalità, ta' integrità jew ta' disponibbiltà tal-informazzjoni klassifikata;
4. Kull Stat Membru għandu jkun responsabbli għat-thejija ta' mudell għall-kontroll tal-aċċess, li jiddeskrivi jew jelenka ż-żoni jew is-siti li jridu jiġu akkreditati. Il-mudell għall-kontroll tal-aċċess għandu jintlaħaq qbil dwaru minn qabel bejn l-Istati Membri u l-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, sabiex b'hekk ikun żgurat li qed jiġi pprovdut l-istess livell ta' kontroll tal-aċċess mill-Istati Membri kollha.
5. L-Istati Membri għandhom ikunu responsabbli, fil-livell lokali, għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà tas-siti li jinsabu fit-territorju tagħhom u li jiffurmaw parti miż-zona ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti tal-Programm, u jirrappurtaw, għal dan l-għan, lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

KAPITOLU III

Protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata

Artikolu 43

Protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata

1. L-iskambju ta' informazzjoni klassifikata relatata mal-Programm għandu jkun soġġett għall-eżistenza ta' ftehim internazzjonali bejn l-Unjoni u pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali dwar l-iskambju ta' informazzjoni klassifikata jew, fejn ikun applikabbli, arrangament konkluz mill-Istituzzjoni jew il-korp kompetenti tal-Unjoni u l-awtoritajiet rilevanti ta' pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali dwar l-iskambju ta' informazzjoni klassifikata, u għall-kondizzjonijiet stabbiliti fihom;

2. Il-persuni fiżiċi residenti f'pajjiżi terzi u l-persuni ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi terzi jistgħu jitrattaw IKUE fir-rigward tal-Programm biss meta huma jkunu soġġetti, f'dawk il-pajjiżi, għal regolamenti dwar is-sigurtà li jiżguraw livell ta' protezzjoni li jkun minn tal-inqas ekwivalenti għal dak ipprovdut bir-regoli dwar is-sigurtà tal-Kummissjoni stabbiliti fid-Deċiżjoni (UE, Euratom) 2015/444 u bir-regoli dwar is-sigurtà tal-Kunsill stabbiliti fl-Annessi tad-Deċiżjoni 2013/488/UE. L-ekwivalenza tar-regolamenti dwar is-sigurtà applikati f'pajjiż terz jew f'organizzazzjoni internazzjonali għandha tkun definita fi ftehim dwar is-sigurtà tal-informazzjoni, li jinkludi, jekk rilevanti, kwistjonijiet tas-sigurtà industrijali, konkluz bejn l-Unjoni u dak il-pajjiż terz jew dik l-organizzazzjoni internazzjonali skont il-proċedura prevista fl-Artikolu 218 TFUE u billi jitqies l-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni 2013/488/UE.

3. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE u għar-regoli li jirregolaw il-qasam tas-sigurtà industrijali kif stabbiliti fid-Deċiżjoni t (UE, Euratom) 2015/444, persuna fiżika jew persuna ġuridika, pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali jista' jinghatalhom aċċess għal IKUE meta jitqies meħtieġ fuq bażi ta' każ b'każ, skont in-natura u l-kontenut ta' din l-informazzjoni, il-htieġa għall-għarfien tal-benefiċjarju u l-grad ta' vantaġġ għall-Unjoni.

TITOLU VI

Galileo u EGNOS

Artikolu 44

Azzjonijiet eliġibbli

L-esplojtazzjoni ta' Galileo u ta' EGNOS għandha tkopri l-azzjonijiet eliġibbli li ġejjin:

- il-ġestjoni, it-tħaddim, il-manutenzjoni, it-titjib kontinwu, l-evoluzzjoni u l-protezzjoni ta' infrastruttura spazjali, inkluż l-aġġornamenti u l-ġestjoni tal-obsollexenza;
- il-ġestjoni, it-tħaddim, il-manutenzjoni, it-titjib kontinwu, l-evoluzzjoni u l-protezzjoni tal-infrastruttura tal-art, b'mod partikolari ċ-centri u l-istazzjonijiet ibbażati fuq l-art imsemmija fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/413 jew id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (EU) 2017/1406 ⁽⁴⁵⁾, in-netwerks, inklużi l-aġġornamenti u l-ġestjoni tal-obsollexenza;
- l-iżvilupp tal-ġenerazzjonijiet futuri tas-sistemi u l-evoluzzjoni tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS, inkluż billi jitqiesu l-htigijiet tal-partijiet ikkonċernati rilevanti: dan ma għandux jaffettwa d-deċiżjonijiet futuri dwar il-perspettivi finanzjarji mingħajr preġudizzju għad- tal-Unjoni;
- l-appoġġ għall-iżvilupp tal-applikazzjonijiet downstream ta' Galileo u EGNOS u l-iżvilupp u l-evoluzzjoni ta' elementi teknoloġiċi fundamentali, bħal chipsets u riċevituri abilitati għall-Galileo;
- l-appoġġ għall-attivitajiet ta' ċertifikazzjoni u ta' standardizzazzjoni relatati ma' Galileo u EGNOS, b'mod partikolari fis-settur tat-trasport;

⁽⁴⁵⁾ Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2017/1406 tal-31 ta' Lulju 2017 li tiddetermina fejn se tkun tinsab l-infrastruttura terrestri tas-sistema EGNOS (ĠU L 200, 1.8.2017, p. 4).

- (f) il-forniment kontinwu tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS u, f'komplementarjetà mal-inizjattivi tal-Istati Membri u tas-settur privat, l-iżvilupp tas-suq ta' dawk is-servizzi, b'mod partikolari, sabiex jiġu massimizzati l-benefiċċji soċjoekonomiċi msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 4(1);
- (g) il-kooperazzjoni ma' sistemi reġjonali jew globali oħra tan-navigazzjoni bis-satellita, inkluż biex jiġu ffaċilitati l-kompatibbiltà u l-interoperabbiltà;
- (h) l-elementi biex jimmonitorjaw l-affidabbiltà tas-sistemi u l-esplorazzjoni tagħhom, u l-prestazzjoni tas-servizzi;
- (i) l-attivitajiet relatati mal-forniment tas-servizzi u mal-koordinazzjoni tal-estensjoni tal-kopertura tagħhom.

Artikolu 45

Servizzi pprovduti minn Galileo

1. Is-servizzi pprovduti minn Galileo għandhom jinkludu:
 - (a) servizz miftuħ ta' Galileo (GOS), li għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti u jipprovdi informazzjoni dwar il-pożizzjonament u s-sinkronizzazzjoni, maħsub l-aktar għall-applikazzjonijiet tal-massa tan-navigazzjoni bis-satellita biex jintużaw mill-konsumaturi;
 - (b) servizz b'akkuratezza għolja (HAS), li għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti u li għandu jipprovdi informazzjoni b'akkuratezza għolja dwar il-pożizzjonament u s-sinkronizzazzjoni permezz tad-disseminazzjoni ta' data addizzjonali f'medda ta' frekwenzi supplementari, maħsub l-aktar għall-applikazzjonijiet tan-navigazzjoni bis-satellita għal użu professjonali jew kummerċjali;
 - (c) servizz ta' awtentikazzjoni tas-sinjali (SAS), ibbażat fuq il-kodiċijiet kriptati inkorporati fis-sinjali, maħsub l-aktar għall-applikazzjonijiet tan-navigazzjoni bis-satellita għal użu professjonali jew kummerċjali;
 - (d) servizz pubbliku regolat (PRS), li għandu jkun ristrett għall-utenti awtorizzati mill-gvernijiet, għal applikazzjonijiet sensitivi li jirrikjedu livell għoli ta' kontinwità tas-servizz, inkluż fil-qasam tas-sigurtà u tad-difiża, u li jużaw sinjali qawwija u kriptati; dan għandu jkun mingħajr hlas għall-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni, is-SEAE u, fejn xieraq, aġenziji debitament awtorizzati tal-Unjoni; il-kwistjoni ta' jekk il-partecipanti l-oħra tal-PRS imsemmija fl-Artikolu 2 tad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE għandhomx jintalbu jhallsu tariffi għandha tiġi vvalutata skont il-każ, u għandhom jiġu speċifikati dispożizzjonijiet xierqa fil-ftehimiet konklużi skont l-Artikolu 3(5) ta' dik id-Deċiżjoni; l-aċċess għall-PRS għandu jkun irregolat skont id-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE;
 - (e) servizz ta' emerġenza (ES), li għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti, u li għandu jxandar, billi jemetti sinjali, twissijiet rigward diżastri naturali jew emerġenzi oħra f'żoni partikolari. Fejn ikun xieraq dan għandu jiġi pprovdut f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali tal-protezzjoni ċivili tal-Istati Membri.
 - (f) servizz tat-tehid tal-hinijiet (TS), li għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti u għandu jipprovdi hin ta' referenza preċiż u robust kif ukoll realizzazzjoni tal-hin universali koordinat, li jiffaċilita l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet tat-tehid tal-hinijiet ibbażati fuq Galileo u l-użu f'applikazzjonijiet kritiċi.
2. Galileo għandu jagħti kontribut ukoll:
 - (a) għas-servizz ta' sostenn għat-ftitxija u għas-salvataġġ (SAR) tas-sistema COSPAS-SARSAT billi jagħraf is-sinjali ta' emerġenza mibgħuta minn trażmettituri u billi jibgħat ilhom lura messaġġi permezz ta' "kollegament ta' ritorn";
 - (b) għas-servizzi ta' monitoraġġ tal-integrità standardizzati fil-livell Unjoni jew fil-livell internazzjonali biex jintużaw mis-servizzi tas-sikurezza tal-hajja, abbażi tas-sinjali tas-servizz miftuħ ta' Galileo u flimkien ma' EGNOS u ma' sistemi oħra tan-navigazzjoni bis-satellita;
 - (c) għas-servizzi ta' informazzjoni dwar it-temp mill-ispazju permezz taċ-Ċentru tas-Servizzi GNSS kif imsemmi fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/413 u s-servizzi ta' twissija bikrija permezz tal-infrastruttura ta' fuq l-art ta' Galileo, maħsuba l-aktar biex inaqqsu r-riskji potenzjali għall-utenti tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn GNSS oħrajn marbuta mal-ispazju.

*Artikolu 46***Servizzi pprovduti minn EGNOS**

1. Is-servizzi pprovduti minn EGNOS għandhom jinkludu:
 - (a) servizz miftuħ ta' EGNOS (EOS), li għandu jkun mingħajr ħlas għall-utenti u jipprovdi informazzjoni dwar il-pożizzjonament u s-sinkronizzazzjoni, maħsub l-aktar għall-applikazzjonijiet tal-massa tan-navigazzjoni bis-satellita biex jintużaw mill-konsumaturi;
 - (b) servizz ta' aċċess għad-data ta' EGNOS (EDAS), li għandu jkun mingħajr ħlas għall-utenti u jipprovdi informazzjoni dwar il-pożizzjonament u s-sinkronizzazzjoni, maħsub l-aktar għall-applikazzjonijiet tan-navigazzjoni bis-satellita għal użu professjonali jew kummerċjali, li joffri prestazzjoni mtejba u data b'aktar valur miżjud minn dik miksuba permezz tal-EOS;
 - (c) servizz ta' sikurezza tal-hajja (SoL), li għandu jkun mingħajr ħlasijiet diretti għall-utenti u jipprovdi informazzjoni dwar il-pożizzjonament u sinkronizzazzjoni tal-hin b'livell għoli ta' kontinwità, disponibbiltà u akkuratezza, inkluż messagg ta' integrità li javża lill-utenti bi kwalunkwe ħsara, jew sinjali li nqabzu l-parametri ta' tolleranza emessi minn Galileo u minn GNSS oħrajn, li EGNOS iżid fiż-żona ta' kopertura, maħsub l-aktar għall-utenti li għalihom is-sikurezza hija essenzjali, b'mod partikolari fis-settur tal-avjazzjoni ċivili għall-iskop tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru, skont l-istandards tal-ICAO jew setturi oħra tat-trasport.
2. Is-servizzi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu pprovduti bhala prijorità fit-territorju tal-Istati Membri kollha li jinsabu ġeografikament fl-Ewropa, inkluż għal dak il-għan Ċipru, l-Azores, il-Gżejjer Kanarji u Madeira, sa tmiem l-2026.
3. Il-kopertura ġeografika ta' EGNOS tista' tiġi estiża għal reġjuni oħra tad-dinja, b'mod partikolari għat-territorji ta' pajjiżi kandidati, ta' pajjiżi terzi assoċjati mal-Ajru Uniku Ewropew u ta' pajjiżi terzi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, soġġett għall-fattibbiltà teknika u f'konformità mar-rekwiżiti tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(2), u, għas-servizz ta' SoL, abbażi ta' ftehimiet internazzjonali.
4. Il-kost tal-estensjoni tal-kopertura ġeografika ta' EGNOS skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, inkluż il-kostijiet relatati tat-thaddim li jkunu speċifiċi għal dawn ir-reġjuni, ma għandux jiġi kopert bil-baġit imsemmi fl-Artikolu 11. Il-Kummissjoni għandha tikkunsidra programmi jew strumenti oħra biex tiffinanzja attivitajiet bħal dawn. Tali estensjoni ma għandhiex iddewwem l-offerta tas-servizzi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu fit-territorju kollu tal-Istati Membri li jinsabu ġeografikament fl-Ewropa.

*Artikolu 47***Miżuri ta' implimentazzjoni għal Galileo u għal EGNOS**

Fejn ikun mehtieg biex Galileo u EGNOS jimxu harir u biex jiġu adottati mis-suq, il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għandha tistabbilixxi, fejn ikun mehtieg, il-miżuri neċessarji biex:

- (a) tiġġestixxi u tnaqqas ir-riskji inerenti fl-operat ta' Galileo u ta' EGNOS, b'mod partikolari biex tiżgura l-kontinwità tas-servizz;
- (b) tispeċifika l-istadji ewlenin tat-tehid tad-deċiżjonijiet għall-monitoraġġ u għall-ewalwazzjoni tal-implimentazzjoni ta' Galileo u ta' EGNOS;
- (c) tistabbilixxi l-post fejn jinsabu ċ-ċentri li jiffurmaw parti mill-infrastruttura ta' fuq l-art ta' Galileo u ta' EGNOS skont ir-rekwiżiti tas-sigurtà, wara li jkun gie segwit proċess miftuħ u trasparenti, u tiżgura t-thaddim tagħhom.
- (d) tiddetermina l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u operazzjonali relatati mas-servizzi msemmija fil-punti (c), (e) u (f) tal-Artikolu 45(1) u fil-punt (c) tal-Artikolu 45(2).

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' ezami msemmija fl-Artikolu 107(3).

*Artikolu 48***Kompatibbiltà, interoperabbiltà u standardizzazzjoni**

1. Galileo u EGNOS, u s-servizzi li jipprovdu, għandhom ikunu kompatibbli u interoperabbli mil-lat tekniku, inkluż fil-livell tal-utenti.
2. Galileo u EGNOS, u s-servizzi li jipprovdu, għandhom ikunu kompatibbli u interoperabbli mas-sistemi l-oħra tan-navigazzjoni bis-satellita u mal-mezzi konvenzjonali ta' radjunavigazzjoni, fejn ir-rekwiżiti meħtieġa ta' kompatibbiltà u ta' interoperabbiltà u l-kondizzjonijiet tagħhom ikunu stabbiliti fi ftehimiet internazzjonali.

TITOLU VII

COPERNICUS

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali*Artikolu 49***Ambitu ta' Copernicus**

1. Copernicus għandu jiġi implimentat billi jissejjes fuq investimenti preċedenti, inkluż minn partijiet ikkonċernati bħall-ESA u EUMETSAT u, fejn ikun xieraq u kosteffettiv, billi juża l-kapaċitajiet nazzjonali jew reġjonali tal-Istati Membri u jqijs il-kapaċitajiet tal-fornituri kummerċjali ta' data u ta' informazzjoni komparabbli u l-htieġa li jitravmu l-kompetizzjoni u l-iżvilupp tas-suq, filwaqt li jiġu massimizzati l-opportunitajiet għall-utenti Ewropej.
2. Copernicus għandu jipproduċi data u informazzjoni imsejja fuq il-htigijiet tal-utenti ta' Copernicus u abbażi ta' politika ta' aċċess bla hlas, totali u miftuħ għad-data.
3. Copernicus għandu jappoġġa l-formulazzjoni, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha b'mod partikolari fl-oqsma tal-ambjent, it-tibdil fil-klima, il-baħar, is-settur marittimu, l-atmosfera, l-agrikoltura u l-iżvilupp rurali, il-preservazzjoni tal-wirt kulturali, il-protezzjoni ċivili, il-monitoraġġ tal-infrastruttura, is-sikurezza u s-sigurtà, kif ukoll l-ekonomija diġitali bil-għan li jkompli jitnaqqas il-piż amministrattiv;
4. Copernicus għandu jkun fih l-elementi li ġejjin:
 - (a) l-akkwiżizzjoni tad-data li għandha tinkludi:
 - (i) l-iżvilupp u l-operazzjonijiet tas-satelliti Sentinel ta' Copernicus;
 - (ii) l-aċċess għad-data ta' osservazzjoni tad-Dinja mill-ispazju li tappartjeni għal partijiet terzi;
 - (iii) l-aċċess għad-data fil-post u għal data ancillari oħra;
 - (b) l-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni permezz tas-Servizzi ta' Copernicus, li għandu jinkludi l-attivitajiet għall-ġenerazzjoni ta' informazzjoni b'valur miżjud b'sostenn għas-servizzi tal-monitoraġġ, ir-rappurtar u l-assigurazzjoni tal-konformità ambjentali, tal-protezzjoni ċivili u tas-sigurtà;
 - (c) l-aċċess għad-data u d-distribuzzjoni tagħha, li għandu jinkludi l-infrastruttura u s-servizzi biex jiġu zgurati l-iskoperta, il-wiri, id-distribuzzjoni u l-esplotazzjoni u l-preservazzjoni fit-tul tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus u l-aċċess għalihom, b'mod li jkun faċli għall-utenti;
 - (d) l-adozzjoni mill-utenti, l-iżvilupp tas-suq u t-tiħiħ tal-kapaċitajiet skont l-Artikolu 28(6), li għandu jinkludi l-attivitajiet, ir-riżorsi u s-servizzi rilevanti għall-promozzjoni ta' Copernicus, tad-data ta' Copernicus u tas-Servizzi ta' Copernicus, kif ukoll l-applikazzjonijiet downstream relatati u l-iżvilupp tagħhom fil-livelli kollha biex jiġu massimizzati l-benefiċċji soċjoekonomiċi msemmija fl-Artikolu 4(1) kif ukoll il-gbir u l-analiżi tal-htigijiet tal-utenti ta' Copernicus.
5. Copernicus għandu jipromwovi l-koordinazzjoni internazzjonali tas-sistemi ta' osservazzjoni u l-iskambji relatati ta' data, sabiex tissaħħah id-dimensjoni globali u l-komplementarjetà tiegħu filwaqt li jitqiesu l-ftehimiet internazzjonali u l-proċessi ta' koordinazzjoni.

KAPITOLU II

Azzjonijiet eliġibbli

Artikolu 50

Azzjonijiet eliġibbli għall-akkwiżizzjoni tad-data

L-azzjonijiet eliġibbli fil-qafas ta' Copernicus għandhom ikopru:

- (a) l-azzjonijiet biex tiġi pprovduta l-kontinwità msahha tal-missjonijiet eżistenti tas-satelliti Sentinel ta' Copernicus u għall-iżvilupp, il-varar, iż-żamma u t-tħaddim ta' aktar satelliti Sentinel ta' Copernicus li jespandu l-ambitu ta' osservazzjoni, filwaqt li tinghata prijorità b'mod partikolari lill-kapaċitajiet ta' osservazzjoni għall-monitoraġġ tal-emissjonijiet antropoġeniċi ta' CO₂ u ta' gassijiet oħra b'effett ta' serra, li jippermettu l-monitoraġġ tar-reġjuni polari u li jagħtu lok għal applikazzjonijiet ambjentali innovattivi fl-agrikoltura, fil-ġestjoni tal-foresti, tal-ilma u tar-riżorsi tal-baħar, u tal-wirt kulturali;
- (b) l-azzjonijiet li jipprovdu l-aċċess għad-data u l-informazzjoni ta' partijiet terzi ta' Copernicus li jkunu meħtieġa biex jiġu ġġenerati s-Servizzi ta' Copernicus jew biex tintuża mill-istituzzjonijiet, mill-aġenziji, mis-servizzi decentralizzati tal-Unjoni u, fejn xieraq u kosteffettiv mill-korpi pubbliċi nazzjonali jew reġjonali;
- (c) l-azzjonijiet li jipprovdu u jikkoordinaw l-aċċess għad-data fil-post u għal data anċillari oħra ta' Copernicus meħtieġa għall-ġenerazzjoni, għall-kalibrazzjoni u għall-validazzjoni tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus, inkluż fejn xieraq u kosteffettiv l-użu ta' kapaċitajiet nazzjonali eżistenti u l-evitar ta' duplikazzjonijiet.

Artikolu 51

Azzjonijiet eliġibbli għas-servizzi ta' Copernicus

1. L-azzjonijiet eliġibbli taht is-servizzi ta' Copernicus jinkludu:

- (a) is-servizzi tal-monitoraġġ, tar-rappurtar u tal-assigurazzjoni tal-konformità ambjentali li jkopru:
 - (i) il-monitoraġġ tal-atmosfera fil-livell globali biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar il-kwalità tal-arja b'enfasi partikolari fuq il-livell Ewropew, u fuq il-kompożizzjoni tal-atmosfera;
 - (ii) il-monitoraġġ tal-ambjent tal-baħar biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar l-istat u d-dinamika tal-ekosistemi tal-oċeani, tal-ibhra u dawk kostali kif ukoll ir-riżorsi u l-użu tagħhom;
 - (iii) il-monitoraġġ tal-art u l-agrikoltura biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar il-kopertura tal-art, l-użu tal-art u l-bidla fl-użu tal-art, is-siti ta' wirt kulturali, ċaqliq terrestri, iż-żoni urbani, il-kwantità u l-kwalità tal-ilmijiet interni, il-foresti, l-agrikoltura u riżorsi naturali oħra, il-bijodiversità u l-krijsosfera;
 - (iv) il-monitoraġġ tat-tibdil fil-klima biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar l-emissjonijiet antropoġeniċi u l-assorbimenti ta' CO₂ u ta' gassijiet b'effett ta' serra oħrajn, il-fatturi varjabbli essenzjali tal-klima, ir-rianalizi tal-klima, it-tbassir stagjonali, il-projezzjonijiet u l-attribuzzjoni tat-tibdil fil-klima, l-informazzjoni dwar it-tibdil fiż-żoni Polari u l-Artiku, kif ukoll l-indikaturi fuq skali temporali u ta' spazju rilevanti;
- (b) is-servizz ta' ġestjoni tal-emerġenzi biex tiġi pprovduta informazzjoni b'sostenn lill-awtoritajiet pubbliċi responsabbli għall-protezzjoni ċivili u b'koordinazzjoni magħhom, u b'sostenn għall-operazzjonijiet tal-protezzjoni ċivili u ta' rispons fl-emerġenzi (li jtejbu l-attivitajiet ta' twissija bikrija u l-kapaċitajiet ta' rispons fil-kriżijiet), u għall-azzjonijiet ta' prevenzjoni u ta' thejġija (l-analizi tar-riskji u tal-irkupru) fir-rigward ta' tipi differenti ta' diżastri;
- (c) is-servizz tas-sigurtà b'sostenn għas-sorveljanza fi hdan l-Unjoni u fil-fruntieri esterni tagħha, għas-sorveljanza marittima, għall-azzjoni esterna tal-Unjoni sabiex jagħtu rispons għall-isfidi tas-sigurtà li qed tiffaċċa l-Unjoni, u għall-għanijiet u għall-azzjonijiet tal-Politika Esera u ta' Sigurtà Komuni.

2. Il-Kummissjoni, appoġġata fejn rilevanti minn għarfien espert indipendenti estern, għandha tiżgura r-rilevanza tas-Servizzi ta' Copernicus billi:

- (a) tivvalida l-fattibbiltà teknika u l-adegwatezza għall-iskop tar-rekwiżiti espressi mill-komunitajiet tal-utenti;
- (b) tivvaluta l-mezzi u s-soluzzjonijiet, proposti jew eżegwiti, biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-komunitajiet tal-utenti u l-għanijiet tal-Programm.

*Artikolu 52***Azzjonijiet eliġibbli għall-aċċess għad-data u għall-informazzjoni u d-distribuzzjoni tagħhom**

1. Copernicus għandu jinkludi azzjonijiet li jipprovdu aċċess imsaħħah għad-data kollha ta' Copernicus u għall-informazzjoni kollha ta' Copernicus u, fejn ikun xieraq, għandu jipprovdi infrastruttura u servizzi addizzjonali biex jitravmu d-distribuzzjoni, l-aċċess u l-użu ta' dik id-data u ta' dik l-informazzjoni.
2. Fejn id-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus jitqiesu li huma sensitivi fir-rigward tas-sigurtà skont it-tifsira tal-Artikoli 12 sa 16 tar-Regolament ta' Delega (UE) Nru 1159/2013, il-Kummissjoni tista' tinkariga l-akkwist, is-supervizjoni tal-akkwizizzjoni, l-aċċess għaliha u d-distribuzzjoni ta' dik id-data u ta' dik l-informazzjoni lil entità fiduċjarja wahda jew iktar. Tali entitajiet għandhom jistabbilixxu u jzommu reġistru tal-utenti akkreditati u jagħtu aċċess għad-data ristretta permezz ta' fluss segregat.

KAPITOLU III

Politika dwar id-data ta' Copernicus*Artikolu 53***Politika dwar id-data ta' Copernicus u informazzjoni ta' Copernicus**

1. Id-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus għandhom jiġu pprovduti lill-utenti ta' Copernicus bil-politika ta' aċċess bla hlas, totali u miftuħ għad-data kif ġej:
 - (a) l-utenti ta' Copernicus jistgħu, fuq bażi dinjija u mingħajr hlas, jirriproduċu, jiddistribwixxu, jikkomunikaw lill-pubbliku, jadattaw u jimmodifikaw id-data kollha ta' Copernicus u l-informazzjoni kollha ta' Copernicus u jikkombinawhom ma' data u ma' informazzjoni oħrajn;
 - (b) il-politika ta' aċċess bla hlas, totali u miftuħ għad-data għandha tinkludi l-limitazzjonijiet li ġejjin:
 - (i) il-formati, it-tempestività u l-karatteristiċi tad-disseminazzjoni tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus għandhom ikunu predefiniti;
 - (ii) fejn ikun applikabbli, il-kondizzjonijiet tal-ħruġ tal-liċenzji tad-data u tal-informazzjoni ta' partijiet terzi ta' Copernicus li jintużaw fil-produzzjoni tal-informazzjoni dwar is-Servizzi ta' Copernicus għandhom jiġu rrispettati;
 - (iii) il-limitazzjonijiet tas-sigurtà li jirriżultaw mir-reqwiziti ġenerali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(2);
 - (iv) għandha tiġi żgurata l-protezzjoni kontra r-riskju ta' tfixkil tas-sistema li tiproduċi jew li tagħmel disponibbli d-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus kif ukoll tad-data nnifisha;
 - (v) għandha tiġi żgurata l-protezzjoni tal-aċċess affidabbli għad-data ta' Copernicus u għall-informazzjoni ta' Copernicus għall-utenti Ewropej.
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti delegati skont l-Artikolu 105 biex tissupplimenta d-dispożizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu fir-rigward tal-ispeċifikazzjonijiet, tal-kondizzjonijiet u tal-proċeduri għall-aċċess għad-data ta' Copernicus u għall-informazzjoni ta' Copernicus u għall-użu tagħhom.
3. Fejn raġunijiet imperattivi ta' urgenza jeħtieġu dan, il-proċedura prevista fl-Artikolu 106 għandha tapplika għal atti delegati adottati skont dan l-Artikolu.
4. Il-Kummissjoni għandha toħroġ liċenzji u avvizi għall-aċċess għad-data ta' Copernicus u għall-informazzjoni ta' Copernicus u għall-użu tagħhom, inkluż il-klawżoli tal-attribuzzjoni, skont il-politika dwar id-data ta' Copernicus kif stabbilita f'dan ir-Regolament u fl-atti delegati applikabbli adottati skont il-paragrafu 2.

TITOLU VIII

KOMPONENTI OHRA TAL-PROGRAMM

KAPITOLU I

SSA

Taqsim 1

Subkomponent SST

Artikolu 54

Ambitu tas subkomponent SST

1. Is-subkomponent SST għandu jagħti sostenn għall-attivitajiet li ġejjin:
 - (a) l-istabbiliment, l-iżvilupp u t-tħaddim ta' netwerk ta' sensuri tal-SST ta' fuq l-art u/jew spazjali tal-Istati Membri, inkluż sensuri żviluppati permezz tal-ESA jew tas-settur privat tal-Unjoni, u sensuri tal-Unjoni mhaddma fuq bażi nazzjonali, għas-sorveljanza u l-insewiment tal-oġġetti spazjali u għall-produzzjoni ta' katalogu Ewropew ta' oġġetti spazjali;
 - (b) l-ipproċessar u l-analiżi tad-data tal-SST fil-livell nazzjonali sabiex jiġu prodotti l-informazzjoni tal-SST u s-servizzi tal-SST imsemmija fl-Artikolu 55(1);
 - (c) il-forniment tas-servizzi tal-SST imsemmija fl-Artikolu 55(1) lill-utenti tal-SST imsemmija fl-Artikolu 56;
 - (d) il-monitoraġġ u tfittxija ta' sinerġiji ma' inizjattivi li jipromwovu l-iżvilupp u l-użu ta' teknoloġiji għad-disponiment tal-inġenji spazjali fi tmiem il-ħajja operattiva u ta' sistemi teknoloġiċi għall-prevenzjoni u l-eliminazzjoni tar-residwi spazjali kif ukoll mal-inizjattivi internazzjonali fil-qasam tal-ġestjoni tat-traffiku spazjali.
2. Is-subkomponent tal-SST għandu wkoll jipprovdi sostenn tekniku u amministrattiv sabiex tiġi żgurata t-tranżizzjoni bejn il-Programm u l-qafas għall-appoġġ tal-SST stabbilit bid-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE.

Artikolu 55

Servizzi tal-SST

1. Is-servizzi tal-SST għandhom jinkludu:
 - (a) il-valutazzjoni tar-riskji ta' kollizzjoni bejn l-inġenji spazjali jew bejn l-inġenji spazjali u r-residwi spazjali u l-ġenerazzjoni potenzjali ta' twissijiet għall-evitar ta' kollizzjonijiet matul il-fażijiet tal-varar, l-orbita bikrija, iż-żieda fl-elevazzjoni tal-orbita, l-operazzjonijiet fl-orbita u d-disponiment tal-missjonijiet tal-inġenji spazjali;
 - (b) l-iskoperta u l-karatterizzazzjoni ta' frammentazzjonijiet, ta' tkissir jew ta' kollizzjonijiet fl-orbita;
 - (c) il-valutazzjoni tar-riskji tad-dhul mill-ġdid mhux ikkontrollat ta' oġġetti spazjali u ta' residwi spazjali fl-atmosfera tad-dinja u l-ġenerazzjoni ta' informazzjoni relatata, inkluża l-istima tal-perjodu ta' żmien u tal-post fejn x'aktarx isehh impatt eventwali;
 - (d) l-iżvilupp ta' attivitajiet bi thejġija għal:
 - (i) il-mitigazzjoni tar-residwi spazjali sabiex titnaqqas il-ġenerazzjoni ta' tali residwi, u
 - (ii) ir-rimedju tar-residwi spazjali permezz tal-ġestjoni tar-residwi spazjali eżistenti.
2. Is-servizzi tal-SST għandhom ikunu mingħajr hlas, disponibbli fi kwalunkwe hin mingħajr interruzzjoni u adattati għall-ħtiġijiet tal-utenti msemmija fl-Artikolu 56.
3. L-Istati Membri li jippartecipaw fis-subkomponent tal-SST, il-Kummissjoni u, meta jkun rilevanti, il-Front Desk tal-SST imsemmija fl-Artikolu 59(1), ma għandhomx jinżammu responsabbli għal:

- (a) hsara li tirriżulta min-nuqqas jew l-interruzzjoni tal-forniment tas-servizzi tal-SST;
- (b) dewmien fil-forniment tas-servizzi tal-SST;
- (c) ineżattezza tal-informazzjoni pprovduta permezz tas-servizzi tal-SST; jew
- (d) azzjoni meħuda b'rispons għall-forniment tas-servizzi tal-SST.

Artikolu 56

Utenti tal-SST

1. L-utenti tal-UE għandhom jinkludu:

- (a) l-utenti ewlenin tal-SST: l-Istati Membri, is-SEAE, il-Kummissjoni, il-Kunsill, l-Aġenzija kif ukoll is-sidien u l-operaturi pubbliċi u privati tal-inġenji spazjali stabbiliti fl-Unjoni;
- (b) l-utenti mhux ewlenin tal-SST: entitajiet pubbliċi u privati oħra stabbiliti fl-Unjoni.

L-utenti ewlenin tal-SST għandu jkollhom aċċess għas-servizzi kollha tal-SST imsemmija fl-Artikolu 55(1).

L-utenti mhux ewlenin tal-SST jista' jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST imsemmija fil-punti (b), (c) u (d) tal-Artikolu 55(1):

2. L-utenti internazzjonali tal-SST għandhom jinkludu pajjiżi terzi, organizzazzjonijiet internazzjonali li ma jkollhomx il-kwartieri ġenerali tagħhom fl-Unjoni u entitajiet privati li mhumiex stabbiliti fl-Unjoni. Dawn għandu jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST imsemmija fil-punt (d) tal-Artikolu 55(1) bil-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) il-pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali li ma jkollhomx il-kwartieri ġenerali tagħhom fl-Unjoni jista' jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST skont l-Artikolu 8(2);
- (b) l-entitajiet privati mhux stabbiliti fl-Unjoni jista' jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST b'soġġett għal ftehim internazzjonali konkluż mill-Unjoni, skont l-Artikolu 8(2), mal-pajjiż terz fejn ikunu stabbiliti u li jagħtihom dak l-aċċess.

Ma għandu jkun meħtieġ ebda ftehim internazzjonali għal aċċess tas-servizzi tal-SST disponibbli għall-pubbliku msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 55(1).

3. Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, dispożizzjonijiet dettaljati rigward l-aċċess għas-servizzi tal-SST u proċeduri rilevanti. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

Artikolu 57

Parteċipazzjoni tal-Istati Membri fis-subkomponent tal-SST

1. L-Istati Membri li jkunu jixtiequ jipparteċipaw fil-forniment tas-servizzi tal-SST msemmija fl-Artikolu 55(1) li jkopru l-orbiti kollha għandhom jipprezentaw proposta kongunta unika lill-Kummissjoni fejn juru l-konformità mal-kriterji li ġejjin:

- (a) is-sjeda ta' sensuri adegwati tal-SST disponibbli għas-subkomponent tal-SST u tar-riżorsi umani biex jithaddmu, jew ta' analiżi operazzjonali adegwata u ta' kapacitajiet tal-ipproċessar tad-data speċifikament iddisinjati għall-SST u disponibbli għas-subkomponent tal-SST, jew l-aċċess għalihom;
- (b) il-valutazzjoni inizjali tar-riskji għas-sigurtà ta' kull assi tal-SST imwettqa u vvalidata mill-Istat Membru rilevanti;
- (c) pjan ta' azzjoni li jqis il-pjan ta' koordinazzjoni adottat skont l-Artikolu 6 tad-Deċiżjoni 541/2014/UE, għall-implimentazzjoni tal-attivitajiet speċifikati fl-Artikolu 54 ta' dan ir-Regolament;
- (d) id-distribuzzjoni tal-attivitajiet differenti fost it-Timijiet ta' Esperti kif mahtura skont l-Artikolu 58 ta' dan ir-Regolament;
- (e) ir-regoli dwar il-kondiviżjoni tad-data meħtieġa biex jintlaħqu l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 4 ta' dan ir-Regolament.

Fir-rigward tal-kriterji msemmija fil-punti (a) u (b) tal-ewwel subparagrafu, kull Stat Membru li jkun jixtieq jipparteċipa fil-forniment tas-servizzi tal-SST għandu juri konformità ma' dawn il-kriterji separatament.

Fir-rigward tal-kriterji msemmija fil-punti (c), (d) u (e) tal-ewwel subparagrafu, kull Stat Membru li jkun jixtieq jipparteċipa fil-forniment tas-servizzi tal-SST għandu juri konformità ma' dawk il-kriterji b'mod kollettiv.

2. Il-kriterji msemmija fil-punti (a) u (b) tal-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jitqiesu li ġew issodisfati mill-Istati Membri li jipparteċipaw fis-subkomponent tal-SST li l-entitajiet nazzjonali mahtura tagħhom ikunu membri tal-Konsorzju stabbilit skont l-Artikolu 7(3) tad-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE mit-12 ta' Mejju 2021.

3. Meta ma tkun giet ipprezentata ebda proposta kongunta skont il-paragrafu 1 jew meta l-Kummissjoni tikkunsidra li proposta kongunta pprezentata ma tikkonformax mal-kriterji msemmija fil-paragrafu 1, minn tal-inqas hames Stati Membri jistgħu jipprezentaw proposta kongunta ġdida lill-Kummissjoni, u juru l-konformità mal-kriterji msemmija fil-paragrafu 1.

4. Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, id-dispożizzjonijiet dettaljati dwar il-proċeduri u l-elementi msemmija fil-paragrafi 1 sa 3 ta' dan l-Artikolu. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

Artikolu 58

Qafas organizzattiv tal-parteeipazzjoni tal-Istati Membri fis-subkomponent tal-SST

1. Kull Stat Membru li jkun pprezent propoſta li l-Kummissjoni tqis li tkun konformi mal-Artikolu 57(1) jew li tkun intgħażlet mill-Kummissjoni skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 56(3) għandu jahtar Entità Nazzjonali Kostitwenti stabbilita fit-territorju tagħu biex tirrappreżentah. L-Entità Nazzjonali Kostitwenti mahtura għandha tkun awtorità pubblika ta' Stat Membru jew korp iddelegat bl-eżerċizzju ta' tali awtorità pubblika.

2. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti mahtura skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jikkonkludu ftehim li johloq shubija tal-SST ("ftehim ta' shubija SST") u li jistabbilixxi r-regoli u l-mekkaniżmi għall-kooperazzjoni tagħhom fl-implimentazzjoni tal-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 54. B'mod partikolari, il-ftehim ta' shubija SST għandu jinkludi l-elementi msemmija fil-punti (c), (d) u (e) tal-Artikolu 57(1) u l-istabbiliment ta' struttura għall-ġestjoni tar-riskji biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet dwar l-użu u l-iskambju sigur tad-data tal-SST u tal-informazzjoni tal-SST.

3. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti għandhom jiżviluppaw servizzi tal-SST ta' kwalità għolja tal-Unjoni skont pjan pluriennali, skont l-indikaturi ewlenin rilevanti tal-prestazzjoni, u skont ir-rekwiżiti tal-utenti, abbażi tal-attivitajiet tat-Timijiet ta' Esperti msemmija fil-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

4. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti għandhom joholqu netwerk tas-sensuri eżistenti u ta' dawk futuri possibbli biex ihaddmuhom b'mod ikkoordinat u ottimizzat bil-ħsieb li jistabbilixxu u jzommu katalogu komuni aġġornat Ewropew, mingħajr ma jiġu affettwati l-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali.

5. L-Istati Membri li jipparteċipaw fis-subkomponent tal-SST għandhom iwettqu akkreditazzjoni tas-sigurtà abbażi tar-rekwiżiti generali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(2).

6. It-Timijiet ta' Esperti għandhom jinhatru mill-Istati Membri li jipparteċipaw fis-subkomponent tal-SST sabiex ikunu ddelegati minn kwistjonijiet speċifiċi marbuta mal-attivitajiet differenti tal-SST. It-Timijiet ta' Esperti għandhom ikunu permanenti u ġestiti mill-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti tal-Istati Membri li ħatruhom u jistgħu jinkludu esperti minn kull Entità Nazzjonali Kostitwenti.

7. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti u t-Timijiet ta' Esperti għandhom jiżguraw il-protezzjoni tad-data tal-SST, tal-informazzjoni tal-SST u tas-servizzi tal-SST.

8. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, regoli dettaljati dwar il-funzjonament tal-qafas organizzattiv tal-partecipazzjoni tal-Istati Membri fl-SST. Dawk ir-regoli għandhom ikopru wkoll l-inkluzjoni fi stadju aktar tard ta' Stat Membru fil-ftehim ta' sħubija tal-SST imsemmi fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

Artikolu 59

Front Desk tal-SST

1. Il-Kummissjoni, filwaqt li tqis ir-rakkomandazzjoni tal-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti, għandha tagħzel il-Front Desk tal-SST abbażi tal-aqwa għarfien espert fi kwistjonijiet tas-sigurtà u fil-provvista tas-servizzi. Il-Front Desk tal-SST għandu:

- (a) jipprovdi l-interfaċċi siguri meħtieġa għaċ-ċentralizzazzjoni, il-ħżin u t-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-utenti tal-SST imsemmi fl-Artikolu 56 tal-informazzjoni tal-SST, filwaqt li jiżgura t-trattament u t-traċċabbiltà xierqa tagħhom;
- (b) jipprovdi rappurtar dwar il-prestazzjoni tas-servizzi tal-SST lis-sħubija tal-SST imsemmi fl-Artikolu 58(2) u lill-Kummissjoni;
- (c) jiġbor ir-reazzjonijiet neċessarji għas-sħubija tal-SST imsemmi fl-Artikolu 58(2) sabiex jiġi żgurat l-allinjament meħtieġ tas-servizzi mal-aspettattivi tal-utenti tal-SST;
- (d) jippromwovi u jhegġeg l-użu tas-servizzi tal-SST u jagħtih sostenn.

2. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti għandhom jikkonkludu l-arrangamenti ta' implimentazzjoni meħtieġa mal-Front Desk tal-SST.

Taqsim 2

Subkomponenti ta' SWE u NEO

Artikolu 60

Attivitajiet ta' SWE

1. Is-subkomponent ta' SWE jista' jagħti sostenn għall-attivitajiet li ġejjin:

- (a) il-valutazzjoni u l-identifikazzjoni tal-htigijiet tal-utenti fis-setturi identifikati fil-punt (b) tal-paragrafu 2 bil-għan li jiġu stabbiliti s-servizzi ta' SWE li jridu jiġu pprovduti;
- (b) il-forniment tas-servizzi ta' SWE lill-utenti tas-servizzi tat-temp spazjali, skont il-htigijiet u r-rekwiżiti tekniċi identifikati tal-utenti.

2. Is-servizzi ta' SWE għandhom ikunu disponibbli fi kwalunkwe hin minghajr interruzzjoni. Il-Kummissjoni għandha tagħzel dawk is-servizzi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, skont ir-regoli li ġejjin:

- (a) il-Kummissjoni għandha tipprijoritizza s-servizzi ta' SWE li jridu jiġu fornuti fil-livell tal-Unjoni skont il-htigijiet tal-utenti ta' SWE, l-istat ta' thejija teknoloġika tas-servizzi u r-riżultat ta' valutazzjoni tar-riskji;
- (b) is-servizzi ta' SWE jistgħu jagħtu kontribut għal attivitajiet ta' protezzjoni ċivili u għall-protezzjoni ta' firxa wiesgħa ta' setturi bħalma huma huma[...] l-ispazju, it-trasport, il-GNSSs, il-grilji tal-elettriku u l-komunikazzjoni.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' konsulenza msemmija fl-Artikolu 107(2).

3. L-għażla tal-entitajiet pubbliċi jew privati li jridu jipprovdu s-servizzi ta' SWE għandha titwettaq permezz ta' sejha għall-offerti.

*Artikolu 61***Attivitajiet tal-NEO**

1. Is-subkomponenti tal-NEO jistgħu jagħtu sostenn għall-attivitajiet li ġejjin:
 - (a) l-immappjar tal-kapaċitajiet tal-Istati Membri għall-iskoperta u għall-monitoraġġ tal-oġġetti qrib id-Dinja;
 - (b) il-promozzjoni tal-użu ta' netwerks għall-faċilitajiet u ċ-ċentri ta' riċerka tal-Istati Membri;
 - (c) l-iżvilupp tas-servizz imsemmi fil-paragrafu 2.
 - (d) l-iżvilupp ta' servizz ta' rispons rapidu ta' rutina li jkun jista' jikkarakterizza l-oġġetti qrib id-Dinja li jkunu għadhom kif ġew skoperti.
 - (e) il-holqien ta' katalogu Ewropew tal-oġġetti qrib id-Dinja.
2. Il-Kummissjoni, fil-qasam ta' kompetenza tagħha, tista' tistabbilixxi l-proċeduri għall-koordinazzjoni, bl-involvement tal-korpi xierqa tan-NU, tal-azzjonijiet tal-awtoritajiet pubbliċi nazzjonali u tal-Unjoni li jkunu responsabbli għall-protezzjoni ċivili fil-każ li jinstab li oġġett qrib id-Dinja jkun qed joqrob lejn id-dinja.

*KAPITOLU II***GOVSATCOM***Artikolu 62***Ambitu ta' GOVSATCOM**

Fil-qafas tal-komponent ta' GOVSATCOM, il-kapaċitajiet u s-servizzi tal-komunikazzjoni bis-satellita għandhom jiġu kkombinati f'gabra komuni ta' kapaċitajiet u servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita tal-Unjoni, b'rekwiżiti ta' sigurtà xierqa. Dan il-komponent jinkludi:

- (a) l-iżvilupp, il-konstruzzjoni, u l-operazzjonijiet tal-infrastruttura tas-segment ta' fuq l-art [...] imsemmija fl-Artikolu 67 u l-infrastruttura spazjali possibbli msemmija fl-Artikolu 102(2);
- (b) l-akkwist ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita governattivi u kummerċjali, kif ukoll ta' tagħmir tal-utenti meħtieġ għall-forniment tas-servizzi ta' GOVSATCOM;
- (c) il-miżuri meħtieġa għal interoperabbiltà u għal standardizzazzjoni ulterjuri tat-tagħmir tal-utenti ta' GOVSATCOM.

*Artikolu 63***Kapaċitajiet u servizzi ta' GOVSATCOM**

1. Il-forniment ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' GOVSATCOM għandu jiġi żgurat skont kif stabbilit fil-portafoll tas-servizzi msemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu u skont ir-rekwiżiti operazzjonali msemmija fil-paragrafu 2, skont ir-rekwiżiti speċifiċi tas-sigurtà ta' GOVSATCOM imsemmija fl-Artikolu 34(2) u fil-limiti tar-regoli dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni msemmija fl-Artikolu 66(2).

L-aċċess għal kapaċitajiet u servizzi ta' GOVSATCOM għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti istituzzjonali u governattivi sakemm il-Kummissjoni ma tiddefinixxi politika tal-ipprezzar skont l-Artikolu 65(2)

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ir-rekwiżiti operazzjonali għas-servizzi ta' GOVSATCOM, fil-forma ta' speċifikazzjonijiet tekniċi għall-każijiet tal-użu marbuta b'mod partikolari mal-ġestjoni tal-kriżijiet, mas-sorveljanza u mal-ġestjoni tal-infrastruttura ewlenija, inkluż in-netwerks tal-komunikazzjoni diplomatika. Dawk ir-rekwiżiti operazzjonali għandhom ikunu bbażati fuq l-analiżi dettaljata tar-rekwiżiti tal-utenti ta' GOVSATCOM, u għandhom iqisu r-rekwiżiti li jirriżultaw mit-tagħmir u min-netwerks eżistenti tal-utenti. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-portafoll tas-servizzi għas-servizzi ta' GOVSATCOM, fil-forma ta' lista ta' kategoriji tal-kapaċitajiet u s-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita u l-attributi tagħhom, li tinkludi l-kopertura ġeografika, il-frekwenza, il-bandwidth, it-tagħmir tal-utenti, u l-karatteristiċi tas-sigurtà. Il-portafoll tas-servizz għandu jikkunsidra s-servizzi kummerċjalment disponibbli eżistenti sabiex ma jkunx hemm distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq intern. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu aġġornati regolarment u jkunu bbażati fuq ir-rekwiżiti operazzjonali u tas-sigurtà msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u għandhom jipprioritizzaw is-servizzi pprovduti lill-utenti skont kemm ikunu rilevanti u kritiċi. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

4. L-utenti ta' GOVSATCOM għandu jkollhom aċċess għall-kapaċitajiet u għas-servizzi ta' GOVSATCOM elenkati fil-portafoll tas-servizzi msemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu. Dak l-aċċess għandu jiġi pprovdut permezz taċ-Ċentri ta' GOVSATCOM imsemmija fl-Artikolu 67(1).

Artikolu 64

Fornituri ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita

Il-kapaċitajiet u s-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita fil-qafas ta' GOVSATCOM jistgħu jiġu pprovduti mill-entitajiet li ġejjin:

- (a) il-parteciċipanti ta' GOVSATCOM kif imsemmija fl-Artikolu 68, u
- (b) il-persuni ġuridiċi debitament akkreditati biex jipprovdu kapaċitajiet jew servizzi ta' komunikazzjoni satellitari skont il-proċedura ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 37, li għandha ssir f'konformità mar-rekwiżiti generali tas-sigurtà għall-komponent GOVSATCOM, kif imsemmija fl-Artikolu 34.

Artikolu 65

Utenti ta' GOVSATCOM

1. L-entitajiet li ġejjin jistgħu jkunu utenti ta' GOVSATCOM dment li jkunu ddelegati b'kompiti marbuta mas-supervizzjoni u mal-ġestjoni ta' infrastrutturi, operazzjonijiet u missjonijiet ta' emerġenza u kritiċi għas-sigurtà:

- (a) awtorità pubblika jew korp tal-Unjoni jew ta' Stat Membru inkarigat bl-eżerċizzju ta' tali awtorità pubblika;
- (b) persuna fiżika jew ġuridika li taġixxi f'isem u taħt il-kontroll ta' entità msemmija fil-punt (a) ta' dan il-paragrafu.

2. L-utenti ta' GOVSATCOM imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu debitament awtorizzati minn parteċipant imsemmi fl-Artikolu 68 biex jużaw il-kapaċitajiet u s-servizzi ta' GOVSATCOM u għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti generali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(2), definiti għal GOVSATCOM.

Artikolu 66

Kondiviżjoni u prijoritizzazzjoni

1. Il-kapaċitajiet, is-servizzi u t-tagħmir tal-utenti miġburin flimkien għall-komunikazzjoni bis-satellita għandhom ikunu kondiviżi u prijoritizzati bejn il-parteciċipanti ta' GOVSATCOM imsemmija fl-Artikolu 68 skont analiżi tar-riskji għas-sikurezza u għas-sigurtà tal-utenti. Tali analiżi għandha tqis l-infrastruttura ta' komunikazzjoni eżistenti u d-disponibbiltà tal-kapaċitajiet eżistenti kif ukoll il-kopertura ġeografika tagħhom fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali. Din il-kondiviżjoni u din il-prijoritizzazzjoni għandhom jagħtu prijorità lill-utenti ta' GOVSATCOM skont kemm ikunu rilevanti u kritiċi.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ir-regoli dettaljati dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni tal-kapaċitajiet ta' komunikazzjoni bis-satellita, tas-servizzi u tat-tagħmir tal-utenti, filwaqt li tqis id-domanda mistennija għall-kazijiet differenti tal-GOVSATCOM, l-analiżi tar-riskji għas-sigurtà għal daww il-kazijiet tal-użu u, fejn ikun xieraq, il-kosteffiċjenza.

Billi tiddefinixxi politika tal-ipprezzar f'dawk ir-regoli, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-provvista tal-kapaċitajiet u s-servizzi ta' GOVSATCOM ma tohloqx distorsjoni tas-suq u li ma jkunx hemm nuqqas ta' kapaċitajiet ta' GOVSATCOM.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

3. Il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni tal-kapaċitajiet u tas-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita bejn l-utenti ta' GOVSATCOM li jkunu awtorizzati mill-istess parteċipant ta' GOVSATCOM għandhom jiġu stabbiliti u implimentati minn dak il-partecipant ta' GOVSATCOM.

Artikolu 67

Infrastruttura u thaddim tas-segment ta' fuq l-art

1. Is-segment ta' fuq l-art għandu jinkludi l-infrastruttura meħtieġa biex tippermetti l-forniment tas-servizzi lill-utenti skont l-Artikolu 66, b'mod partikolari ċ-Ċentri ta' GOVSATCOM li għandhom jiġu akkwistati fil-qafas ta' dan il-komponent biex l-utenti ta' GOVSATCOM ikunu konnessi mal-fornituri tal-kapaċitajiet u s-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita. Is-segment ta' fuq l-art u l-operat tiegħu għandhom ikunu konformi mar-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(2), definiti għall- GOVSATCOM.

2. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-post fejn tkun tinsab l-infrastruttura tas-segment ta' fuq l-art. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3), u għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' Stat Membru li jiddeciedi li ma jospita ebda tali infrastruttura.

Artikolu 68

Parteċipanti u awtoritajiet kompetenti ta' GOVSATCOM

1. L-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni u s-SEAE għandhom ikunu parteċipanti ta' GOVSATCOM sakemm dawn jawtorizzaw lill-utenti ta' GOVSATCOM, jew jipprovdu kapaċitajiet ta' komunikazzjoni bis-satellita jew siti tas-segment ta' fuq l-art jew parti mill-faċilitajiet tas-segment ta' fuq l-art.

Meta l-Kunsill, il-Kummissjoni jew is-SEAE jawtorizzaw lill-utenti ta' GOVSATCOM, jew jipprovdu kapaċitajiet ta' komunikazzjoni bis-satellita, siti tas-segment ta' fuq l-art jew parti mill-faċilitajiet tas-segment ta' fuq l-art, fit-territorju ta' Stat Membru, dik l-awtorizzazzjoni jew dik id-dispożizzjoni ma għandhiex tikser id-dispożizzjonijiet dwar in-newtralità jew in-nonallinjament stipulati fid-dritt kostituzzjonali ta' dak l-Istat Membru.

2. L-aġenziji tal-Unjoni ma jistgħux isiru parteċipanti ta' GOVSATCOM hliet sa fejn ikun meħtieġ biex iwettqu l-kompiti tagħhom u skont ir-regoli dettaljati stabbiliti f'arranġament amministrattiv konkluz bejn l-aġenzija kkonċernata u l-istituzzjoni tal-Unjoni li tissorveljaha.

3. Pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu jsiru parteċipanti ta' GOVSATCOM f'konformità mal-Artikolu 7.

4. Kull parteċipant GOVSATCOM għandu jahtar awtorità kompetenti waħda ta' GOVSATCOM.

5. Awtorità kompetenti ta' GOVSATCOM għandha tiżgura li:

- (a) l-użu tas-servizzi jkun konformi mar-rekwiżiti tas-sigurtà applikabbli;
- (b) id-drittijiet tal-aċċess għall-utenti ta' GOVSATCOM ikunu stabbiliti u ġestiti;
- (c) it-tagħmir tal-utenti kif ukoll il-konnessjonijiet u l-informazzjoni assoċjati tal-komunikazzjoni elettronika jintużaw u jiġu ġestiti skont ir-rekwiżiti tas-sigurtà applikabbli;
- (d) ikun stabbilit punt ċentrali ta' kuntatt biex jassisti kif ikun meħtieġ fir-rappurtar tar-riskji u tat-theddidiet għas-sigurtà, b'mod partikolari fis-sejbien ta' interferenza elettromanjetika potenzjalment dannuża li taffettwa lis-servizzi fil-qafas ta' dan il-komponent.

*Artikolu 69***Monitoraġġ tal-provvista u tad-domanda għal GOVSATCOM**

Sabiex jiġi ottimizzat il-bilanċ bejn il-provvista u d-domanda għas-servizzi ta' GOVSATCOM, il-Kummissjoni għandha ssegwi kontinwament l-evoluzzjoni tal-provvista, inkluż il-kapaċitajiet eżistenti ta' GOVSATCOM fl-orbita għall-akkomunament u l-kondiviżjoni, u tad-domanda għall-kapaċitajiet u għas-servizzi ta' GOVSATCOM, filwaqt li tqis riskji u theddidiet godda, kif ukoll żviluppi godda fit-teknoloġija.

TITOLU IX

L-AĠENZIJA TAL-UNJONI EWROPEA GHALL-PROGRAMM SPAZJALI

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali marbuta mal-Aġenzija*Artikolu 70***Status ġuridiku tal-Aġenzija**

1. L-Aġenzija għandha tkun korp tal-Unjoni. Għandu jkollha personalità ġuridika.
2. Fkull wiehed mill-Istati Membri, l-Aġenzija għandu jkollha l-iktar kapaċità ġuridika estensiva li tingħata lill-persuni ġuridiċi skont il-liġijiet nazzjonali tagħhom. B'mod partikolari, tista' takkwista jew tiddisponi minn proprjetà mobbli u immobbli u tkun parti fi proċedimenti ġuridiċi.
3. L-Aġenzija għandha tkun irrappreżentata mid-Direttur Eżekuttiv tagħha.

*Artikolu 71***Sede tal-Aġenzija u l-uffiċċji lokali tal-Aġenzija**

1. Is-sede tal-Aġenzija tinsab fi Praga (iċ-Ċekja).
2. Il-persunal tal-Aġenzija jista' jkun ibbażat f'wiehed miċ-ċentri bbażati fuq l-art ta' Galileo jew ta' EGNOS imsemmija fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/413 jew (UE) 2017/1406, biex iwettaq l-attivitajiet tal-Programm previsti fil-ftehim rilevanti.
3. Skont il-htigijiet tal-Programm, jistgħu jiġu stabbiliti uffiċċji lokali fl-Istati Membri skont il-proċedura stipulata fl-Artikolu 79(2).

KAPITOLU II

Organizzazzjoni tal-Aġenzija*Artikolu 72***Struttura amministrattiva u ta' ġestjoni**

1. L-istruttura amministrattiva u ta' ġestjoni tal-Aġenzija għandha tinkludi:
 - (a) il-Bord Amministrattiv;
 - (b) id-Direttur Eżekuttiv;
 - (c) il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

2. Il-Bord Amministrattiv, id-Direttur Eżekuttiv, u l-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandhom jikkooperaw biex jiżguraw l-operat u l-koordinazzjoni tal-Aġenzija skont il-proċeduri stabbiliti bir-regoli interni tal-Aġenzija, bhal ma huma r-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv, ir-regoli ta' proċedura tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Aġenzija, ir-regoli ta' implimentazzjoni tar- Regolamenti tal-Persunal għall-Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea ("Regolamenti tal-Persunal") u r-regoli dwar l-aċċess għad-dokumenti.

Artikolu 73

Bord Amministrattiv

1. Il-Bord Amministrattiv għandu jkun magħmul minn rappreżentant wieħed minn kull Stat Membru, u minn tliet rappreżentanti tal-Kummissjoni, li kollha kemm huma jkollhom id-drittijiet tal-vot. Il-Bord Amministrattiv għandu jinkludi wkoll membru wieħed mahtur mill-Parlament Ewropew, li ma jkollu ebda dritt tal-vot.

2. Il-President jew il-Viċi President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, rappreżentant tal-Kunsill, rappreżentant tar-Rappreżentant Għoli u rappreżentant tal-ESA għandhom jiġu mistiedna jattendu l-laqgħat tal-Bord Amministrattiv bħala osservaturi għall-kwistjonijiet relatati direttament magħhom, skont il-kondizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv.

3. Kull membru tal-Bord Amministrattiv għandu jkollu membru supplenti. Il-membri supplenti għandu jirrappreżenta lill-membri fl-assenza tiegħu jew tagħha.

4. Kull Stat Membru għandu jinnomina membru u membru supplenti tal-Bord Amministrattiv b'kont meħud tal-għarfien tagħhom fil-qasam tal-kompiti tal-Aġenzija, filwaqt li jitqiesu l-hiliet manigerjali, amministrattivi u baġitarji rilevanti. Sabiex jiżguraw il-kontinwità tal-attivitàjiet tal-Bord Amministrattiv, il-Parlament Ewropew, il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jagħmlu l-almu tagħhom biex jillimitaw it-tibdil tar-rappreżentanti tagħhom fil-Bord Amministrattiv. Il-partijiet kollha għandu jkollhom l-għan li jiksbu rappreżentanza bbilanċjata bejn l-irġiel u n-nisa fil-Bord Amministrattiv.

5. Il-mandat tal-membri tal-Bord Amministrattiv u tas-supplenti tagħhom għandu jkun ta' erba' snin u għandu jkun li jista' jiġġedded.

6. Fejn ikun xieraq, il-partecipazzjoni tar-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali u l-kondizzjonijiet għal tali partecipazzjoni għandhom jiġu stabbiliti fil-ftehimiet imsemmija fl-Artikolu 98 u għandhom ikunu konformi mar-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv. Dawk ir-rappreżentanti ma għandu jkollhom ebda dritt tal-vot.

Artikolu 74

President tal-Bord Amministrattiv

1. Il-Bord Amministrattiv għandu jeleġgi President u Viċi President minn fost il-membri tiegħu li għandhom id-drittijiet tal-vot. Il-Viċi President għandu jiehu post il-President awtomatikament jekk dan tal-aħhar ma jkunx jista' jwettaq dmirijietu.

2. Il-mandat tal-President u tal-Viċi President għandu jkun ta' sentejn u għandu jkun jista' jiġġedded darba. Kull mandat għandu jintemm jekk dik il-persuna ma tibqax membru tal-Bord Amministrattiv.

3. Il-Bord Amministrattiv għandu jkollu s-setgħa li jnehhi mill-kariga lill-President, lill-Viċi President jew lit-tnejn li huma.

Artikolu 75

Laqgħat tal-Bord Amministrattiv

1. Il-laqgħat tal-Bord Amministrattiv għandhom jissejnu mill-President tiegħu.

2. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jiehu sehem fid-deliberazzjonijiet tal-Bord Amministrattiv, sakemm il-President ma jiddecidix mod ieħor. Id-Direttur Eżekuttiv ma għandux ikollu d-dritt li jivvota.
3. Il-Bord Amministrattiv għandu jorganizza laqgħat ordinarji fuq bażi regolari, mill-inqas darbtejn fis-sena. Barra minn hekk, għandu jiltaqa' fuq l-inizjattiva tal-President tiegħu jew fuq it-talba ta' minn tal-inqas terz tal-membri tiegħu.
4. Il-Bord Amministrattiv jista' jistieden lil kwalunkwe persuna, li l-opinjoni tagħha tista' tkun ta' interess, biex tattendi l-laqgħat tiegħu bħala osservatur. Il-membri tal-Bord Amministrattiv jistgħu, soġġett għar-regoli ta' proċedura tiegħu, ikunu assistiti minn konsulenti jew minn esperti.
5. Meta d-diskussjoni tkun tikkonċerna l-użu ta' infrastruttura nazżjonali sensittiva, ir-rappreżentanti tal-Istati Membri u r-rappreżentanti tal-Kummissjoni jistgħu jattendu l-laqgħat u d-deliberazzjonijiet tal-Bord Amministrattiv, fuq bażi ta' hteġa ta' taġhrif. Madanakollu huma biss dawk ir-rappreżentanti tal-Istati Membri li jkollhom tali infrastruttura u r-rappreżentanti tal-Kummissjoni li għandhom jieħdu sehem fil-votazzjoni. Meta l-President tal-Bord Amministrattiv ma jkunx jirrappreżenta wieħed mill-Istati Membri li jkollhom tali infrastruttura, dan għandu jiġi sostitwit mir-rappreżentanti ta' Stati Membri li jkollhom tali infrastruttura. Ir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv għandhom jistabbilixxu s-sitwazzjonijiet fejn tista' tapplika din il-proċedura.
6. L-Aġenzija għandha tipprovdi s-segretarjat tal-Bord Amministrattiv.

Artikolu 76

Regoli tal-votazzjoni tal-Bord Amministrattiv

1. Sakemm dan ir-Regolament ma jkunx jistipula mod ieħor, il-Bord Amministrattiv għandu jiehu d-deċiżjonijiet tiegħu bil-maġġoranza tal-membri tiegħu li jivvutaw.

Għandha tkun meħtieġa maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri kollha li jivvotaw għall-elezzjoni u għat-tneħhija mill-kariga tal-President u tal-Viċi President tal-Bord Amministrattiv u għall-adozzjoni tal-baġit u tal-programmi ta' hidma, għall-approvazzjoni tal-arranġamenti msemmija fl-Artikolu 98(2) u tar-regoli ta' sigurtà tal-Aġenzija, għall-adozzjoni tar-regoli ta' proċedura, għall-istabbiliment ta' uffiċċji lokali u għall-approvazzjoni tal-ftehimiet ta' akkoljenza msemmija fl-Artikolu 92.

2. Kull rappreżentant tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni għandu jkollu vot wieħed. Fin-nuqqas ta' membru li jkollu d-dritt tal-vot, il-membri supplenti tiegħu għandu jkun intitolat jeżerċita d-dritt tal-vot tiegħu. Id-deċiżjonijiet abbażi tal-punt (a) tal-Artikolu 77(2), għajr għal kwistjonijiet taħt il-Kapitolu II tat-Titolu V, jew abbażi tal-Artikolu 77(5), għandhom jiġu adottati biss b'vot favorevoli tar-rappreżentanti tal-Kummissjoni.
3. Ir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv għandhom jistabbilixxu arranġamenti iktar dettaljati tal-votazzjoni, b'mod partikolari l-kondizzjonijiet biex membru jaġixxi fisem membru ieħor, kif ukoll kwalunkwe rekwiżit ta' kworum skont kif ikun xieraq.

Artikolu 77

Kompiti tal-Bord Amministrattiv

1. Il-Bord Amministrattiv għandu jiżgura li l-Aġenzija twettaq il-hidma fdata lilha, skont il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament, u għandu jiehu kwalunkwe deċiżjoni meħtieġa għal dak il-ghan. Dan ma għandux jaffettwa l-kompetenzi fdati lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għall-attivitajiet fil-qafas tal-Kapitolu II tat-Titolu V.
2. Il-Bord Amministrattiv għandu wkoll:
 - (a) jadotta, sal-15 ta' Novembru ta' kull sena, il-programm ta' hidma tal-Aġenzija għas-sena ta' wara, wara li tkun giet inkorporata fih, mingħajr ebda tibdil, it-taqsima mfassla mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, skont il-punt (b) tal-Artikolu 80, u wara li jkun irċieva l-opinjoni tal-Kummissjoni;

- (b) jadotta, sat-30 ta' Ġunju tal-ewwel sena tal-qafas finanzjarju pluriennali previst skont l-Artikolu 312 TFUE, il-programm ta' hidma pluriennali tal-Aġenzija għall-perjodu kopert minn dak il-qafas finanzjarju pluriennali wara li tkun giet inkorporata fih, mingħajr ebda tibdil, it-taqsimha mfassla mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà skont il-punt (a) tal-Artikolu 80 ta' dan ir-Regolament u wara li jkun irċieva l-opinjoni tal-Kummissjoni. Il-Parlament Ewropew għandu jiġi kkonsultat dwar il-programm ta' hidma pluriennali, dment li l-għan tal-konsultazzjoni jkun skambju ta' fehmiet u l-eżitu ma jkunx vinkolanti fuq l-Aġenzija.
- (c) iwettaq il-funzjonijiet baġitarji stipulati fl-Artikolu 84(5), (6), (10) u (11);
- (d) jissorvelja l-operat taċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà ta' Galileo kif imsemmi fil-punt (b) tal-Artikolu 34(5);
- (e) jadotta arrangamenti għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁴⁶⁾, skont l-Artikolu 94 ta' dan ir-Regolament;
- (f) japprova l-arrangamenti msemmija fl-Artikolu 98, wara li jikkonsulta l-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, fir-rigward tad-dispożizzjonijiet tal-arrangamenti dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà;
- (g) jadotta l-proċeduri tekniċi meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu;
- (h) jadotta r-rapport annwali dwar l-attivitajiet u l-prospetti tal-Aġenzija, wara li tkun giet inkorporata fih, mingħajr ebda tibdil, it-taqsimha mfassla mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà skont il-punt (c) tal-Artikolu 80 u jibagħtu lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri, sal-1 ta' Lulju ta' kull sena;
- (i) jiżgura segwitu adegwat għas-sejbiet u għar-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw mill-evalwazzjonijiet u mill-awditijiet msemmija fl-Artikolu 102, kif ukoll dawk li jirriżultaw minn investigazzjonijiet imwettqa mill-OLAF u mir-rapporti kollha ta' awditjar intern jew estern, u jibgħat l-informazzjoni kollha rilevanti għall-eżitu tal-proċeduri ta' evalwazzjoni lill-awtorità baġitarja;
- (j) jiġi kkonsultat mid-Direttur Eżekuttiv dwar l-FFPA msemmi fl-Artikolu 31 u l-ftehimiet ta' kontribuzzjoni msemmija fl-Artikolu 27(3) u l-Artikolu 29(5) qabel ma jiġu ffirmati;
- (k) jadotta r-regoli dwar is-sigurtà tal-Aġenzija kif imsemmija fl-Artikolu 96;
- (l) japprova strateġija kontra l-frodi, abbażi ta' proposta mid-Direttur Eżekuttiv;
- (m) fejn ikun meħtieġ u abbażi ta' proposti mid-Direttur Eżekuttiv, japprova l-istrutturi organizzattivi msemmija fil-punt (l) tal-Artikolu 79(1);
- (n) jahtar Uffiċjal tal-Kontabbiltà, li jista' jkun l-Uffiċjal tal-Kontabbiltà tal-Kummissjoni, li għandu jkun
- (i) soġġett għar-Regolamenti tal-Persunal u l-Kondizzjonijiet tal-Impjeg ta' Agenti Oħra tal-Unjoni ("Kondizzjonijiet tal-Impjeg"), stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (KEE, Euratom, KEFA) Nru 259/68⁽⁴⁷⁾; u
 - (ii) indipendenti għalkollox fit-tweqqif ta' dmirijietu;
- (o) jadotta u jippubblika r-regoli ta' proċedura tiegħu.

3. Fir-rigward tal-persunal tal-Aġenzija, il-Bord Amministrattiv għandu jeżerċita s-setgħat ikkonferiti bir-Regolamenti tal-Persunal fuq l-awtorità tal-hatra u bil-Kondizzjonijiet tal-Impjeg fuq l-awtorità bis-setgħa li tikkonkludi kuntratti ta' impjeg (is-"setgħat tal-awtorità tal-hatra").

Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta, skont il-proċedura prevista fl-Artikolu 110 tar-Regolamenti tal-Persunal, deċiżjoni abbażi tal-Artikolu 2(1) tar-Regolamenti tal-Persunal u tal-Artikolu 6 tal-Kondizzjonijiet tal-Impjeg li tiddelega s-setgħat rilevanti tal-awtorità tal-hatra lid-Direttur Eżekuttiv u li tiddefinixxi l-kondizzjonijiet li bihom din id-delega tas-setgħat tista' tiġi sospiżta. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jirrapporta lura lill-Bord Amministrattiv dwar l-eżerċizzju ta' dawk is-setgħat delegati. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jkun awtorizzat li jissottodelega dawk is-setgħat.

⁽⁴⁶⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (GU L 145, 31.5.2001, p. 43).

⁽⁴⁷⁾ ĠU L 56, 4.3.1968, p. 1.

B'applikazzjoni tat-tieni sottoparagrafu ta' dan il-paragrafu, fejn ċirkostanzi eċċezzjonali jkunu jirrikjedu li dan isir, il-Bord Amministrattiv jista' jissospendi temporanjament, permezz ta' deċiżjoni, id-delega tas-setgħat tal-awtorità tal-hatra lid-Direttur Eżekuttiv u dawk sottodelegati mid-Direttur Eżekuttiv, u jeżerċitahom hu stess jew jiddelegahom lil wiehed mill-membri tiegħu jew lil membru tal-persunal ieħor għajr id-Direttur Eżekuttiv.

B'deroga mit-tieni sottoparagrafu ta' dan il-paragrafu, il-Bord Amministrattiv għandu jkun mehtieg jiddelega lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà s-setgħat imsemmija fl-ewwel sottoparagrafu fir-rigward tar-reklutaġġ, il-valutazzjoni u l-klassifikazzjoni mill-ġdid tal-persunal involut fl-attivitàt koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V kif ukoll il-miżuri dixxiplinari li jridu jittieħdu fir-rigward ta' tali persunal.

Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta l-miżuri ta' implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Persunal u l-Kondizzjonijiet tal-Impjeg b'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 110 tar-Regolamenti tal-Persunal. Għandu jikkonsulta l-ewwel lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u mbagħad iqis l-osservazzjonijiet tiegħu fir-rigward tar-reklutaġġ, il-valutazzjoni u l-klassifikazzjoni mill-ġdid tal-persunal involut fl-attivitàt skont il-Kapitolu II tat-Titolu V ta' dan ir-Regolament u l-miżuri dixxiplinari rilevanti li jridu jittieħdu.

Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta wkoll deċiżjoni li tistabbilixxi r-regoli dwar l-issekondar ta' esperti nazzjonali lill-Aġenzija. Qabel ma jadotta dik id-deċiżjoni, il-Bord Amministrattiv għandu jikkonsulta lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà fir-rigward tal-issekondar ta' esperti nazzjonali involuti fl-attivitàt ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà taħt il-Kapitolu II tat-Titolu V u għandu jqis debitament l-osservazzjonijiet tiegħu.

4. Il-Bord Amministrattiv għandu jahtar id-Direttur Eżekuttiv u jista' jestendilu jew itemmlu l-mandat tiegħu skont l-Artikolu 89.

5. Għajr fir-rigward ta' attivitàt imwettqa skont il-Kapitolu II tat-Titolu V, il-Bord Amministrattiv għandu jeżerċita awtorità dixxiplinari fuq id-Direttur Eżekuttiv fir-rigward tal-prestazzjoni tiegħu, b'mod partikolari fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' sigurtà li jaqgħu taħt il-kompetenza tal-Aġenzija.

Artikolu 78

Direttur Eżekuttiv

1. L-Aġenzija għandha tiġi ġestita mid-Direttur Eżekuttiv tagħha. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jagħti rendikont ta' ghemilu lill-Bord Amministrattiv.

Dan il-paragrafu ma għandux jaffettwa l-awtonomija jew l-indipendenza tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u tal-persunal tal-Aġenzija taħt is-superviżjoni tiegħu skont l-Artikolu 82 u għas-setgħat mogħtija lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà skont l-Artikoli 38 u 81 rispettivament.

2. Mingħajr preġudizzju għas-setgħat tal-Kummissjoni u tal-Bord Amministrattiv, id-Direttur Eżekuttiv għandu jkun indipendenti fit-tweqqif ta' dmirijiet u la għandu jfittex u lanqas jieħu struzzjonijiet mingħand xi gvern jew minn xi korp ieħor.

Artikolu 79

Kompiti tad-Direttur Eżekuttiv

1. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jwettaq il-kompiti li ġejjin:

- (a) jirrappreżenta lill-Aġenzija u jiffirma l-ftehimiet imsemmija fl-Artikolu 27(3), fl-Artikolu 29(5) u fl-Artikolu 31;
- (b) iħejji l-ħidma tal-Bord Amministrattiv u jipparteċipa, mingħajr ma jkollu d-dritt tal-vot, fil-ħidma tal-Bord Amministrattiv, soġġett għat-tieni sottoparagrafu tal-Artikolu 75(2);
- (c) jimplementa d-deċiżjonijiet tal-Bord Amministrattiv;

- (d) ihejji l-programmi ta' hidma annwali u pluriennali tal-Aġenzija u jipprezentahom lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni, bl-eċċezzjoni tal-partijiet imhejjija u adottati mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà skont il-punti (a) u (b) tal-Artikolu 80;
- (e) jimplimenta l-programmi ta' hidma annwali u pluriennali, bl-eċċezzjoni tal-partijiet implimentati mill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
- (f) ihejji rapport ta' progress dwar l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma annwali u, fejn ikun rilevanti, tal-programm ta' hidma pluriennali għal kull laqgħa tal-Bord Amministrattiv, li jinkorpora, mingħajr ebda tibdil, it-taqsimha mhejjija mill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
- (g) ihejji r-rapport annwali dwar l-attivitajiet u l-prospetti tal-Aġenzija bl-eċċezzjoni tat-taqsimha mhejjija u approvata mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà skont il-punt (c) tal-Artikolu 80 dwar l-attivitajiet taħt it-Titolu V, u jipprezentahom lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni;
- (h) jieħu hsieb l-amministrazzjoni ta' kuljum tal-Aġenzija u jieħu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiżgura l-funzjonament tal-Aġenzija skont dan ir-Regolament, inkluż l-adozzjoni tal-istruzzjonijiet amministrattivi interni u l-pubblikazzjoni tal-avviżi;
- (i) ifassal abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa għall-Aġenzija skont l-Artikolu 84 u jimplimenta l-baġit skont l-Artikolu 85;
- (j) jiżgura li l-Aġenzija, bhala l-operatur taċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà ta' Galileo, tkun tista' tirrispondi għall-istruzzjonijiet ipprovduti skont id-Deciżjoni (PESK) 2021/698 u twestaq ir-rwol tagħha kif imsemmi fl-Artikolu 6 tad-Deciżjoni Nru 1104/2011/UE;
- (k) jiżgura ċ-ċirkolazzjoni tal-informazzjoni rilevanti kollha, b'mod partikolari fir-rigward tas-sigurtà, fl-istruttura tal-aġenzija msemmija fl-Artikolu 72(1);
- (l) jistabbilixxi, b'kooperazzjoni mill-qrib mal-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għal kwistjonijiet marbuta mal-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà skont il-Kapitolu II tat-Titolu V, l-istrutturi organizzattivi tal-Aġenzija u jipprezentahom lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni. Dawk l-istrutturi għandhom jirriflettu l-karatteristiċi speċifiċi tad-diversi komponenti tal-Programm;
- (m) fir-rigward tal-persunal tal-Aġenzija, jeżerċita s-setgħat tal-awtorità tal-ħatra imsemmija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 77(3), sal-punt li dawk is-setgħat ikunu ġew iddelegati lilu b'konformità mat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 77(3);
- (n) jiżgura li jiġu pprovduti lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, lill-korpi msemmija fl-Artikolu 38(3) u fl-Artikolu 82(3) u lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà s-servizzi ta' segreterija u r-riżorsi kollha meħtieġa għall-funzjonament tagħhom kif support;
- (o) bl-eċċezzjoni tat-taqsimha tal-pjan ta' azzjoni dwar l-attivitajiet taħt il-Kapitolu II tat-Titolu V, ihejji pjan ta' azzjoni biex jiżgura s-segwitu tas-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-evalwazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 102u jipprezenta lill-Kummissjoni, wara li jkun inkorpora, mingħajr ebda tibdil, it-taqsimha mfassla mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, jipprezenta rapport ta' progress darbtejn fis-sena, li għandu jiġi pprezentat ukoll lill-Bord Amministrattiv għall-informazzjoni;
- (p) jieħu l-miżuri li ġejjin għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni:
 - (i) miżuri ta' prevenzjoni kontra l-frodi, il-korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra u l-użu ta' miżuri superviżorji effettivi;
 - (ii) l-irkupru ta' ammonti li ma kellhomx jithallsu fejn jinstabu irregolaritajiet u, fejn ikun xieraq, l-applikazzjoni ta' pieni amministrattivi u finanzjarji effettivi, proporzjonati u dissważivi;
- (q) ifassal strateġija kontra l-frodi għall-Aġenzija li tkun proporzjonata għar-riskju ta' frodi, filwaqt li titqies analiżi tal-kostijiet u tal-benefiċċji tal-miżuri li jridu jiġu implimentati u jitqiesu s-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw mill-investigazzjonijiet tal-OLAF u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni;
- (r) jipprovi rapporti lill-Parlament Ewropew dwar it-twertiq ta' dmirijietu meta jiġi mistieden biex jagħmel dan. Il-Kunsill jista' jistieden lid-Direttur Eżekuttiv biex jirrapporta dwar dmirijietu.

2. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jiddeċiedi jekk ikunx meħtieġ li membru wiehed jew iktar membri mill-persunal ikun jinsab fi Stat Membru wiehed jew iktar għall-iskop tat-tweġġ tal-kompiti tal-Aġenzija b'mod effiċjenti u effettiv. Qabel ma jiddeċiedi li jistabbilixxi uffiċċju lokali, id-Direttur Eżekuttiv għandu jikseb l-approvazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni, tal-Bord Amministrattiv u tal-Istat Membru jew l-Istati Membri kkonċernati. Id-deċiżjoni għandha tispeċifika l-ambitu tal-attivitajiet li jridu jitwettqu fl-uffiċċju lokali b'tali mod li jiġu evitati l-kostijiet bla bżonn u d-duplikazzjoni tal-funzjonijiet amministrattivi tal-Aġenzija. Meta jkun possibbli, l-impatt f'termini ta' baġit u allokkazzjoni tal-persunal għandu jiġi inkorporat fl-abbozz ta' dokument uniku ta' programmazzjoni msemmi fl-Artikolu 84(6).

Artikolu 80

Kompiti ta' ġestjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

Minbarra l-kompiti msemmija fl-Artikolu 38, il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu, bhala parti mill-ġestjoni tal-Aġenzija:

- (a) ihejji u japprova dik il-parti tal-programm ta' hidma pluriennali fir-rigward tal-attivitajiet operazzjonali taht il-Kapitolu II tat-Titolu V u fir-rigward tar-riżorsi finanzjarji u umani meħtieġa biex jitwettqu dawk l-attivitajiet, u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv fiż-żmien proporzju sabiex tiġi inkorporata fil-programm ta' hidma pluriennali;
- (b) ihejji u japprova dik il-parti tal-programm ta' hidma annwali fir-rigward tal-attivitajiet operazzjonali taht il-Kapitolu II tat-Titolu V u fir-rigward tar-riżorsi finanzjarji u umani meħtieġa biex jitwettqu dawk l-attivitajiet, u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv fiż-żmien biżżejjed biex tiġi inkorporata fil-programm ta' hidma annwali;
- (c) ihejji u japprova dik il-parti tar-rapport annwali li tikkonċerna l-attivitajiet u l-prospetti tal-Aġenzija taht il-Kapitolu II tat-Titolu V u r-riżorsi finanzjarji u umani meħtieġa biex jitwettqu dawk l-attivitajiet u l-prospetti, u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv fiż-żmien biżżejjed biex tiġi inkorporata fir-rapport annwali.

Artikolu 81

President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jeleġġi President u Viċi President minn fost il-membri tiegħu b'maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri kollha li jkollhom id-dritt tal-vot. Fejn ma tinkisibx maġġoranza ta' żewġ terzi wara żewġ laqgħat tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, għandha tkun meħtieġa maġġoranza sempliċi.
2. Il-Viċi President għandu awtomatikament jissostitwixxi lill-President jekk il-President ma jkunx jista' jwettaq dmirijietu.
3. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkollu s-setgħa li jnehhi mill-kariga lill-President, lill-Viċi President, jew lit-tnejn li huma. Għandu jadotta d-deċiżjoni tat-tneħħija mill-kariga b'maġġoranza ta' żewġ terzi.
4. Il-mandat tal-President u tal-Viċi President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkun ta' sentejn u jista' jiġġedded darba. Kull mandat għandu jintemm meta dik il-persuna ma tibqax membru tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

Artikolu 82

Aspetti organizzattivi tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkollu aċċess għar-riżorsi umani u materjali kollha meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu b'mod indipendenti. Għandu jkollu aċċess għal kwalunkwe informazzjoni utli għat-tweġġ tal-kompiti tiegħu u li tkun fil-pussess tal-korpi l-oħra tal-Aġenzija, mingħajr preġudizzju għall-prinċipji tal-awtonomija u tal-indipendenza msemmija fil-punt (i) tal-Artikolu 37(.

2. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u l-persunal tal-Aġenzija taht is-supervizzjoni tiegħu għandhom iwettqu hidmiethom b'tali mod li jiżgura l-awtonomija u l-indipendenza fir-rigward tal-attivitajiet l-oħra tal-Aġenzija, b'mod partikolari l-attivitajiet operazzjonali assoċjati mal-esplojtazzjoni tas-sistemi, b'konformità mal-għanijiet tad-diversi komponenti tal-Programm. Membru tal-persunal tal-Aġenzija taht is-supervizzjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà ma għandux jiġi assenjat fl-istess hin biex iwettaq kompiti oħra fl-Aġenzija.

Għal dak l-għan, għandha tiġi stabbilita segregazzjoni organizzattiva effettiva fl-Aġenzija bejn il-persunal involut fl-attivitajiet taht il-Kapitolu II tat-Titolu V u l-persunal l-iehor tal-Aġenzija. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jinforma minnufih lid-Direttur Eżekuttiv, lill-Bord Amministrattiv u lill-Kummissjoni bi kwalunkwe ċirkostanza li tista' xxekkel l-awtonomija jew l-indipendenza tiegħu. Fil-każ li ma jinstab ebda rimedju fl-Aġenzija, il-Kummissjoni għandha teżamina s-sitwazzjoni, b'konsultazzjoni mal-partijiet rilevanti. Abbażi tal-eżitu ta' dak l-eżami, il-Kummissjoni għandha tiehu miżuri xierqa ta' mitigazzjoni li jridu jiġu implimentati mill-Aġenzija, u għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill b'dan.

3. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jistabbilixxi korpi subordinati speċjali, li jaġixxu fuq l-istruzzjonijiet tiegħu, sabiex jindirizzaw kwistjonijiet speċifiċi. B'mod partikolari, filwaqt li jiżgura l-kontinwità meħtieġa tal-hidma, għandu jistabbilixxi panel biex iwettaq analiżi u testijiet tas-sigurtà u jipproduċi r-rapporti rilevanti dwar ir-riskji sabiex jgħinuh fit-thejjija tad-deċiżjonijiet tiegħu. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jista' jistabbilixxi u jxolji gruppi ta' esperti sabiex jagħtu kontribut għall-hidma tal-panel.

Artikolu 83

Kompiti tal-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiżgura li l-Bord iwettaq l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà b'mod totalment indipendenti u għandu jwettaq il-kompiti li ġejjin:

- (a) jiġġestixxi l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà taht is-supervizzjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
- (b) jimplimenta l-parti tal-programmi ta' hidma annwali u pluriennali tal-Aġenzija taht il-Kapitolu II tat-Titolu V taht is-supervizzjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
- (c) jikkoopera mad-Direttur Eżekuttiv sabiex jgħinu jhejji l-abbozz tal-pjan ta' stabbiliment imsemmi fl-Artikolu 84(4) u l-istrutturi organizzattivi tal-Aġenzija;
- (d) ihejji t-taqsima tar-rapport ta' progress fir-rigward tal-attivitajiet operazzjonali taht il-Kapitolu II tat-Titolu V, u jressaqha lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u lid-Direttur Eżekuttiv fi żmien biżżejjed biex tkun tista' tiġi inkorporata fir-rapport ta' progress;
- (e) ihejji t-taqsima tar-rapport annwali u tal-pjan ta' azzjoni, dwar l-attivitajiet operazzjonali taht il-Kapitolu II tat-Titolu V, u jipprezentaha lid-Direttur Eżekuttiv fiż-żmien propizju;
- (f) jirrapprezenta lill-Aġenzija għall-attivitajiet u għad-deċiżjonijiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V;
- (g) fir-rigward tal-persunal tal-Aġenzija involut fl-attivitajiet taht il-Kapitolu II tat-Titolu V, jeżerċita is-setgħat imsemmi fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 77(3), li jkunu ddelegati lill-skont ir-raba' subparagrafu tal-Artikolu 77(3).

2. Għall-attivitajiet taht il-Kapitolu II tat-Titolu V, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jistgħu jistiednu lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għal skambju ta' fehmiet ma' dawk l-istituzzjonijiet dwar il-hidma u l-prospetti tal-Aġenzija, inkluż fir-rigward tal-programmi ta' hidma annwali u pluriennali.

KAPITOLU III

Dispożizzjonijiet finanzjarji marbuta mal-Aġenzija

Artikolu 84

Baġit tal-Aġenzija

1. Minghajr preġudizzju għal riżorsi u għal pagamenti dovuti oħra, id-dhul tal-Aġenzija għandu jinkludi kontribuzzjoni mill-Unjoni mdahhla fil-baġit tal-Unjoni sabiex jiġi żgurat bilanċ bejn id-dhul u n-nefqa. L-Aġenzija tista' tircievi għotjiet ad hoc mill-baġit tal-Unjoni.
2. In-nefqa tal-Aġenzija għandha tkopri n-nefqa għall-persunal, l-amministrazzjoni u l-infrastruttura, il-kostijiet operazzjonali u n-nefqa assoċjata mal-funzjonament tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, inkluż il-korpi msemmija fl-Artikolu 38(3) u fl-Artikolu 82(3), u l-kuntratti u l-ftehimiet konklużi mill-Aġenzija sabiex twettaq il-kompiti fdati lilha.
3. Id-dhul u n-nefqa għandhom ikunu bbilanċjati.
4. Id-Direttur Eżekuttiv, b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għall-attivitajiet taħt il-Kapitolu II tat-Titolu V, għandu jfassal abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa għall-Aġenzija għas-sena finanzjarja li jmiss, filwaqt li jagħmel distinzjoni ċara bejn dawk l-elementi tal-abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi, marbuta mal-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà, u dawk marbuta mal-attivitajiet l-oħra tal-Aġenzija. Il-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jista' jikteb dikjarazzjoni dwar dak l-abbozz, u d-Direttur Eżekuttiv għandu jibgħat kemm l-abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi kif ukoll id-dikjarazzjoni lill-Bord Amministrattiv u lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, flimkien ma' abbozz tal-pjan ta' stabbiliment.
5. Kull sena, abbażi tal-abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa u b'kooperazzjoni mill-qrib mal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għall-attivitajiet taħt il-Kapitolu II tat-Titolu V, il-Bord Amministrattiv għandu jfassal id-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa għall-Aġenzija għas-sena finanzjarja li jmiss.
6. Sal-31 ta' Jannar ta' kull sena, il-Bord Amministrattiv għandu jibgħat abbozz ta' dokument uniku ta' programmazzjoni li jinkludi, fost affarijiet oħra, dikjarazzjoni tal-estimi, abbozz ta' pian ta' stabbiliment u programm ta' hidma annwali proviżorju lill-Kummissjoni u lill-pajjiżi terzi jew lill-organizzazzjonijiet internazzjonali li l-Aġenzija tkun dahlet f'arranġamenti magħhom skont l-Artikolu 98.
7. Il-Kummissjoni għandha tibgħat id-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill ("l-awtorità baġitarja") flimkien mal-abbozz tal-baġit generali tal-Unjoni Ewropea.
8. Abbażi tad-dikjarazzjoni tal-estimi, il-Kummissjoni għandha ddahhal fl-abbozz tal-baġit generali tal-Unjoni Ewropea l-estimi li tqis li jkun meħtieġa għall-pjan ta' stabbiliment u l-ammont tas-sussidju li jrid jithallas mill-baġit generali. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta l-abbozz tal-baġit generali lill-awtorità baġitarja skont l-Artikolu 314 TFUE.
9. L-awtorità baġitarja għandha tawtorizza l-appropriazzjonijiet għall-kontribuzzjoni lill-Aġenzija u għandha tadotta l-pjan ta' stabbiliment għall-Aġenzija.
10. Il-baġit għandu jiġi adottat mill-Bord Amministrattiv. Għandu jsir finali wara l-adozzjoni finali tal-baġit generali tal-Unjoni Ewropea. Fejn ikun meħtieġ, il-baġit għandu jiġi aġġustat skont dan.
11. Il-Bord Amministrattiv għandu, mill-iktar fis possibbli, jinnotifika lill-awtorità baġitarja bl-intenzjoni tiegħu li jimplementa kwalunkwe proġett li jkun ser ikollu implikazzjonijiet finanzjarji sinifikanti għall-finanzjament tal-baġit, b'mod partikolari kwalunkwe proġett marbut ma' proprjetà bħall-kiri jew ix-xiri ta' bini. Il-Bord Amministrattiv għandu jinforma lill-Kummissjoni b'dan.
12. Fejn fergħa tal-awtorità baġitarja tkun innotifikat l-intenzjoni tagħha li tohrog opinjoni, din għandha tibgħat l-opinjoni tagħha lill-Bord Amministrattiv fi żmien perjodu ta' sitt gimgħat mid-data tan-notifika tal-proġett.

*Artikolu 85***Implimentazzjoni tal-baġit tal-Aġenzija**

1. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jimplementa l-baġit tal-Aġenzija.
2. Kull sena, id-Direttur Eżekuttiv għandu jikkomunika lill-awtorità baġitarja l-informazzjoni kollha meħtieġa għall-eżerċizzju tad-dmirijiet tagħhom ta' evalwazzjoni.

*Artikolu 86***Preżentazzjoni tal-kontijiet tal-Aġenzija u kwittanza**

Il-preżentazzjoni tal-kontijiet proviżorji u finali tal-Aġenzija u l-kwittanza għandhom isegwu r-regoli u l-iskeda tar-Regolament Finanzjarju u tar-regolament finanzjarju qafas għall-korpi msemmija fl-Artikolu 70 tar-Regolament Finanzjarju.

*Artikolu 87***Dispożizzjonijiet finanzjarji marbuta mal-Aġenzija**

Ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Aġenzija għandhom jiġu adottati mill-Bord Amministrattiv wara li jikkonsulta lill-Kummissjoni. Dawk ir-regoli ma għandhomx jitbiegħdu mir-regolament finanzjarju qafas għall-korpi msemmija fl-Artikolu 70 tar-Regolament Finanzjarju, sakemm tali tbeġid ma jkunx meħtieġ speċifikament għall-operat tal-Aġenzija u l-Kummissjoni tkun tat il-kunsens tagħha minn qabel.

*KAPITOLU IV***Riżorsi umani tal-Aġenzija***Artikolu 88***Persunal tal-Aġenzija**

1. Ir-Regolamenti tal-Persunal, il-Kondizzjonijiet tal-Impjieg u r-regoli adottati b'mod kongunt mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni għall-iskopijiet tal-applikazzjoni ta' dawk ir-Regolamenti tal-Persunal u l-Kondizzjonijiet tal-Impjieg għandhom japplikaw għall-persunal impjegat mill-Aġenzija.
2. Il-persunal tal-Aġenzija għandu jikkonsisti minn aġenti impjegati mill-Aġenzija kif meħtieġ biex twettaq il-kompiti tagħha. Dawn għandu jkollhom approvazzjoni tas-sigurtà xierqa għall-klassifikazzjoni tal-informazzjoni li jittrattaw.
3. Ir-regoli interni tal-Aġenzija, bħal ma huma r-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv, ir-regoli ta' proċedura tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Aġenzija, ir-regoli għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Persunal u r-regoli għall-aċċess għad-dokumenti, għandhom jiżguraw l-awtonomija u l-indipendenza tal-persunal li jwettaq l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà fil-konfront tal-persunal li jwettaq l-attivitajiet l-oħra tal-Aġenzija, skont il-punt(i) tal-Artikolu 37.

*Artikolu 89***Hatra u mandat tad-Direttur Eżekuttiv**

1. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jiġi rreklutat bħala aġent temporanju tal-Aġenzija skont il-punt (a) tal-Artikolu 2 tal-Kondizzjonijiet tal-Impjieg .

Id-Direttur Eżekuttiv għandu jinhatar mill-Bord Amministrattiv abbażi tal-mertu u tal-ħiliet amministrattivi u maniġerjali ddokumentati, kif ukoll abbażi tal-kompetenza u tal-esperjenza rilevanti, minn lista ta' mill-inqas tliet kandidati proposti mill-Kummissjoni, wara kompetizzjoni miftuħa u trasparenti, wara l-pubblikazzjoni ta' sejha għal espressjonijiet ta' interess fl-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew xi mkien ieħor.

Il-kandidat li jintgħażel mill-Bord Amministrattiv għall-kariga ta' Direttur Eżekuttiv jista' jiġi mistieden mill-iktar fis biex jagħmel dikjarazzjoni quddiem il-Parlament Ewropew u biex iwieġeb mistoqsijiet mill-membri tiegħu.

Il-President tal-Bord Amministrattiv għandu jirrappreżenta lill-Aġenzija għall-iskop tal-konkluzjoni tal-kuntratti tad-Direttur Eżekuttiv.

Il-Bord Amministrattiv għandu jieħu d-deċizzjoni tiegħu għall-ħatra tad-Direttur Eżekuttiv b'maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tiegħu.

2. Il-mandat tad-Direttur Eżekuttiv għandu jkun ta' hames snin. Fi tmiem dak il-mandat, il-Kummissjoni għandha twettaq valutazzjoni tal-prestazzjoni tad-Direttur Eżekuttiv, filwaqt li tqis il-kompiti u l-isfidi li tkun ser tiffaċċa l-Aġenzija fil-gejjieni.

Abbażi ta' proposta mill-Kummissjoni li tqis il-valutazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu, il-Bord Amministrattiv jista' jestendi l-mandat tad-Direttur Eżekuttiv darba għal perjodu ta' żmien sa hames snin.

Kwalunkwe deċizzjoni ta' estensjoni tal-mandat tad-Direttur Eżekuttiv għandha tiġi adottata b'maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tal-Bord Amministrattiv.

Wara li jkun gie estiz il-mandat ta' Direttur Eżekuttiv, dan ma jkunx jista' jipparteċipa fi proċedura tal-għażla għall-istess kariga.

Il-Bord Amministrattiv għandu jinforma lill-Parlament Ewropew bl-intenzjoni tiegħu li jestendi l-mandat tad-Direttur Eżekuttiv. Qabel l-estensjoni, id-Direttur Eżekuttiv jista' jiġi mistieden biex jagħmel dikjarazzjoni quddiem il-kumitati rilevanti tal-Parlament Ewropew u biex iwieġeb il-mistoqsijiet tal-membri tagħhom.

3. Il-Bord Amministrattiv jista' jneħhi lid-Direttur Eżekuttiv mill-kariga tiegħu, abbażi ta' proposta mill-Kummissjoni jew abbażi ta' terz tal-membri tiegħu, permezz ta' deċizzjoni adottata minn maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tiegħu.

4. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jistgħu jstiednu lid-Direttur Eżekuttiv għal skambju ta' fehmiet quddiem dawk l-istituzzjonijiet dwar il-ħidma u l-prospetti tal-Aġenzija, inkluż fir-rigward tal-programmi ta' ħidma annwali u pluriennali. Dak l-iskambju ta' fehmiet ma għandux ikun fuq kwistjonijiet marbuta mal-attivitatiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà taħt il-Kapitolu II tat-Titolu V.

Artikolu 90

Sekondar ta' esperti nazzjonali lill-Aġenzija

L-Aġenzija tista' timpjega esperti nazzjonali mill-Istati Membri, kif ukoll, skont l-Artikolu 98(2), esperti nazzjonali minn pajjiżi terzi u minn organizzazzjonijiet internazzjonali li jipparteċipaw fil-ħidma tal-Aġenzija. Dawn l-esperti għandu jkollhom approvazzjoni tas-sigurtà xierqa għall-klassifikazzjoni tal-informazzjoni li jkunu qed jitrattaw, skont l-Artikolu 43(2). Ir-Regolamenti tal-Persunal u l-Kondizzjonijiet tal-Impjeg ma għandhomx japplikaw għal dan il-persunal.

KAPITOLU V

Dispożizzjonijiet oħra

Artikolu 91

Privileġġi u immunitajiet

Il-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea anness mat-TUE u mat-TFUE għandu japplika għall-Aġenzija u għall-persunal tagħha.

Artikolu 92

Ftehim dwar il-kwartieri ġenerali u ftehimiet ta' akkoljenza dwar l-uffiċċji lokali

1. L-arrangamenti meħtieġa fir-rigward tal-akkomodazzjoni li trid tiġi pprovduta għall-Aġenzija fl-Istat Membru ospitanti fejn tkun tinsab is-sede tal-Aġenzija u l-facilitajiet li dak l-Istat Membru jrid jara li jkunu disponibbli flimkien mar-regoli speċifiċi applikabbli fl-Istat Membru ospitanti għad-Direttur Eżekuttiv, għall-membri tal-Bord Amministrattiv, għall-persunal tal-Aġenzija u għall-membri tal-familji tagħhom għandhom jiġu stabbiliti fi ftehim dwar il-kwartieri ġenerali bejn l-Aġenzija u l-Istat Membru kkonċernat fejn tkun tinsab is-sede. Il-ftehim dwar il-kwartieri ġenerali għandu jiġi konkluż wara li tinkiseb l-approvazzjoni tal-Bord Amministrattiv.
2. Fejn ikun meħtieġ għall-operat ta' uffiċċju lokali tal-Aġenzija, stabbilit f'żkonformità mal-Artikolu 79(2), għandu jiġi konkluż ftehim tal-akkoljenza bejn l-Aġenzija u l-Istat Membru kkonċernat fejn jinsab l-uffiċċju lokali wara li tinkiseb l-approvazzjoni tal-Bord Amministrattiv.
3. L-Istati Membri ospitanti tal-Aġenzija għandhom jipprovdu l-aqwa kondizzjonijiet possibbli biex jiġi żgurat il-funzjonament effiċjenti u bla intoppi tal-Aġenzija, inkluż skejnel b'orjentazzjoni Ewropea multilingwi u konnessjonijiet tat-trasport adattati.

Artikolu 93

Arrangamenti lingwistiċi għall-Aġenzija

1. Ir-Regolament tal-Kunsill Nru 1 ⁽⁴⁸⁾ għandu japplika għall-Aġenzija.
2. Is-servizzi tat-traduzzjoni meħtieġa għall-funzjonament tal-Aġenzija għandhom jiġu pprovduti miċ-Ċentru tat-Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 94

Politika dwar l-aċċess għad-dokumenti li jkollha l-Aġenzija

1. Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 għandu japplika għad-dokumenti li jkollha l-Aġenzija.
2. Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta arrangamenti għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001.
3. Id-deċiżjonijiet li jittiehdu mill-Aġenzija skont l-Artikolu 8 tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 jistgħu jkunu s-sugġett ta' lment lill-Ombudsman jew ta' azzjoni quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, skont l-Artikoli 228 u 263 TFUE rispettivament.

⁽⁴⁸⁾ Ir-Regolament Nru 1 li jistabbilixxi l-lingwi li għandhom jintużaw mill-Komunità Ekonomika Ewropea (ĠU 17, 6.10.1958, p. 385).

*Artikolu 95***Prevenzjoni tal-frodi mill-Aġenzija**

1. Sabiex tiġi ffacilitata l-għieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni u attivitajiet illegali oħra skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013, fi żmien sitt xhur mill-jum li ssir operattiva l-Aġenzija għandha taderixxi mal-Ftehim Interistituzzjonali tal-25 ta' Mejju 1999 dwar l-investigazzjonijiet interni mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) ⁽⁴⁹⁾ u tadotta dispożizzjonijiet xierqa applikabbli għall-impjegati kollha tal-Aġenzija billi tuża l-mudell tad-deċiżjoni stabbilit fl-Anness ta' dak il-Ftehim.
2. Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri għandu jkollha s-setgħa tal-awditjar, abbażi ta' dokumenti u fuq il-post, fir-rigward tal-benefiċjarji tal-għotjiet, il-kuntratturi u s-sottokuntratturi kollha li jkunu rċevew fondi mill-Unjoni mingħand l-Aġenzija.
3. L-OLAF jista' jwettaq investigazzjonijiet, inkluż kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-hsieb li jstabbilixxi jekk kienu hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni b'raba ma' għotja jew ma' kuntratt iffinanzjati mill-Aġenzija, b'konformità mad-dispożizzjonijiet u mal-proċeduri stabbiliti fir-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96 u fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013.
4. Il-ftehimiet ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, il-kuntratti, il-ftehimiet dwar għotjiet u d-deċiżjonijiet dwar għotjiet tal-Aġenzija għandhom jinkludu dispożizzjonijiet li jagħtu esplicitament is-setgħa lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri u lill-OLAF biex iwettqu dak l-awditjar u daww l-investigazzjonijiet, skont il-kompetenzi rispettivi tagħhom. Dan ma għandux jaffettwa il-paragrafi 1, 2 u 3.

*Artikolu 96***Protezzjoni ta' IKUE jew ta' informazzjoni sensittiva mhux klassifikata mill-Aġenzija**

Sogġett għall-konsultazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni, l-Aġenzija għandha tadotta r-regoli tas-sigurtà tagħha stess li jkunu ekwivalenti għar-regoli tas-sigurtà tal-Kummissjoni għall-protezzjoni tal-*IKUE* u tal-informazzjoni sensittiva mhux klassifikata, inkluż ir-regoli dwar l-iskambju, l-ipproċessar u l-ħżin ta' tali informazzjoni, skont id-Deċiżjonijiet (UE, Euratom) 2015/443 u (UE, Euratom) 2015/444

*Artikolu 97***Responsabbiltà tal-Aġenzija**

1. Ir-responsabbiltà kuntrattwali tal-Aġenzija għandha tiġi rregolata bil-liġi applikabbli għall-kuntratt inkwistjoni.
2. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għandu jkollha l-ġurisdizzjoni li tohroġ sentenza fir-rigward ta' kwalunkwe klawżola li jkun hemm f'kuntratt konkluz mill-Aġenzija.
3. Fil-każ ta' responsabbiltà mhux kuntrattwali, l-Aġenzija, b'konformità mal-prinċipji generali komuni għal-liġijiet tal-Istati Membri, għandha tagħmel tajjeb għal kwalunkwe dannu kkawżat mid-dipartimenti tagħha jew mill-aġenti impjegati magħha fit-twettiq ta' dmirijiethom.
4. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għandu jkollha l-ġurisdizzjoni fit-tilwimiet dwar il-kumpens għad-danni msemmija fil-paragrafu 3.
5. Ir-responsabbiltà personali tal-aġenti fil-konfront tal-Aġenzija li timpjegahom għandha tkun irregolata bid-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-Regolamenti tal-Persunal jew fil-Kondizzjonijiet tal-Impjegat applikabbli għalihom.

*Artikolu 98***Kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali**

1. L-Aġenzija għandha tkun miftuħa għall-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali li jkunu daħlu fi ftehimiet internazzjonali mal-Unjoni għal dan ir-rigward.

⁽⁴⁹⁾ ĠUL 136, 31.5.1999, p. 15.

2. Fil-qafas tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-ftehimiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u fl-Artikolu 43, għandhom jiġu żviluppati arranġamenti li jspecifikaw, b'mod partikolari, in-natura, il-livell u l-mod kif il-pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali kkonċernati jridu jipparteċipaw fil-ħidma tal-Aġenzija, inkluż id-dispożizzjonijiet marbuta mal-parteciċipazzjoni fl-inizjattivi mwettqa mill-Aġenzija, il-kontribuzzjonijiet finanzjarji u l-persunal. Fir-rigward tal-kwistjonijiet tal-persunal, dawk l-arranġamenti għandhom, fi kwalunkwe każ, ikunu konformi mar-Regolamenti tal-Persunal. Meta jkun rilevanti, dawn għandhom jinkludu wkoll dispożizzjonijiet dwar l-iskambju u l-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali. Dawk id-dispożizzjonijiet għandhom ikunu soġġetti għall-approvazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni.

3. Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta strateġija dwar ir-relazzjonijiet ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, fil-qafas tal-ftehimiet internazzjonali msemmija fil-paragrafu 1, fir-rigward ta' kwistjonijiet li għalihom tkun kompetenti l-Aġenzija.

4. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li, fir-relazzjonijiet tagħha ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, l-Aġenzija taġixxi skont il-mandat tagħha u l-qafas istituzzjonali eżistenti billi tikkonkludi arranġament xieraq ta' ħidma mad-Direttur Eżekuttiv.

Artikolu 99

Kunflitti ta' interess

1. Il-Membri tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, id-Direttur Eżekuttiv, l-esperti nazzjonali ssekondati u l-osservaturi għandhom jagħmlu dikjarazzjoni tal-impenji u dikjarazzjoni tal-interessi fejn jindikaw l-assenza jew l-eżistenza ta' kwalunkwe interess dirett jew indirett li jista' jitqies li jippreġudika l-indipendenza tagħhom. Dawk id-dikjarazzjonijiet għandhom

- (a) ikunu preċiżi u kompluti,
- (b) isiru bil-miktub mad-dhul fis-servizz tal-persuni kkonċernati u
- (c) jiġġeddu kull sena; u
- (d) jiġu aġġornati kull meta jkun mehtieg, b'mod partikolari fil-każ ta' tibdil rilevanti fiċ-ċirkostanzi personali tal-persuni kkonċernati.

2. Qabel kwalunkwe laqgħa li jridu jattendu, il-membri tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, id-Direttur Eżekuttiv, l-esperti nazzjonali ssekondati, l-osservaturi u l-esperti esterni li jipparteċipaw fi gruppi ta' ħidma ad hoc għandhom jiddikjaraw b'mod preċiż u komplut l-assenza jew l-eżistenza ta' kwalunkwe interess li jista' jitqies li jippreġudika l-indipendenza tagħhom fir-rigward ta' kwalunkwe punt fuq l-aġenda u, jekk tali interess jeżisti, għandu jastjeni milli jipparteċipa fid-diskussjoni u milli jivvota dwar tali punti.

3. Il-Bord Amministrattiv u l-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandhom jistabbilixxu, fir-regoli ta' proċedura tagħhom, l-arranġamenti prattiċi għar-regoli dwar id-dikjarazzjoni tal-interessi msemmija fil-paragrafi 1 u 2 u għall-prevenzjoni u għall-ġestjoni tal-kunflitti ta' interess.

TITOLU X

PROGRAMMAZZJONI, MONITORAĠĠ, EVALWAZZJONI U KONTROLL

Artikolu 100

Programm ta' ħidma

Il-Programm għandu jiġi implimentat permezz tal-programmi ta' ħidma msemmija fl-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju, li għandhom ikunu programmi ta' ħidma speċifiċi u totalment separati għal kull wieħed mill-komponenti tal-Programm. Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu l-azzjonijiet u l-baġit assoċjat mehtieġa biex jintlaħqu l-oġġettivi tal-Programm u, fejn ikun applikabbli, l-ammont globali riżervat għal operazzjonijiet ta' taħlit.

Il-Kummissjoni għandha tadotta programmi ta' ħidma permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

*Artikolu 101***Monitoraġġ u rapportar**

1. L-indikaturi għar-rapportar dwar il-progress tal-Programm biex jintlaħqu l-għanijiet ġenerali u speċifiċi stipulati fl-Artikolu 4 huma stabbiliti fl-Anness.
2. Sabiex tiżgura l-valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Programm lejn il-kisba tal-oġġettivi tiegħu, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 105, biex temenda l-Anness fir-rigward tal-indikaturi fejn jitqies li dan ikun meħtieġ kif ukoll biex tissupplimenta dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' monitoraġġ u evalwazzjoni.
3. Fejn meħtieġ minhabba raġunijiet imperattivi ta' urġenza, il-proċedura prevista fl-Artikolu 106 għandha tapplika għal atti delegati adottati skont dan l-Artikolu.
4. Is-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u r-risultati tal-Programm jingabru b'mod effiċjenti, effettiv u rapidu.

Għal dak l-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti proporzjonati ta' rapportar fuq ir-riċevituri tal-fondi mill-UE u, fejn ikun xieraq, fuq l-Istati Membri.

5. Għall-iskopijiet tal-paragrafu 1, ir-riċevituri tal-fondi mill-Unjoni għandhom jipprovdu l-informazzjoni xierqa. Id-data meħtieġa għall-verifika tal-prestazzjoni għandha tingabar b'mod effiċjenti, effettiv u rapidu.

*Artikolu 102***Evalwazzjoni**

1. Il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjonijiet f'waqthom tal-Programm sabiex jagħtu kontribut fil-proċess tat-teħid tad-deċizzjonijiet.
2. Sat-30 ta' Ġunju 2024, u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem, il-Kummissjoni għandha tevalwa l-implimentazzjoni tal-Programm. L-evalwazzjoni għandha tkopri l-komponenti u l-azzjonijiet kollha tal-Programm. Għandha tivvaluta
 - (a) il-prestazzjoni tas-servizzi pprovduti taht il-Programm,
 - (b) l-evoluzzjoni tal-ħtiġijiet tal-utenti tal-Programm; u
 - (c) meta tevalwa l-implimentazzjoni ta' Galileo, Copernicus u EGNOS, l-evoluzzjoni tal-kapaċitajiet disponibbli għall-kondiviżjoni u l-akkomunament, jew, meta meta tevalwa l-implimentazzjoni ta' Galileo, Copernicus u EGNOS, l-evalwazzjoni tas-servizzi offruti mill-kompetituri.

Għal kull wieħed mill-komponenti tal-Programm, l-evalwazzjoni għandha, abbażi ta' analiżi tal-kostijiet u tal-benefiċċji, tivvaluta wkoll l-impatt tal-evoluzzjonijiet imsemmija fil-punt (c) tal-ewwel subparagrafu, inkluż il-ħtieġa li tinbidel il-politika tal-ipprezzar jew il-ħtieġa ta' aktar infrastruttura spazjali jew ta' fuq l-art.

Jekk ikun meħtieġ, l-evalwazzjoni għandha tkun akkumpanjata bi proposta xierqa.

3. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konkluzjonijiet tal-evalwazzjonijiet akkumpanjati mill-osservazzjonijiet tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni.
4. L-entitajiet involuti fl-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jipprovdu d-data u l-informazzjoni meħtieġa lill-Kummissjoni għall-evalwazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.
5. Sat-30 ta' Ġunju 2024, u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-prestazzjoni tal-Aġenzija, b'raba mal-għanijiet, mal-mandat u mal-kompiti tagħha, skont il-linji gwida tal-Kummissjoni. L-evalwazzjoni għandha tkun ibbażata fuq analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji. B'mod partikolari, l-evalwazzjoni għandha tindirizza l-ħtieġa possibbli li jiġi modifikat il-mandat tal-Aġenzija, u l-implikazzjonijiet finanzjarji ta' kwalunkwe tali modifika. Għandha

wkoll tindirizza l-politika tal-Aġenzija dwar il-kunflitti ta' interess u l-indipendenza u l-awtonomija tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà. Il-Kummissjoni tista' tevalwa wkoll il-prestazzjoni tal-Aġenzija biex tivvaluta l-possibbiltà li tinkarigaha b'kompiti addizzjonali, skont l-Artikolu 29(3). Jekk ikun meħtieġ, l-evalwazzjoni għandha tkun akkumpanjata bi proposta xierqa.

Fejn il-Kummissjoni tikkunsidra li ma jkunx għad hemm raġunijiet biex l-Aġenzija tkompli twettaq l-attivitajiet tagħha, minhabba l-għanijiet, il-mandat u l-kompiti tagħha, tista' tipproponi li temenda dan ir-Regolament kif ikun xieraq.

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar l-evalwazzjoni tal-Aġenzija kif ukoll il-konkluzjonijiet tagħha lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Bord Amministrattiv u lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà tal-Aġenzija. Is-sejbiet tal-evalwazzjoni għandhom ikunu disponibbli għall-pubbliku.

Artikolu 103

Awditi

L-awditi dwar l-użu tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni mwettqa minn persuni jew minn entitajiet, inkluż minn oħrajn mhux imqabbla mill-istituzzjonijiet jew mill-korpi tal-Unjoni, għandhom jiffurmaw il-bażi tal-garanzija globali skont l-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 104

Protezzjoni tad-data personali u tal-privatezza

1. Id-data personali kollha li tintuża fil-kuntest tal-kompiti u tal-attivitajiet previsti f'dan ir-Regolament, inkluż mill-Aġenzija, għandha tiġi pproċessata skont id-dritt applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data personali, b'mod partikolari r-Regolamenti (UE) 2016/679 ⁽⁵⁰⁾ u (UE)2018/1725 ⁽⁵¹⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.
2. Il-Bord Amministrattiv għandu jstabbilixxi miżuri għall-applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 2018/1725 mill-Aġenzija, inkluż dawk li jikkonċernaw il-hatra ta' Uffiċjal tal-Protezzjoni tad-Data tal-Aġenzija. Dawk il-miżuri għandhom jiġu stabbiliti wara li jiġi kkonsultat il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data.

TITOLU XI

DELEGA U MIŻURI TA' IMPLIMENTAZZJONI

Artikolu 105

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adożzjoni ta' atti delegati hija kkonferita lill-Kummissjoni soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adożzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikoli 53 u 101 għandha tiġi kkonferita lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2028.

⁽⁵⁰⁾ Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (ĠU L 119 4.5.2016, p. 1)

⁽⁵¹⁾ Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39)

3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikoli 53 u 101 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttejjem id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Hija għandha ssir effettiva fil-jum ta' wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data iktar tard speċifikata fiha. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-sehħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti mahtura minn kull Stat Membru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikoli 53 u 101 għandu jidhol fis-sehħ biss jekk fi żmien perjodu ta' xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu oġġezzjonaw jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, kemm il-Parlament Ewropew u kemm il-Kunsill ikunu infurmaw lill-Kummissjoni li mhux ser joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 106

Proċedura ta' urġenza

1. L-atti delegati adottati skont dan l-Artikolu għandhom jidhlu fis-sehħ mingħajr dewmien u għandhom japplikaw sakemm ma tkun giet espressa ebda oġġezzjoni skont il-paragrafu 2. In-notifika ta' att delegat lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill għandha tagħti r-raġunijiet li għalihom tkun intużat il-proċedura ta' urġenza.
2. Il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill jistgħu joġġezzjonaw għal att delegat skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 105(6). F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tħassar l-att immedjatament wara n-notifika tad-deċiżjoni ta' oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill.

Artikolu 107

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-kumitat tal-Programm. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Il-kumitat tal-Programm għandu jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet differenti speċifiċi kif ġej:

- (a) Galileo u EGNOS;
 - (b) Copernicus;
 - (c) SSA;
 - (d) GOVSATCOM;
 - (e) Konfigurazzjoni tas-Sigurtà: l-aspetti kollha tas-sigurtà tal-Programm, mingħajr preġudizzju għar-rwol tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà: rappreżentanti tal-ESA u tal-Aġenzija jistgħu jiġu mistiedna jiehdu sehem b'ħala osservaturi: L-Is-SEAE għandu jiġi mistieden ukoll biex jassisti;
 - (f) Konfigurazzjoni orizzontali: harsa ġenerali strategika lejn l-implimentazzjoni tal-Programm, koerenza bejn il-komponenti differenti tal-Programm, miżuri trasversali u allokazzjoni mill-ġdid tal-baġit kif imsemmi fl-Artikolu 11.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
 3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

4. Meta l-kumitat tal-Programm ma jagħti ebda opinjoni dwar l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni msemmi fl-Artikolu 34(2) ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni ma għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

5. B'konformità mal-ftehimiet internazzjonali konklużi mill-Unjoni, ir-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi jew organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu jiġu mistiedna bhala osservaturi fil-laqgħat tal-kumitat tal-Programm skont il-kondizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' proċedura, tiegħu filwaqt li titqies is-sigurtà tal-Unjoni.

6. Il-kumitat tal-Programm għandu, skont ir-regoli ta' proċedura tiegħu, jistabbilixxi l-"Forum tal-Utenti", bhala grupp ta' ħidma biex jagħti pariri lill-Kumitat tal-Programm dwar l-aspetti tar-rekwiżiti tal-utenti, l-evoluzzjoni tas-servizzi u l-adozzjoni mill-utenti. Il-Forum tal-Utenti għandu jimmira li jggarantixxi involviment kontinwu u effettiv tal-utenti u għandu jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet speċifiċi għal kull wieħed mill-komponenti tal-Programm.

TITOLU XII

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻIZZJONALI U FINALI

Artikolu 108

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Ir-riċevituri ta' finanzjament mill-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-origini ta' dawk il-fondi u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament mill-Unjoni (b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-riżultati tagħhom) billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi, inkluż lill-media u lill-pubbliku.

2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni relatati mal-Programm, mal-azzjonijiet li jittiehdu skont il-Programmu mar-riżultati miksuba.

Ir-riżorsi finanzjarji allokat għall-Programm għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sakemm dawk il-prijoritajiet ikunu relatati mal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 4.

3. L-Aġenzija tista' tinvolvi ruħha f'attivitajiet ta' komunikazzjoni fuq l-inizjattiva tagħha stess fil-qasam ta' kompetenza tagħha. L-allokkazzjoni tar-riżorsi għal attivitajiet ta' komunikazzjoni ma għandhomx ikunu ta' detriment għat-tweqqif effettiv tal-kompiti msemmija fl-Artikolu 29. Tali attivitajiet ta' komunikazzjoni għandhom isiru skont il-pjanijiet rilevanti ta' komunikazzjoni u ta' disseminazzjoni adottati mill-Bord Amministrattiv.

Artikolu 109

Thassir

1. Ir-Regolamenti (UE) Nru 912/2010, (UE) Nru 1285/2013 u (UE) Nru 377/2014 u d-Deciżjoni Nru 541/2014/UE jithassru b'effett mill-1 ta' Jannar 2021.

2. Referenzi għall-atti mhassra għandhom jitqiesu bhala referenzi għal dan ir-Regolament.

Artikolu 110

Dispożizzjonijiet tranżizzjonali u kontinwità tas-servizzi wara l-2027

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa t-tkomplija jew il-modifika tal-azzjonijiet ikkonċernati, sal-għeluq tagħhom, skont ir-Regolamenti (UE) Nru 911/2010, (UE) Nru 1285/2013 u (UE) Nru 377/2014 u d-Deciżjoni Nru 541/2014/UE, li għandhom jibqgħu japplikaw għall-azzjonijiet ikkonċernati sal-għeluq tagħhom. B'mod partikolari, il-Konsorzju stabbilit skont l-Artikolu 7 tad-Deciżjoni 541/2014/UE għandu jipprovdi s-servizzi tal-SST sa tliet xhur wara l-iffirmar mill-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti tal-ftehim tas-sħubija SST previst fl-Artikolu 58 ta' dan ir-Regolament.

2. Il-pakkett finanzjarju għall-Programm jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tiġi żgurata t-tranzizzjoni bejn il-Programm u l-miżuri adottati skont ir-Regolamenti (UE) Nru 1285/2013 u (UE) Nru 377/2014 u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE.

3. Jekk ikun meħtieġ, l-appropjazzjonijiet jistgħu jiddaħhlu fil-baġit lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż necessarji biex jinkisbu l-għanijiet previsti fl-Artikolu 4, sabiex jippermettu l-ġestjoni ta' azzjonijiet mhux ikkompletati sa tmiem il-Programm, kif ukoll spejjeż li jkopru attivitajiet operazzjonali kritiċi u l-forniment ta' servizzi, inkluż permezz tal-FPPA u ftehimiet ta' kontribuzzjoni.

Artikolu 111

Dhul fis-seħh u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhul fis-seħh fil- jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, it-28 ta' April 2021.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

D. M. SASSOLI

Għall-Kunsill

Il-President

A. P. ZACARIAS

ANNEX

INDIKATURI EWLENIN

L-indikaturi ewlenin għandhom jistrutturaw il-monitoraġġ tal-prestazzjoni tal-programm favur l-għanijiet tiegħu msemmija fl-Artikolu 4, sabiex jiġu minimizzati l-kostijiet u l-piżijiet amministrattivi.

1. Għal dak il-għan, fir-rigward tar-rappurtar annwali, għandha tingabar data fir-rigward tas-sett li ġej ta' indikaturi ewlenin li għalihom id-dettalji ta' implimentazzjoni, bħal ma huma l-metrika, iċ-ċifri u l-valuri nominali u l-limiti assoċjati, inkluż data kwantitattiva u studji tal-każijiet kwalitattivi, skont ir-rekwiżiti tal-missjonijiet applikabbli u l-prestazzjoni mistennija, għandhom jiġu definiti fil-ftehimiet konklużi mal-entitajiet nkarigati:

- 1.1. Għan speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 4(2)

Indikatur Nru 1: Akkuratezza tas-servizzi ta' navigazzjoni u kronometraġġ ipprovduti minn Galileo u minn EGNOS separatament

Indikatur Nru 2: Disponibbiltà u kontinwità tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS separatament

Indikatur Nru 3: Kopertura ġeografika tas-servizzi ta' EGNOS u l-għadd ta' proċeduri ta' EGNOS ippubblikati (kemm APV-1 kif ukoll LPV-200)

Indikatur Nru 4: Sodisfazzjon tal-utenti tal-Unjoni fir-rigward tas-servizzi ta' Galileo u ta' EGNOS

Indikatur Nru 5: Sehem ta' riċevituri kompatibbli ma' Galileo u ma' EGNOS fis-suq dinji u tas-Sistema Globali ta' Navigazzjoni bis-Satellita/Sistema ta' Awmentazzjoni bis-Satellita (GNSS/SBAS).

- 1.2. Għan speċifiku msemmi fil-punt (b) tal-Artikolu 4(2)

Indikatur Nru 1: L-għadd ta' utenti tal-Unjoni tas-Servizzi ta' Copernicus, tad-data ta' Copernicus, u tas-Servizzi ta' Access għad-Data u għall-Infurmazzjoni (DIAS) inkluż, fejn possibbli, infurmazzjoni bħat-tip ta' utent, id-distribuzzjoni ġeografika u s-settur tal-attività

Indikatur Nru 2: Fejn japplika, l-għadd ta' attivazzjonijiet tas-Servizzi ta' Copernicus mitluba u/jew servuti

Indikatur Nru 3: Sodisfazzjon tal-utenti tal-Unjoni fir-rigward tas-Servizzi ta' Copernicus u d-DIAS

Indikatur Nru 4: Affidabbiltà, disponibbiltà u kontinwità tal-fluss tad-data ta' Copernicus u tas-Servizzi ta' Copernicus

Indikatur Nru 5: L-għadd ta' prodotti ta' infurmazzjoni godda mogħtija fil-portafoll ta' kull Servizz ta' Copernicus

Indikatur Nru 6: L-ammont ta' data ġġenerata mis-satelliti Sentinel ta' Copernicus

- 1.3. Għan speċifiku msemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 4(2)

Indikatur Nru 1: L-għadd ta' utenti tal-komponenti tal-SSA, inkluż, fejn possibbli, infurmazzjoni bħat-tip ta' utent, id-distribuzzjoni ġeografika u s-settur tal-attività

Indikatur Nru 2: Disponibbiltà tas-servizzi

- 1.4. Għan speċifiku msemmi fil-punt (d) tal-Artikolu 4(2)

Indikatur Nru 1: L-għadd ta' utenti ta' GOVSATCOM, inkluż, fejn possibbli, infurmazzjoni bħat-tip ta' utent, id-distribuzzjoni ġeografika u s-settur tal-attività

Indikatur Nru 2: Disponibbiltà tas-servizzi

- 1.5. Għan Speċifiku msemmi fil-punt (e) tal-Artikolu 4(2)
Indikatur Nru 1: L-għadd ta' llanċjar għall-Programm (inkluż l-għadd skont it-tip ta' lanċaturi)
 - 1.6. Għan Speċifiku msemmi fil-punt (f) tal-Artikolu 4(2)
Indikatur Nru 1: L-għadd u l-lokalizzazzjoni ta' ċentri spazjali fl-Unjoni
Indikatur Nru 2: Sehem ta' SMEs stabbiliti fl-Unjoni bħala proporzjon tal-valur totali tal-kuntratti relatati mal-Programm
 2. l-evalwazzjoni msemmija fl-Artikolu 102 għandha tqis elementi addizzjonali bħalma huma:
 - 2.1 Il-prestazzjoni tal-kompetituri fl-oqsma tan-navigazzjoni u l-osservazzjoni tad-Dinja
 - 2.2 L-adozzjoni mill-utenti tas-servizzi ta' Galileo u ta' EGNOS
 - 2.3 L-integrità tas-servizzi ta' EGNOS
 - 2.4 L-adozzjoni tas-servizzi ta' Copernicus mill-utenti ewlenin ta' Copernicus
 - 2.5 L-għadd ta' politiki tal-Unjoni jew tal-Istati Membri li jisfruttaw jew jibbenefikaw minn Copernicus
 - 2.6 Analizi tal-awtonomija tas-subkomponent tal-SST u tal-livell ta' indipendenza tal-Unjoni f'dan il-qasam
 - 2.7 Is-sitwazzjoni attwali tal-użu ta' netwerks għall-attivitajiet tas-subkomponent NEO
 - 2.8 Valutazzjoni tal-kapaċitajiet ta' GOVSATCOM fir-rigward tal-ħtiġijiet tal-utenti kif imsemmi fl-Artikoli 69 u 102
 - 2.9 Sodisfazzjon tal-utenti tas-servizzi tal-SSA u ta' GOVSATCOM
 - 2.10 Sehem ta' llanċjar ta' Ariane u ta' Vega fis-suq totali skont data disponibbli pubblikament
 - 2.11 Żvilupp tas-settur downstream imkejjel, meta disponibbli, bl-għadd ta' kumpaniji godda li jużaw id-data, is-servizzi u l-informazzjoni spazjali tal-Unjoni, l-impjegi mahluqa u l-fatturat, skont l-Istat Membru, permezz tal-istharrig tal-Kummissjoni (Eurostat) meta jkun disponibbli
 - 2.12 Żvilupp tas-settur spazjali tal-Unjoni upstream imkejjel, meta disponibbli, bl-għadd ta' impjegi mahluqa u l-fatturat skont l-Istat Membru u s-sehem tas-suq globali tal-industrija spazjali Ewropea, permezz tal-istharrig tal-Kummissjoni (Eurostat) meta jkun disponibbli
-